Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

MÜCADELE

Haftalık Siyasi Gazete, Fiyatı: 15.000 TL. 5 Şubat 1994 Sayı: 83

HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ

Zelê operasyonu; "Bir taşla iki kuş"

Sınırötesi haydutluk

■ Ekonomik krizin yarattığı baskıdan bunalan iktidar can havliyle sanıldığı Zelê baskınından da istediği sonucu elde edemedi. Her sınırötesi operasyonda yaşanan senaryo yine yaşandı: Önce "büyük başarı"; sonra "başarıda" gedikler...

GÖZALTI TERÖRÜ SÜRÜYOR

MALATYA-25 Ocak'ta başlayan gözaltı furyası, işkenceli sorgularla devam ediyor. Gözaltına alınan 28 kişiden 11'i 29 Ocak'ta serbest bırakıldı. 4 Şubat'a kadar devam eden keyfi gözaltıları ve işkenceyi protesto eden aileler, SHP İl Merkezi'nde açlık grevi yaptılar.

ELAZIĞ-Geçtiğimiz hafta gözaltına alınarak işkenceden geçirilen liseli-üniversiteli 50 öğrenciden 12'si tutuklandı... Oligarşinin Kürdistan'daki kontrgerilla faaliyetlerinde önemli bir merkez olan Elazığ'da halka ve devrimcilere karşı komplo...

KÜRTLERE ÖZEL YASALAR
Takrir-i Sükun'dan umum müfettişliğine İnceleme dizisi-1

Yazısı 7. sayfada

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜMÜZ CAFER ÇAKMAK TUTUKLANDI... YILMAYACAĞIZ

Yazısı 2. sayfada

Ali Efeoğlu hala kayıp...
İktidar susuyor, sorumluluktan kaçıyor

"Kayıp"larla kazanamayacaksınız

Ali Efeoğlu'ndan 5 Ocak'tan bu yana haber alınamıyor. Son iki yılda sadece İstanbul'da 8 devrimciyi kaybeden katiller koalisyonuna sesleniyoruz: Ali Efeoğlu'nun, Ayhan Efeoğlu'nun ve diğerlerinin akıbetini açıklayın. Bilmelisiniz ki, hiçbir şey sizi "kayıp"ların sorumluluğundan kurtaramaz. Bilmelisiniz ki, halka ve devrimcilere "kayıp"larla baş eğdiremezsiniz. Katledip, cesetlerini ortadan yok ettiğiniz her devrimci, her yurtsever bunun kanıtıdır.

SHP İstanbul İl Merkezi İşgal Edildi
"ALİ EFEOĞLU BULUNSUN"

SHP İstanbul İl Merkezi 31 Ocak'ta İYÖ-DER'li öğrenciler tarafından işgal edildi. Ali Efeoğlu'nun kaybedildiğini kamuoyuna duyuran eylem sonrasında, öğrenciler, SHP'nin verdiği güvenceye rağmen gözaltına alındılar.

Düzen partileri düzenle birlikte iflas etmiştir

■ Tek partililikten çok partililiğe, çok partililikten partisizliğe... Oligarşinin ilk "vazgeçebildiği" kurumların başında "demokrasinin vazgeçilmez unsurları"(!) olan siyasi partiler geliyor.

■ 50 yıllık çok partili düzende 120'yi aşkın yasal parti kuruldu. En uzun ömürlüsü 19 yıl yaşadı... 82 Anayasası, iktidar ilişkilerini MGK'ya verdi. Partilere sayısız sınırlama getirerek partilen "parti" olmaktan çıkarıp, işlevsizleştirdi.

■ Düzen aslında partileri istemiyor... Ama partisiz de yapamıyor... Düzen partileri birer çıkar çetesine dönüşmüş durumda. Hiçbiri "umut" haline getirilemiyor. Tam bir çıkmaz... Bu çıkmaz devrimcilerin yolunu açıyor.

MERHABA

Yazı İşleri Müdürümüz Tutuklandı

CAFER ÇAKMAK

"Ne bu Kürdistan" diye sordu. Tarihsel bir kaynağı olan ve belli bir coğrafya için kullanılan bir tanımlama olduğundan söz ettim. Bunun üzerine "Sen ne okuyorsun?" sorusunu sordu. "Hukuk" deyince "Boşuna okumuşsun, ben de o kadar okudum, hiç rastlamadım" dedi. Ben "O sizin eksikliğiniz" demek zorunda kaldım.

Hemen her sözüyle, mimikleriyle karşısındakini ezmeye, tahrik etmeye çalışan bir savcı vardı karşımda.

Devrimci Sol açıklamasıyla ilgili yazıları göstererek "Bu Dev-Sol da açıklamalarını hep size gönderiyor" deyince bize gönderdiği gibi diğer gazetelere de gönderdiğini anlattım. Bunun üzerine bir şeyler geveleyip "hadi canım sen de" der gibi bir hareket yaptı.

Kürdistan sayfalarındaki haberlerin birinde operasyonu sürdüren Paşa'nın adı geçiyor diye terör örgütlerine hedef gösterdiğimizi tekrarladı. Paşa'nın adını gizli devlet arşivlerinden arayıp bulmadığımızı, günlük gazetelerde de adının verildiğini, bizim de onlardan aldığımızı anlattım. Eğer öyle bir şey varsa, onlara da dava açacağını söyleyince, yanımda götürdüğüm gazete kupürlerini gösterdim. Kupürü görünce iyice kızdı. "Diğer gazetelerin yazmadığını bir Gündem, bir siz yazıyorsunuz. Siz Gündem'den, Gündem sizden alıyor" dedi. İfademi imzalattıktan sonra, telefona sarılıp DGM karakolundan bir polis memuru istedi. Ve sekreterine tutuklama istemini yazdırmaya başladı.

Bu konuşmalar 1 Şubat günü İstanbul DGM'de bir savcının odasında geçti. Yazı işleri müdürümüz Cafer Çakmak, gazetemizin 80. sayısıyla ilgili ifade vermek için gittiği savcıyla arasında geçen bu "diyalog"tan on dakika sonra da tutuklanarak Sağmalcılar Cezaevi'ne gönderildi.

Evet, savcı ifade almaya değil, kışkırtarak hakaret etmeye çalışıyordu. Kararını, "ifade" almadan önce vermişti. DGM savcısı, bu tutumunu gazetemiz sahibi Gülten Şeşen'e karşı da sürdürdü. Yöneltiği sorularla "açık" yakalamaya, tahrik etmeye çalıştı. Amacı açıktı; yasal kılıfını bulabilirse, gazetemiz sahibi Gülten Şeşen'i de tutuklamak. Bunun için de ifade alması gereken konuyu bırakmış, gazetemizin sahibinin kimliğindeki ismin yazılışına takılmıştı... Gülten Şeşen'e kimliğindeki ismin harflerinin neden "yamuk yazıldığını" soruyor ve "Yazı İşleri Müdürünün yayınlanmamasını isteyip de senin ısrar ettiğin yazı var mı? Hangileri?" gibi sorularla Gülten Şeşen'i tutuklamak için "açık" vermesini bekliyordu.

Baskılar İlk Değil...

Oligarşinin üzerimizde yoğunlaştırdığı baskılar arasında bu yaşanılan ilk değil. Cafer Çakmak 20 Kasım 1993'te yazı işleri müdürlüğümüzü üstlendiğinden bu yana 2,5 ayda yayınladığımız 12 sayıdan 8'i ile, çıkardığımız 1994 yılı takvimi DGM tarafından toplatıldı. Yayınlarımızla ilgili açılan soruşturmalarda, yazı işleri müdürümüz hakkında onlarca yıla varan hapis, milyonlarla ifade edilen para cezaları isteniyor.

Ve halen gazetemizin 11 çalışanı, temsilcilik ve muhabirlik görevlerini üstlendikleri için oligarşi tarafından tutsak edildikleri cezaevlerinde bulunuyorlar.

Gerekçeler Aynıydı... Bu Kez Karar Farklı

80. sayımızın toplatılmasına, dolayısıyla yazı işleri müdürümüzün tutuklanmasına gerekçe yapılan iddiaların hepsi, önceki pek çok sayımızın da toplatılma gerekçesiydi. Ancak hiçbirinde tutuklama kararı verilmemişti. Kaldı ki, iddiaların hiçbiri kendi yasalarına göre bile tutuklama kurumunun gerekçelerini oluşturmuyordu. İddia edilen savların bir kısmı DGM'nin görev alanında bile değildi.

Tepkiler

İzmir büromuz çalışanları 4 Şubat'ta yazı işleri müdürümüzün ve Özgür Gündem gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ömer Özdemir'in tutuklanmalarını protesto etmek için bir günlük açlık grevi yaptılar.

Yoksul Halkın Gücü ve İşçi Hareketi gazeteleri ile Kültür ve Sanatta Tavır, Memur Gerçeği ve Devrimci Gençlik, İşçinin Yolu ve Militan Gençlik dergileri, Çağdaş Gazeteciler Derneği de yaptıkları açıklamalarla yazı işleri müdürümüzün tutuklanmasını protesto ettiler.

Kalemlerimiz Yazmaya Devam Edecek

Son olarak da Malatya muhabirimiz Hanım Harman'ın tutuklandığı haberini aldık.

Biz, yine halkların onurlu yaşam mücadelesinin sesi olmaya devam ediyoruz.

Kalemlerimiz yine gerçekleri haykırıyor.

Ve böyle olmaya devam edecek.

Yazı işleri müdürümüzü tutuklayarak gözdağı vereceğini düşünenler, yanılıyorlar.

Çünkü bizler, ilkelerimizden, devrimci, halktan yana yayın politikamızdan taviz vermeden halkların sesi olmaya devam edeceğiz. Çünkü bizler doğru bildiğimiz yolda yürümekten taviz vermeyeceğiz!..

Rıza Halkın Gücü'nde yaşıyor

Yoksul Halkın Gücü Gazetesi çalışanları, 30 Ocak günü Rıza Güneşer'in mezarı başındaydı. Ona verdikleri sözü tuttuklarını müjdeleyeceklerdi. Oligarşinin ve darbeci kontra çetesinin tüm engelleme çabalarına rağmen Halkın Gücü Rıza'nın bıraktığı yerden devam etmişti. Halkın Gücü dergisi sahibi Rıza Güneşer'in darbeciler tarafından katledilmesinden sonra ilk sayılarını çıkartan gazete çalışanları bu coşkuyu Rıza'yla paylaştılar.

Sahibi: Haziran Yayıncılık ve Tic. Ltd. Şti. Adına Gülten ŞEŞEN
Yazı İşleri Müdürü: Cafer ÇAKMAK
Yönetim ve Yazışma Adresi: Binbirdirek Mah. Terzihane Sk. Kaleağası İşhanı No: 11 Kat: 1 Sultanahmet-İstanbul
Tel: 518 84 17-518 68 57 / **Fax:** 516 24 14
Baskı: Serler Matbaacılık
Fiyatı: 15.000 TL. **Almanya:** 4 DM
Fransa: 15 FF. **İsviçre:** 4 SF
Hollanda: 4 FL. **İngiltere:** £ 1.5
Abone Koşulları
Yurtiçi Abone:
6 aylık: 360.000 TL.; 1 yıllık: 720.000 TL.
Yurtdışı Abone: 6 aylık: 85 DM;
1 yıllık: 170 DM
Hesap No: Gülten ŞEŞEN, T. İş Bankası Aksaray Şubesi 100 48 44

BÜROLARIMIZ

Adana: İnönü Cad. 7. Sk. Kızılay İşhanı arkası Özkan Ap. 47/A Kat 1 Tel-Fax: 351 97 25
Ankara: Marmara Sk. Kırmır Ap. No: 12/17 Sıhhiye Tel-Fax: 434 10 92
Antalya: İnönü Cad. Ası Sk. Osmanoğlu Pasajı No: 9 Tel: 213 56 06
Bursa: Haydar Mah. Kınalıardı Sk. Aslan İşhanı (Heykel) No: 10/408 Tel: 224 47 80
Bolu: İzzet Baysal Cad. Menekşe Pasajı No: 1/8
Denizli: Delikli Çınar Meydanı Çınar İşhanı Kat: 3
Diyarbakır: İnönü Caddesi, Güçlü Pasajı No: 3/30 Tel-Fax: 221 85 49
Elazığ: İcadiye Mah. Hardar Sk. Şifa Han No: 4/1 Tel-Fax: 212 45 39
Eskişehir: Emel Sarayı Kat: 3 No: 122 Tel-Fax: 231 16 44
Gaziantep: Gaziler Cad. Karatarla Mah. Yenipazar Sk. No: 27 Kat: 3 Daire: 10 Tel: 233 18 39
İzmir: 857. Sk. No: 27/501 Nilen İşhanı Konak Tel: 441 95 86
Kars: Kazım Karabekir İşhanı Kat: 2 No: 233 Tel: 223 75 25
Kayseri: Medrese Mah. Dr. İsmail Yağcı Cad. Park Oteli yanı No: 4-D
Kocaeli: İstiklal Cad. Hafız Şerif Sk. Demirsoy İşhanı Kat: 5 Tel: 325 75 35
Konya: Kürkçü Mah. Alaveyn Kardeşler Sk. Semih İşhanı 14/A Kat: 2 No: 203 Tel: 350 50 77
Malatya: Pak Kazanç İşhanı Kat: 4 No: 121/122 Tel: 125 28 45
Mersin: Mahmudiye Mah. 118 Sk. Çağ İşhanı Kat: 2 No: 13 Tel: 336 75 74
Samsun: 19 Mayıs Mah. Talimhane Cad. Bostancıoğlu İşhanı Kat: 3 Tel: 435 59 41
Sivas: Sularbaşı Mah. Belediye Sk. Şemsettin Sitesi No: 3/8 Tel-Fax: 222 20 22
Trabzon: Çarşı Mah. Uzun Sk. Kalkavanoğlu Çarşısı Kat: 3 No: 80 Tel-Fax: 326 10 70
Tunceli: Moğultay Mah. Okullar Cad. Bostancı Sk. [illegible] İşhanı No: 11 Tel-Fax: 212 51 89
Zonguldak: Meşrutiyet Mah. Okul Sk. Kılıç Pasajı No: 10 Kat: 2 Tel: 251 99 65
Duisburg: Alleestr. 77 47166-Duisburg/Almanya Tel: 0203/540825
Amsterdam: Kinkerstraat 88 HS 1053 DX Amsterdam/Nederland Tel: 0031/20/6164 745
Atina: Vizantiou 5 3rd Floor No: 7 Plaka Kaningos (Kaningos Square) 10677 Athens Greece Tel-Fax: 3648051
Londra: 289 Tower Gardens Road London N 17 Tel: [illegible]
Paris: 11 Rue De Mazagran 75010 Paris Tel: [illegible]

İÇİNDEKİLER

● Vitrininizde kim var? 3
● Nereye kadar gizleyeceksiniz? TC'nin utanç listesi; "kayıplar"... İşgalciler anlatıyor... 4-5
● Zelê dağlarında TC bombardımanı... Polis TDKP'lilerin cenazesine saldırdı... 6
● Kürtlere Özel Yasalar-1 Takrir-i Sükun'dan Umum Müfettişliğine... 7
● Diyarbakır; kondulaşan bir kent... Polis-DGM işbirliği; 13 tutuklama Elazığ'da gözaltı terörü... 8
● Kontrgerilladan bombalı saldırılar... "Yerel yönetimler iflası yaşıyor" 9
● Gemi su alıyor... Dört yanımız düşman... MGK'nın Arapça kararı... 10
● Devalüasyon, krizi tescil etti 11
● Düzen partileri düzenle birlikte iflas etmiştir... 12-14
● Kamu emekçileri imza kampanyası düzenledi... Sağlık-Sen'lilere sürgün... Emekçiler iktidarı uyardı 15
● Tekstil işçisi sendikalara ve işverene karşı alanlarda... Satürn tekstilde işçi kıyımı... Polar işçisi direniyor... 16
● Ortaöğrenimde faşist örgütlenmenin dünü 17
● "Sustuk... Onur duyuyoruz" 18
● Yetki itirazına karşı mücadele komiteleri eylemde... Belediye işçileri yürüdü... Ceylan'ın tutuklanmasına protesto 19
● DGM'de tutsaklara saldırı ve yayın yasağı... Ölüm aynı ölüm, raporları farklı... 20
● Televizyonların realitesi... Şarkımızı "çal"mayın... 21
● İsrail-TC ilişkisini emperyalizmin çıkarları belirliyor... Rusya'da açlık ve ölüm... Cezayir'de siyasi kriz sürüyor... 22
● Kültür/Sanat 23

Vitrininizde kim var?..

"Görüntülü basın"ın bir özelliği vardır. Haberler, olaylar, olgular çoğu kez sabun köpüğü gibi ekranda bir görünüp bir kaybolur. O programın yapımcıları için ekrandaki o anki görsellik ve o anki etkidir önemli olan. Şimdi düzen partileri aynı tekniğe başvuruyorlar. Programlardan, projelerden önce, vaatlerden bile önce tüm partiler vitrin peşinde.

Vitrinin revaçta mankenleri sanatçılar ve emniyetçiler.

Adaylık teklif edilmeyen hemen hiçbir sahne, sinema sanatçısı kalmadı galiba... Düzen partileri bu arada Olağanüstü Hal Bölge Valisi Unal Erkan'dan Hayri Kozakçıoğlu'na, emniyetçilerden Saadettin Tantan'a kadar, kamuoyunda imajı özel olarak parlatılmış, geçmişlerindeki karılı-kara lekeler silinmeye çalışılmış "militarist" adaylara da gitmekten geri kalmadılar. Ama onların bulunduğu yerler zaten "her şey" için müsaitti, bu yüzden kabul etmediler adaylık önerilerini... Şimdi vitrinde ağırlıkla sanatçılar var.

Ne var ki, vitrinlerin arkası olduka karışık. Parti içi kırgınlıklar, kavgalar, hemşehricilik savaşları, parti örgütlerinin feshedilmeleri... Adaylar, aday olmaya çalışanlar ve adaylardan çıkar gudenler hep bir şeyler kapabilmek hırsıyla koşuşturuyorlar.

"Isıkanlar gönüllerinden Anakent Belediye Başkanlıklarına aday olmayı geçiriyorlar." Karayalçın dile getiriyor bunu. Niye? "Hizmet aşkı"ndan mı kaynaklanıyor bu tercih?

Partilerin üst düzey yöneticileri bu sorunun yanıtını çok daha iyi biliyorlardı kuşkusuz. Yıllardır arpalık olarak kullanıyorlardı belediyeleri. *"Yaptıklarımız, yapacaklarımızın teminatıdır"* derken *"yediklerimiz, yiyeceklerimizin garantisidir"* de mek istiyorlardı...

Evet, belediyeler artık sıkıça dile getirildiği gibi "güç odağı"dır ülkemizde. Partilere, başkanlara ve onların çevresindeklere büyük olanaklar sağlamaktadır.

Yasal görüntüler altında *"temiz"* ve çok büyük vurgunların yapıldığını, ayrıca partililere ve onların yakın çevrelerine çeşitli olanakların sağlandığı belediyeler işte bu nedenlerle *"ilgi odağı"*dır. Belediyelerin ihalelerine giren şirketlerden bağış adı altında rüşvet alınabilir. Bulundukları yerde değer kazanan arsaların fiyatları üzerinde küçük değişiklikler yapılarak ya da bu konularda bilgi sızdırılarak büyük miktarlarda vurgunlar yapılabilir. Büyük medya patronlarına sus payı olarak arsalar ya da binalar hediye edilebilir, çok ucuza verilebilir. *"Hizmet"* giderleri adı altında çok büyük miktardaki paralar kendi hesaplarına aktarılabilir. Partililere ve diğer yakın çevrelere iş olanakları sağlanabilir. Ve en önemlisi de tüm bunlar yasal gerekleri yerine getirilerek çok olağan bir şekilde gerçekleştirilebilir...

İşte bu yüzden partiler tüm güçleriyle yükleniyorlar yerel seçime. Bir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, onlar için TBMM'deki 10 sandalyeden daha önemli ve "yararlı" görünüyor. Vitrinler işte bunun için hazırlanıyor.

"Vitrinin Önemi"

Gülay Pınarbaşı bu vitrinin ilk panltılı yıldızlarındandı. Eskinin iç çamaşırları defilelerinin mankeni, şimdi RPliydi.

Artık Erbakan'ın çevresinde, diğer bir deyişle RP'nin vitrininde alışılmış başörtülü, çember sakallı RP'lilerden çok, aralarına bugünlerde "sızan" mankenler, başı açık hanımlar var.

Gazetecilerden Altan Öymen, Arif Baş, sanatçılardan Çağdaş Sinama Oyuncuları Derneği Başkanı Halil Ergün gibi birçok kişinin isimleri başkan aday adayları arasında geçiyor. Son olarak, Zülfü Livaneli SHP'den İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı, Barış Manço da DYP'den Kadıköy Belediye Başkan adayı olarak açıklandılar.

Her seçim öncesi olduğu gibi bir yenilik ve değişim rüzgarı estiği görüntüsü yaratılmak isteniyor. Benzeri birçok olay istisnasız bütün partilerde yaşanıyor. Burjuva basın da bu gelişmeleri özendirme ve alkışlama yarışında yerini alıyor. *"Kimin aklına geldiyse helal olsun. Bundan daha akıllı bir karar olamazdı."* ya da *"Bankacı, gazeteci, işadamı, sendikacı, üniversite öğretim üyesi, araştırmacı... Her kesimden başarılı isimler politikada yer almalıdır."* diyerek kalemlerine sarılıyor, politikanın yeni yüzlerini tüm güçleriyle destekliyorlar.

Bu gelişmeler olurken, adaylar üzerine tartışmayı gazeteciler ya da sanatçılar politikadan anlar mı, anlamaz mı noktasında odaklaştırmak elbette anlamsız olur. Bu tartışma, partilerin neden yeni yüzleri öne çıkardıklarını açıklamaz...

Çiller, "işte yenilik ve değişim" sloganıyla Barış Manço'yu tanıtıyor. Karayalçın da benzeri bir yöntem izliyor. Yılların partilisi ve belediyecisi Sözen'i gözden çıkararak Livaneli'nin aday olmasını sağlıyor. Öyle ki, il ve ilçe örgütlerinde yıllardır başkanlık ya da yeni koltuk rüyası görenlerin, yeniden başkan olmak için tüm çabaları gösterenlerin, yatırımlar yapanların önleri kesilerek yapılıyor tüm bunlar. Kırgınlıklar, oy kayıplarına neden olacak küskünlükler, hatta örgütlerin feshedilmeleri dahi göze alınabiliyor. Peki partileri yeni ve popüler isimler bulmaya zorlayan neden, bu insanların yalnızca alanlarda, sahnelerde on binlerce insanı biraraya getirebilme yeteneğine sahip olmaları mı?

Elbette değil. Bunun asıl nedeni partilerin yıpranmamış, güvenilir adaylara duydukları ihtiyaç ve kendilerini temiz gösterme isteğidir. *Politikacı ile yalancı* sözcüklerinin halk arasında birbirlerine çok yakın anlamlara sahip olması partileri yeni arayışlara itiyor.

Yıllardır boş vaatlerle umutlarını sömüren, *"hizmet vereceğiz, hizmet için varız"* diyerek emeklerinin üzerine konan politikacılara halk artık güvenmiyor. Onlarca yolsuzluk, rüşvet, hayali ihracat, vergi kaçakçılığı ve daha nice olayların yalnızca küçük bir bölümünün ortaya çıktığını, binlercesinin ise gözlerden gizli kaldığını çok iyi biliyor kitleler... Bu yozlaşma ve çürümenin kokusu o kadar ağır ki, kitleler en iyi adaydan söz ederken bile "kötünün iyisi" tabirini kullanıyor, soygun ve talanın durmayacağından emin olarak, en az soyguncu olanı seçmeye çalışıyor. Ya da hiçbir adaya oy vermeyi düşünmüyor.

Düzen politikacıları da bunun farkında. İnandırıcı olamamanın sıkıntısını duyuyorlar. İşte bu zorunluluk onları eskisi gibi olmadıklarını, değiştiklerini vurgulama telaşına sokuyor. Bu nedenlerle yeni imajlar oluşturma, görüntü yenileme çabası içine giriyorlar.

RP mankenlerle Sivas Madımak Otelinin alevlerini; DYP "7'den 77'ye"nin sempatisini taşıyan Manço'yla halka karşı açtığı kirli savaşı; SHP Livaneli'nin sol türkülerliyle infazlarını, ikiyüzlülüklerini gizlemeye çalışıyor. Olan bitenin, vitrin telaşının aslı astarı da bu aslında.

Politikada Bu Hafta

Egemenlerin duyarsızlığı kamuoyunun duyarlılığı ile aşılabilir

Gündemde yeni bir "kayıp" daha var. Başvurulara ve tepkilere rağmen iktidar yetkilileri ve sözcüleri kıllarını kıpırdatmıyorlar. Ya da öyle görünmeye çalışıyorlar. İnfaz mangaları Kürdistan'da da, ülke genelinde de iktidarın açık desteğiyle "işlerini" sürdürüyor.

Ama işler yine de egemen sınıfların istediği gibi yürümüyor. Ekonomi gemisi herkesin gözleri önünde karaya oturdu. Kimsenin sorumluluğunu üstlenmediği "kazanın" faturasını emekçi halka ödetmeye çalışan iktidar, aynen "kayıp" olayı karşısındaki tutumu gibi, krizi yok sayan, küçümseyen tavırlar sergileyip, krizden etkilenmeyen bir hükümet imajı vermekle meşgul.

Ve Zelê saldırısı geliyor gündeme. Bu saldırıyla askeri anlamda acil bir "başarıya" ihtiyaç duyan iktidar, trilyonlar dökerek militarist güçlere moral vermeye çalışırken, devalüasyon gündeminin iktidarın sırtına bindirdiği yükü de hafifletiyor. Operasyon emrini kimin verdiği gereksiz bir tartışma; ülkenin yöneticileri belli. Yine siviller öldüler. Önce reddediyorlar her zamanki gibi. Her zamanki duyarsızlık ve yüzsüzlükle karşılıyorlar eleştirileri. Ama bu kez ölenler TC'nin değil, bir başka ülkenin insanlarıdır. Cesetler ortadaydı. İran protesto notaları gönderiyordu ısrarla. Özür dilemek zorunda kaldılar.

İktidar öylesine çok açmazla karşı karşıya ve halka karşı o kadar çok suç işliyor ki, tüm bunlara ilişkin olarak halka, kamuoyuna hesap vermektense, bütün bunlar bu ülkede olmuyormuşçasına davranmayı yeğliyor. Bir yandan terör, bir yandan da kamuoyunu, toplumsal muhalefeti "kaale almama" politikası izleniyor. İnkar ediyor, yok sayıyor, duymazlıktan geliyor. Bu bir "suçlu" tavrıdır aslında. Güçsüzlüğün yansımasıdır.

İktidarın duyarsızlığını aşabilecek, iktidarı halka, kamuoyuna hesap vermek zorunda bırakacak tek şey vardır; kamuoyu duyarlılığı... Geçmişte ve yakın tarihimizde bunun örnekleri vardır. Mücadele, egemenleri en koyu inkar batağından bile çıkmak zorunda bırakacak bir güçtür.

Egemenlere, onların sözcülerine, on yıllarca inkar ettikleri "Kürt realitesi"ni kabul ettiren mücadeledir.

"Kayıp" politikasını görmezden ve bilmezden gelen yetkilileri, Başbakan da dahil, birbiri peşi sıra kamuoyuna açıklamalar yapmak zorunda bırakan, ailelerin günlerce Meclis kapılarını zorlayarak gösterdikleri duyarlılık ve eylemleriyle ortaya koydukları hesap sorma kararlılığıdır.

Farklı örnekler de verilebilir kuşkusuz. Örneğin, bu ülkenin insanlarına radyasyonlu çay içirip bunu kamuoyundan gizleyenleri, sonra demeç üstüne demeç vermek, soruşturma açmak zorunda bırakan da kamuoyu tepkisinden başka bir şey değildir. "İnfazları", Yeşilyurt'ta "bok yedirme"yi, Saddık Bilgin'e işkenceyi, işçinin 1 Mayıs hakkını, memurun sendika hakkını önce reddedip sonra kabul eden bu iktidarlardır. Ve onları kabule zorlayan şey hep aynıdır. Duyarlılık, haklarına sahip çıkma ve mücadele.

Böyle bir zorlama her zaman aynı sonucu alacaktır. Çünkü karşımızdakiler infaz mangalarına, işkence ilerine, F-16 filolarına karşın, güçsüzdürler. Haksızdırlar. Kararlı, radikal, bedelleri göze almış her direnişin karşısında geri adım atmaları bundandır. Emekçilerin muhalefetinin ivme kazandığı her kesitte telaşlanmaları, sıkışmaları, iç çelişkilerini gizleyemez hale gelmeleri bundandır.

İYÖ-DER'li 10 öğrencinin SHP il binasını işgal ederek ortaya koydukları duyarlılığın yaygınlaşması onların duyarsızlığını, "kaale almama" politikasını geriletecektir. "Ali Efeoğlu bulunsun" diyerek dile getirdikleri talebin binlerce insan tarafından sahiplenilmesi, egemenlerin ve işkencecilerin duymazlıktan gelemeyeceği bir ses yaratacaktır.

Che'nin güzel tanımıyla söylersek; dünyanın neresinde olursa olsun, inen haksız bir tokadın acısını yüreğinde hissedebilmektir insan olmak...

Nereye kadar gizleyeceksiniz?

Ali Efeoğlu'nun kaybedilmesinin üzerinden tam bir ay geçti. Ondan hala bir haber alınamadı. Yetkililer susuyorlar hala. Ama Ali Efeoğlu'nun yakınları, dostları, devrimciler, demokratlar susmuyorlar. İktidar ve işkenceciler Efeoğlu'nun kaybedilmesini, bu insanlık dışı terör yöntemlerini kamuoyundan gizlemeye çalışıyorlardı. Buna izin verilemezdi. Verilmedi. Çünkü "kayıp" da olsalar, devrimciler sahipsiz değildi bu ülkede.

SHP İL MERKEZİ'NDE İŞGAL

İYÖ-DER'liler Ali Efeoğlu ile birlikte solumuşlardı kavgayı. Ali mücadelelerinde örnek bir devrimciydi. Bu yüzden ilk tepkilerden biri yine onlardan geldi.

Duygu yüklüydüler. Ve yüreklerinin tüm gücüyle haykırmak, Ali Efeoğlu'nun akıbetini öğrenmek istiyorlardı. Şimdiye kadar utanmazcasına susan, üç maymunu oynayan yetkililer, açıklama yapmalı, Ali Efeoğlu'nun yeni bir "kayıp" olması engellenmeliydi. Bu yüzden 31 Ocak'ta iktidar ortağı SHP'nin İstanbul İl Merkezi'ni işgal ettiler.

Seçim arifesinde binalarının işgal edilmesinden rahatsız olan SHP'liler, İYÖ-DER'lilerin "Açıklama yapılıncaya kadar çıkmayacağız" demesi üzerine telaşa düştüler. "Bir dakika durun", "tartışalım" diyorlardı. Oysa tartışılacak zaman yoktu.

Ali Efeoğlu'nun kaybedilmesinin üzerinden 26 gün geçmişti. Haklar ve Özgürlükler Platformu ile ona bağlı kurumlar Ali Efeoğlu'nun akıbetini günlerdir yetkililerden soruyorlardı. Ve bugüne kadar SHP'liler de dahil hiçbir yetkilinin ağzından tek söz çıkmamıştı. Şimdi neyin tartışmasını yapacaklardı.

İYÖ-DER'liler bu gerçeği görerek, eylemlerinde ısrar ettiler. İçerde bulunan SHP'lileri dışarı çıkardılar. Ve SHP'lilerin polis çağırma olasılığına karşı da güvenliklerini sağlayabilmek için kapıda barikat kurdular.

Asılan Pankart... Ve İşgal Başladı

"Ali Efeoğlu'nun Akıbeti Açıklansın-İYÖ-DER'liler"... SHP İl Merkezi'nin dışına astıkları bu pankartla, kamuoyuna, yetkililere sesleniyordu İYÖ-DER'li öğrenciler.

İşgal şimdi tüm Taksim'e, İstanbul'a duyuruluyordu. 15-20 dakikada bir binanın balkonuna çıkan öğrenciler "Gözaltında Kayıplara Son", "Kayıpların Hesabını Soracağız", "Haklıyız Kazanacağız" sloganlarını haykırdılar tüm İstanbul'a. İsteklerini yineliyorlardı; "Arkadaşımız Ali Efeoğlu'ndan 5 Ocak'tan itibaren haber alamıyoruz. Yetkililerin konuyla ilgili bir açıklama yapmalarını istiyoruz."

Polis "Görev" Başında... Bina Sarıldı

Kamuoyunda "kayıp" olgusunun işlenmesinden rahatsız olan polis, SHP'de yaşanan işgali duyar duymaz "görevinin başına" koştu. Bina hemen siyasi şube timleri tarafından sarıldı. Ancak SHP'liler gerçekleşecek saldırıyla yerel seçimler öncesi devrimci-demokrat kamuoyunun tepkisini çekmek istemiyorlardı. Olacaksa da, gözden ırak olmalıydı.

Yüksel Çengel Açıklıyor: "Kayıp"ların Takipçisi Olacağız

SHP İstanbul İl Başkanı Yüksel Çengel sendikacılarla yaptığı toplantıyı bırakıp apartopar parti binasına koştu. İYÖ-DER'lilerin istediği açıklamayı yapacakt... Aksi halde teşhir olmak vardı. Ayağını tozuyla daha kapıdayken gazetecilere bi... şeyler açıklamaya çalıştı. "Çok gençle... heyecanlılar, arkadaşlarının kaybında... çok duyarlı hale gelmişler."

Aynı saatlerde de ÇHD avukatla... Haklar ve Özgürlükler Platformu üyele... destek için SHP örgütündeydiler. Yaş... nanları tüm çıplaklığıyla gördüler. Yük... Çengel öğrencilerle görüşerek, "kayıp"l... rın takipçisi olacaklarını söyledi.

Yüksel Çengel öğrencilerle görüştü... ten sonra basında yaptığı açıklamada ... "Ali Efeoğlu'nun kardeşi de bir yıl önc... kayboldu. Gençler o zaman da bize m... racaat etmişler, ancak sonuç alınam... mıştı. Öğrencilerle görüştüm. Biz de pa... olarak gözaltında kayıplara ve yargıs... infazlara karşıyız. Biz polisin müdahale... olmayacağına ilişkin güvence aldık. R... hin alma diye bir şey yok." dedi.

İşgal Sona Erdi...

Yüksel Çengel'in, Ali Efeoğlu'yla il... açıklama yapmasının ve olayın kamu... yuna duyurulmasından sonra İYÖ-DE... öğrenciler işgale son verdiler.

İYÖ-DER'li öğrenciler Haklar ve Ö... gürlükler Platformu sözcüsü Av. Ümi... Gün, ÇHD İstanbul Şube Başkanı Av. ... Rıza Dizdar, Av. Hasan Girit, TİYAD...

TC'nin utanç listesi "KAYIPLAR"

Yusuf ERİŞTİ

İstanbul Belgratkapı'da 14 Mart 1991 günü siyasi polis tarafından gözaltına alındı. 17 Mart 1991'de Yusuf Erişti'yi Siyasi Şube'de işkence yapılmış bir halde gören tanıkların açıklamalarına rağmen, İstanbul Emniyet Müdürlüğü böyle birinin gözaltına alınmadığını iddia etti.

Hüseyin TORAMAN

27 Ekim 1991'de Kocamustafapaşa'da eşinin ve birçok kişinin gözleri önünde Siyasi Şube polislerince gözaltına alındı. Gebze Emniyeti'nde görevli bir polis Toraman'ın Gebze Emniyeti'nce gözaltında öldürüldüğünü ve cesedinin Gebze'de gömülü olduğunu belirtti. Ancak yetkililer hiçbir açıklama yapmadı.

Aysel MALKAÇ

Özgür Gündem gazetesi muhabiri. 7 Ağustos 1993'te gazetenin İstanbul Kumkapı'da bulunan merkez bürosunun çıkışında pek çok görgü tanığının önünde, sivil polislerce kaçırıldı. Hala kayıp.

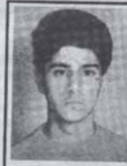

Serhan DEHMEN

8 Eylül 1993 tarihinde gözaltına alındı. Hakkında yapılan tüm başvurulara rağmen sonuç yine aynı oldu. "Bizde yok."

Hasan GÜLÜNAY

20 Temmuz 1992'de evinden çıktıktan sonra kendisinden bir daha haber alınamadı. Aynı dönemde gözaltında bulunanlar, Hasan Gülünay'ı Siyasi Şube'de gördüklerini açıkladılar. Yetkililer bu konuda bir açıklama yapmadı.

Ayhan EFEOĞLU

Yıldız Üniversitesi öğrencisiydi. Daha önce de defalarca gözaltına alınmış, Siyasi Şube polisleri tarafından ölümle tehdit edilmişti. 6 Ekim 1992'den beri kendisinden haber alınamıyor.

Ve Kürdistan: İsimsiz yüzlerce "kayıp"

Ahmet Çakıcı, Üzeyir Kurt, Mehmet Şah Atala, A.Celil Aydoğdu, Abdu Yamuk, M.Salih Akdeniz, Hasan Avar, M.Şerif Avar, Aydın Demir, Behçet Tutuş, Bahri Şimşek, Ümit Taş, Nusrettin Yerlikaya...

Hüsamettin YAMAN

İstanbul Üniversitesi öğrencileri. 5 Mayıs 1992'de gözaltına alındılar. O günden beri haklarında hiçbir haber alınamadı.

Soner GÜL

Erdoğan ŞAKAR

13 Ağustos 1993'te İstanbul, PERPA'da yaşanan katliam sırasında kontrgerilla tarafından kaçırıldı. Tüm başvurulara rağmen, hakkında halen bir haber alınamadı.

Bunlar kayıplardan yalnızca isimleri tespit edilenler. Daha yüzlerce yurtsever devrimci, kaçırılarak ya da [illegible] kaybedildi.

İşgalciler anlatıyor

Gözaltından bırakıldıktan sonra işgalci öğrencilerden üçüyle görüştük. İÜ öğrencilerinden Bülent Sönmez, Gökhan Gencay ve MÜ öğrencisi Ümit Gürbüz işgaldeki amaçlarını ve gelişmeleri anlattılar.

"Sadece kendimizi değil, kitleyi harekete geçirmeliyiz."

Gökhan GENÇAY: *"Birkaç haftadır kapısını çalmadığımız parti binası, başvurmadığımız DKÖ kalmadı neredeyse. Ama duyarlılık yakalayamadık. Onun için böyle bir yola başvurduk. Çünkü artık beklenecek zaman kalmadı. Kayıplar bir devlet politikası olarak sıradanlaştırılmaya, kanıksatılmaya çalışılıyor."*

Ümit GÜRBÜZ: *"Bir aileden ikinci kişinin kaybedilmesi devletin bu konudaki pervasızlığını gösteriyor. İmza toplarken insanların Ayhan'la Ali'nin kardeş olduğunu duyduklarında gösterdikleri tepki de bu yöndeydi. Herkes 'Bu kadar da olmaz' diyordu."*

Bülent SÖNMEZ: *"Eylemi kararlaştırdığımızda SHP'nin tavrını aşağı yukarı kestirdik. İktidar ortağıydı ve kayıplardan onlar da sorumluydu. Ancak seçim çalışmalarından dolayı bize şirin görüneceklerini de biliyorduk. Öyle de oldu. İlk önce barikatlarımızı engellemeye çalıştılarsa da, sonra yumuşadılar. Hatta Yüksel Çengel kapı önünde yapacağı basın açıklamasının içeriğini bize sordu. Aslında 'Seçim sırasında bize dokunmayın da, ne isterseniz yapın' havasındaydılar."*

Gökhan GENCAY: *"Eylemi genel olarak değerlendirmek gerekirse öncelikle şunu belirtmek gerekir. Biz Y.Çengel'in dediği gibi gençlik hızımızı alamadığımızdan değil, bilinçli olarak oradaydık. Bu tür uygulamalar karşısında en sert tepkinin gösterilmesini en meşru hakkımız olarak görüyouz. Eylemimizle kayıp gerçeğini tüm Türkiye'ye duyurduk. Ama bu yeterli değil. Duyurmaktan öte, kitleleri harekete geçirmek gerekiyor. Bundan sonraki çalışmalarımız bu yönde olacak."*

Nilüfer Alcan ve SHP Beyoğlu Belediye Başkan Adayı sanatçı Halil Ergün'le birlikte binadan dışarı çıktılar.

Binanın kapısında kamuoyuna bir açıklama yapan öğrenciler "Gözaltında Kayıplara Son" sloganları ve zafer işaretleriyle SHP tarafından tutulan minibüslere bindiler.

Öğrencilerin eylemi "kayıp" gerçeğini kamuoyuna duyururken, SHP'nin maskesini de bir kez daha düşürdü.

Öğrenciler Gözaltında

ÇHD'li avukatlardan Ali Rıza Dizdar, Ümran Gün ve Hasan Girit, TİYAD'lı Nilüfer Alcan ile Halil Ergün de İYÖ-DER'li öğrencilerle birlikte minibüse bindiler. Amaçları öğrencilere, polis gözaltına almadan, güvenli bir yere kadar refakat etmekti. Ancak durum hiç de Yüksel Çengel'in söz verdiği gibi olmadı. Öğrencilerin bindiği minibüs Tophane civarında siyasi şube polisleri tarafından durduruldu. Minibüsün yolunu kesen polisler, silahlarını arabada bulunanlara yönelttiler. Polisler kimlik kontrolü yapacaklarını belirterek, minibüsün yolunu değiştirdiler. Ve öğrenciler gözaltına alındı. Beyoğlu Emniyet Amirliği Terörle Mücadele Bölümü'ne götürülen öğrencilere avukatları Ümran Gün ve Hasan Girit ile Nilüfer Alcan refakat ettiler.

Öğrencilerin gözaltına alınması üzerine SHP'ye dönen A.Rıza Dizdar ile Halkın Hukuk Bürosu avukatlarından Ahmet Düzgün Yüksel, başını rahatlattıktan sonra basına "çay" ısmarlayan Yüksel Çengel'e güvence altına aldığını söylediği öğrencilerin gözaltında olduğunu, polisin "5.5 saattir bekliyorduk, avımızı yakaladık" dediklerini söylediler.

SHP Ayıbını Temizleme Telaşında

Gözaltı gözden ırak olmuştu ama yine de SHP'liler bunun sorumluluğundan kurtulamadılar. Çünkü sorumluların kendileri olduğu ortadaydı. O kadar basın mensubunun önünde Çengel "Bizi aşar" diyemezdi her zamanki gibi. SHP'lilerin araya girmesi ve kamuoyunun baskısı sonucu öğrenciler bir gün sonra serbest bırakıldılar.

MAHKEME HEYETİ ALİ EFEOĞLU İLE İLGİLİ DİLEKÇEYİ OKUTMADI

Yaklaşık bir yıldır İstanbul 3 No.lu DGM'de Gökhan Gündüz ve Ümit Gürgörün sanık olduğu bir dava görülüyor. Bu davanın dosyalarında ismi sıkça geçenlerden birisi de Ali Efeoğlu. Efeoğlu'nun 5 Ocak'tan bu yana kayıp oması üzerine tutsaklar 28 Ocak'taki duruşmalarında konuya ilişkin bir dilekçe okumak istediler. Ancak mahkeme heyeti engelledi.

Mahkeme heyeti dilekçenin okunmasını engelledi. Çünkü tutsaklar dilekçelerinde kendilerinden hesap soracak ve şöyle diyeceklerdi: "Demirel'e, Çiller'e, İçişleri Bakanlığı'na ve size soruyoruz. Ali Efeoğlu nerede? Hangi katillerin elinde? Halkımıza, ailesine hesap verin." Ve bir gerçeği dile getireceklerdi, kayıp gerçeğini: "Gözaltına alınan hemen herkes, polisin aynı tehditleriyle karşılaşıyor. Kaybedeceğiz, öldüreceğiz, sağ bırakmayacağız. Evet kaçırıyorlar, katlediyorlar, işkence ediyorlar, öldürüyorlar.(...) "Ayhan'ları, Ali'leri kaybetmekle bitiremezsiniz. Yeni Ayhan'larla, Ali'lerle karşılaşacaksınız. 60 milyon halkı kaybedemezsiniz."

Aynı şekilde 2 Şubat günü Devrimci Sol SDB davasından yargılanan Ayşe Sultan Yazıcı aynı içerikte bir dilekçe okumak istediyse de, mahkeme heyeti tarafından engellendi ve tutsaklar zorla salondan atıldılar.

AVRUPA DEV-GENÇ: "BİR KAYIP DAHA MI?"

Avrupa DEV-GENÇ, 31 Ocak'ta bir açıklama yaparak, onuru ve güzelliği savunanların ancak sahip çıkılırsa yaşatılabileceğini ve yeni kayıpların önüne geçilebileceğini belirtti. Ve insan haklarını savunan herkesi bu insanlık dışı uygulamaları teşhir ve protesto etmeye ve başta iktidar olmak üzere, İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir ve cinayet şebekesinden hesap sormaya çağırdı.

Ayrıca Avrupa DEV-GENÇ, Emniyet Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı, ve İnsan Hakları Komisyonu Başkanı'nın telefon ve faks numaralarına açıklamasında yer vererek, Ali Efeoğlu'nun kaybedilmek istenmesini protesto etmek isteyenlerin, bu numaraları arayarak, tepkilerini dile getirmelerini istedi.

MERAM VE EREĞLİ ÖZGÜR-DER'LİLER EFEOĞLU'NU ARADI

Ali Efeoğlu'nun akıbetinin açıklanması için yapılan çalışmalara Meram ÖZGÜR-DER ve Ereğli ÖZGÜR-DER de katıldı. 29 Ocak'ta, Konya ve Kulu emniyet müdürlüklerinden, yine aynı günlerde Ereğli emniyet müdürlüklerinden Ali Efeoğlu'nun gözaltında olup olmadığını soran ÖZGÜR-DER'liler, yetkililerden "Bizde yok." yanıtını aldılar.

Ayrıca Adana ÖZGÜR-DER ve TÖDEF'liler ile Sivas ÖZGÜR-DER Girişim Komitesi, TÖDEF'liler ve Mücadele çalışanları konuya ilişkin basın açıklaması yaptılar.

TUTSAKLARDAN PROTESTO

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan Devrimci Sol ve TKEP-L tutsakları kamuoyuna yaptıkları bir açıklama ile bir süre önce gözaltına alınarak, polisçe kaybedilmek istenen Ali Efeoğlu'nun akıbetinin açıklanmasını istediler.

Malatya Cezaevi'ndeki Devrimci Sol tutsakları adına açıklama yapan Cumhur Bircab, "Susmamız yeni katliamlara açılan bir kapı olacaktır." dedi.

Bir çatışmada ölmekten farklıdır "kayıp" olmak

KAYIP... Bir insanın kaybolması... Bir sokak ortasında, bir kafede ya da bir evden ekip otosuna bindirildikten sonra... Manyetolar döndükten, falakalar ardı ardına patladıktan sonra... Sonrası bir ormanda, siyasi şubenin karanlık dehlizlerinde biten... Sonu başı belli bir "mizansen" kayıbın öyküsü...

Bir çatışmada ya da bir pusuda öldürülmek gibi değil "kayıp" olmak. Ardından kimse mezarına gidip ağıt yakamıyor, "Şehid Namırın" diyemiyor analar, yumruklar sıkılıp göklere uzanmıyor. Çünkü yok, yaşamda, ölümde yok. Üzerine "Öldüler Yenilmediler" yazılacak bir mezar taşı da yok.

Onun için farklıdır "kayıp" olmak. Bir çatışmada ölmekten çok daha farklı. Kaybedileceğini bilerek böyle fütursuz karşılamak ölümü.

Evet, devrimcilerin kayıp öyküsü şubelerden, MİT binalarından başlar. "Konuş", "isim ver"... Askıdayken de, elektrikle tüm vücudu kasılırken de bunu soruyor işkenceciler. Ne konuşacak, kimi söyleyecek "kayıp". Uğruna yaşamını ortaya koyduğu kavgasını mı anlatacak bu işkencecilere. Yoksa her şeyini paylaştığı, bir kardeşten, bir anadan daha yakın yoldaşlarını mı ele verecek. Bu işkencecilerin eline bir yoldaşını düşürme acısına nasıl dayanacak. Verse birini, söylese eylemini belki elektriğin yaktığı vücudu, askıdan hissizleşmiş kolları geçici de olsa biraz rahatlayacak. Sonra, sonra nasıl katlanacak yürek sancısına. Onun için susar "kayıp". Susar da gezegenin bütün sessizliğini bürünüverir o an. Susar da taşlar çatlasa, yer yarılsa açmaz ağzını bir daha. Kudurur işkenceci, saç baş yolsa, manyetoyu tüm gücüyle çevirse de kâr etmez artık. Yenilmiştir. Yenilmenin kudurganlığıyla öç alır işkenceci. Devrimci "kaybedilir".

Gözaltına alındığına dair hiçbir belge yoktur "kayıbın". Gözaltılar için yapılan üst arama tutanağı zorla imzalattırılmaya çalışılmamıştır. Daha işkencecilerle ilk karşılaştığından itibaren nereye götürüldüğü bilinmez. Bilir de bilmezden gelir işkenceciler, duymuştur da duymamazlıktan gelir hakimler, savcılar, emir vermiştir de hiç oralı olmaz işkenceci şefler, devlet erkanı.

Nereye kadar gizlenecek kayıp? Nereye kadar bir insan yaşamından bir kesiti bulanıklaştıracaklar, bilinmez kılacaklar? Bilmezler ki devrimciler her daim yaşar ve dili vardır konuşur, eli vardır yazar, adaleti vardır hesap sorar. Gün gelir kayıpların gizemi de çözülür. Ama o günü bekleyecek, o güne kadar aynı kaybetme yöntemlerinin defalarca kullanılmasına izin mi verilecek, yanıbaşımızdaki oğlu kayıp anaların gözyaşlarını seyir mi edeceğiz? Bir gün bizim de kaybedileceğimiz günü mü bekleyeceğiz ellerimiz koynumuzda? Oturup kayıp türküsünü mü söyleyeceğiz sessiz sessiz?

Hayır. Bir daha kaybettirmeyeceğiz yoldaşlarımızı demeliyiz. Onun için yazmalı kalemlerimiz, onun için yakalarına yapışmalı ellerimiz, sloganlarımız onun için haykırılmalı. "Kayıp"ın işkenceciler karşısındaki cesareti olmalı cesaretimiz. Onun tam teçhizatlı düşmana karşı; elleri, gözleri bağlı bir şekilde meydan okuyuşunu düşünmeli, öyle olmalıyız. Kayıp böyle aranır çünkü. Başka türlüsü bize yakışmaz. Boynu bükük değil, başı dik olacağız.

Zelê dağlarında TC bombardımanı

Ocak ayının son günlerinde ekonomideki dalgalanma kamuoyunun başlıca tartışma konusu haline gelmişti. Doların durdurulamayan yükselişinin ve hükümetin geç müdahalesinin tartışıldığı 28 Ocak günü, Başbakan Çiller ve yardımcısı Karayalçın Sinop'ta seçim mitingi yapacaklardı. İstanbul'dan Ankara'ya gelen Çiller sabah saatlerinde Sinop'a gitmek için kafilesiyle birlikte uçağın kalkışını bekliyordu. Ancak Genelkurmaydan gelen ani bir "çağrı" ile Çiller'in Sinop gezisi geçici olarak durduruldu. Çiller, apar topar helikopterle Genelkurmay karargâhına götürüldü.

Aynı saatlerde Genelkurmay'da hareketli anlar yaşanıyordu. Çiller'le birlikte TV'ler ve basın da çağrılmıştı. Belli ki "çok önemli" açıklamalar yapılacaktı. "Doğal" olarak bu açıklamayı havaalanında her şeyden habersiz bir şekilde Sinop uçağını beklemekte olan, ama olaydan haberdar olduğunu söyleyen Başbakan Çiller yapacaktı. Çiller hemen medyanın karşısına çıkarılmadı. "Yorgunluğunu" atması için ayrı bir odaya alınarak neler anlatması gerektiği kendisine "kavratıldı"... Sıra sabah saatlerinde Zelê'de yapılan operasyonun basına açıklanmasına geldi.

Açıklamaya göre her şey yolunda gitmişti. Günler önceden yapılan keşifler, kamp yerinin ayrıntılı fotoğraflarının çekimi ve bunlarının pilotlara her açıdan kavratılmasıyla adeta tereyağından kıl çeker gibi, kamp yerle bir edilmişti. Sivil hedeflere en ufak bir zarar gelmemişti. Kampta 1500 civarında "militanın" yaşadığı da "öğrenilmişti".

BOMBARDIMANI BASIN SÜRDÜRÜYOR

Sıra şimdi Zelê'ye yağdırılan bombaların halkın beynine yönlendirilmesindeydi. Bu görevi kimin üstleneceği de belliydi. "Zelê yerle bir edildi", "PKK'ya müthiş darbe" başlıkları, basının sürmanşetlerinde yer alırken TV kanallarının da ilk haberi oluyordu. Yapılan açıklamaları süsleyerek vermek artık medyanın yeteneğine kalmıştı. "Diyarbakır ve Erhaç Havaalanı'ndan kalkan 50 tane F-16, F-4, süper kobra helikopterinin birer tonluk 132 bombayı 52 sortiyle birakarak üslerine dönmesi" basın için zengin bir hikayeydi.

BİR TAŞLA İKİ KUŞ

Ekonomide yaşanan hızlı çöküş haftasının ardından peş peşe zam haberlerinin beklendiği günlerde, böylesi bir askeri harekat gündemi değiştirmek için bulunmaz bir fırsat yaratırı. Ekonomik krizle ilgili olarak hükümeti "topa tutan" muhalefet partileri, askeri harekatın sözde başarısı arkasına sığınarak eleştirilerden kurtulmaya çalışan Çiller'e eleştirilerini sürdürdüler. ANAP Grup Başkanvekili Eyüp Aşık *"Birileri Başbakan'a 'dolara müdahale edemiyorsun, bari Irak'a müdahale et.' diye telkinde bulunmuştur herhalde"* derken, Yeniden Doğuş Partisi Genel Başkanı Hasan Celal Güzel de *"Gündem değiştirmek için F-16'ların kullanıldığını ilk defa görüyoruz."* diyerek görüşlerini açıklıyordu. Burjuva basın da benzer yorumlarla doluydu.

Ancak Zelê operasyonunu, sadece gündem değiştirmek için yapılmış bir operasyon olarak görmek, gerçeği bütünüyle ifade etmemek olur. Ekonomik çalkantı ve çöküş haberinden çok önce Zelê kampı, burjuva basın organlarında hedef olarak gösterilmiş ve bombalama hazırlıklarına ilişkin haberler yer almıştı. Operasyondan sonra yapılan Genelkurmay açıklamalarında da, ön hazırlığın uzun zamandır yapıldığı belirtiliyordu.

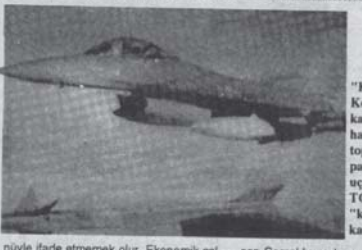

"Kendi Uçağını Kendin Yap" kampanyalarıyla halktan toplanan paralarla alınan uçakları, TC yine "kendi halkına" karşı kullanıyor.

Genelkurmay'ın bir süredir devam eden "kış harekatı" programının yeni bir halkası olan Zelê'nin sadece zamanlamasının, güncel ekonomik gelişmelere denk düşürüldüğünden söz etmek mümkün olabilir. Çünkü, Genelkurmay'ın da, bir dediğini iki etmeyen bir hükümetin bu aşamada yıpranmasını, dahası değişmesini istemeyeceğini söylemek, en azından bu aşamada yanlış olmaz.

Zamanlama olarak Zelê bombardımanı, gerçekten de Çiller'in imdadına yetişmiş ve Çiller ekonomik kriz nedeniyle kamuoyunda doğan öfkenin hedefi olmaktan bir ölçüde kurtulmuştur.

Oligarşi, hem ekonomik durumdan doğan sarsıntıyı atlatmak, hükümet krizini hafifletmek, hem de "kış harekatı" çerçevesinde bir şeyler yapıyor görünebilmek için kullandı Zelê operasyonunu.

OPERASYONDA KARAR KİMİN?

Çiller, operasyon kararını kendilerinin verdiğini ve operasyonun askerlerce gerçekleştirildiğini belirtiyordu. Askerlerin açıklamaları da bu doğrultuydı. Ancak bu konuda ikna edici olamadılar ve kendi sözleriyle durumun hiç de böyle olmadığını itiraf ettiler. Çiller'in "operasyon kararını hükümetin verdiği" açıklamasını, yardımcısı Esat Kıratlıoğlu yalanlıyordu. DYP Genel Başkan Yardımcısı Esat Kıratlıoğlu, gazetecilerin "Hükümet zam ve devaluasyon nedeniyle doğacak tepkiyi nötralize etmek için askeri operasyon gerçekleştirdi deniyor. Bu doğru mu?" sorusu üzerine "Bu hava akımını gerçekleştiren Türk ordusu, devaluasyonu gerçekleştiren ise hükümettir," diyerek, aynı zamana gelmesinin rastlantı olduğunu belirtiyordu. Kıratlıoğlu farkında olmadan bir gerçeğin de altını çiziyor ve operasyonlarda gerçek kararı kimin verdiğini itirafederek "Biz bu kararı aldık" diyen Çiller'i yalanlıyordu.

Sabah gazetesinden Hasan Cemal Zelê operasyonu sırasında İsviçre'nin Davos kentinde bulunan Cumhurbaşkanı Demirel'e konuyla ilgili bilgiyi Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in verdiğini yazdı. Oysa Güreş, öncelikle Çiller'i bilgilendirmeliydi. Bunun devlet anlayışına sığmadığını söylüyordu Hasan Cemal. Öteden beri görüntüde de olsa devlet hiyerarşisinin işlemesine dikkat eden Hasan Cemal buna kızmıştı. MGK'nın ipleri elinde bulundurduğunu belli eden pratik tavırlarda bulunmasına da Hasan Cemal bozuluyordu. Öyle ya, bari kamuoyuna karşı biraz dikkatli olsunlardı.

"HEDEFE TAM İSABET" DEMAGOJİLERİ VE İRAN'IN NOTASI

Zelê saldırısının "zafer sarhoşluğu" üzerinden 4 saat geçmişti ki, İran Zelê'ye yapılan hava saldırısında kendi topraklarında bulunan Serdeşt yerleşim biriminin de bombalandığını açıkladı. İran Türkiye'nin Urmiye başkonsolosunu Dışişlerine çağırarak bombalanan köyle ilgili belgeleri verdi ve Türkiye'ye protesto notası çekerek tazminat ödenmesini istedi.

Türk Genelkurmayı her zamanki gibi İran'ın açıklamalarını kabul etmeyerek Serdeşt'in bombalandığını reddetti. Çünkü daha öncekiler gibi bu sefer de "tam isabet" kaydetmişler, hedefe vurmuşlardı. Sivil halka zarar verilmemiş, operasyon başarıyla tamamlanmıştı. Tıpkı daha önceki Irak operasyonlarda da Irak Kürt köylülerini katledip sonra inkar ettikleri gibi. Ancak İran bu konuda somut belgeleri sunuyordu ve ısrarlıydı. Bunun üzerine Türk Dışişleri Bakanlığı, Nasser Hamidi nezdinde İran'dan özür dileyerek tazminat ödeyeceğini açıklamak zorunda kaldı. İran'ın somut örnekleri ve ülke içinde yükselen değişik sesler Türk Genelkurmayını sinirlendirmeye yetti. Genelkurmay açıklama yapar, herkes inanırdı, basına ne oluyordu? Kızmıştı Doğan Güreş. Çünkü fıyakaları bozulmuştu. Onlar birfingler verir, herkes de gerçekleri anında "kavrardı"; ancak "bölücülerden" çıkabilecek bu tepkiler basınımıza yakışmıyordu.

TC son Zelê operasyonuyla kural tanımayan pervasızlığını bir kez daha gösterdi. Aynı günlerde Davos'ta bulunan Demirel uluslararası görüşmelerde bulunurken, ülkede ise daha önce imzalanan hiçbir anlaşmayı tanımadan kendi topraklarından 120 km. uzaklıkta olan bir başka ülkenin topraklarını üstelik onlardan habersiz bombalıyordu. Zelê operasyonuyla TC; son günlerde ilişkilerini yoğunlaştırdığı İsrail'in taktiklerini izlemeye başladı. Artık kural, sınır yok, tek kelimeyle haydutluk vardı. Çaresizlik içindeki TC de artık tıpkı İsrail gibi vur kaç taktiğiyle imha etme taktiğine sarılıyor. Görülen o ki, bu "taktik" kirli savaşta daha ağırlıklı bir yer tutacak. Yoksa bu TC'nin yaptığı ilk sınır tanımazlık değil, son da olmayacak.✪

Zelê Operasyonunun Faturası

- ✔ Katlan uçak sayısı: 50
- ✔ Yapılan toplam sorti: 60
- ✔ Bir sorti maliyeti: 8.5 milyar lira.
- ✔ Toplam sorti maliyeti: 510 milyar lira.
- ✔ Ek harcamalar: İstihbarat için keşif uçuşları, fotoğraf çekimi, başka bir bölgede bombalama tatbikatı, dağlara bırakılan 130 adet bomba.
- ✔ Toplam operasyon maliyeti: 1 trilyon.

Polis TDKP'lilerin cenazesine saldırdı

Dersim'de katledilen TDKP üyelerinden Cengiz Argüç'ün Çarşamba günü Adana'da yapılan cenaze töreninde polis 100 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar daha sonra serbest bırakıldı. Şehit düşenlerden Erdal Eroğlu'nun cenazesi ise perşembe günü İstanbul'da Tuzla'nın Aydınlı Köyü'nde kaldırıldı.

Ocak ayı içinde Dersim'den iki ayrı çatışmada toplam 10 TDKP'li katledildi. İlk olarak 7 Ocak'ta Hezirge Köyü'nde Kemal Üçdül, Hamdullah Berk, Haskar Kılıç, Mahmut Sönmez ve Sadye Akyol, daha sonra 27 Ocak'ta Aşağıçanaklı Köyü'nde Gürsel Dursun, Deniz Acar, Erdal Eroğlu, Hüseyin Boral ve Cengiz Argüç özel timler tarafından katledildiler.

Anıları önünde saygıyla eğiliyoruz!✪

KÜRTLERE ÖZEL

YASALAR

-1-

Türkiye'nin egemen sınıfları seksen yıldır Kürt halkının varlığını kabulle inkar arasında gidip geliyorlar... 1920'de Kemalistlerin önderliğinde kurulan Meclis, Mustafa Kemal'in deyişiyle "Kürtlerin ve Türklerin meclisidir". Kurtuluş savaşı sürecinin her adımında, her belgesinde onların da adı vardır. Musafa Kemal Samsun'a çıkışında "Kürtlerin serbest gelişimlerini temin için ırki ve içtimai hukukları aynen kabul edildi." diyordu... Sonra belgelerden, kitaplardan, yasalardan silindi adları. Sanki milyonlarca Kürt yoktu bu ülkede. Bir ara yaşamış ve sonra bir anda kayboluvermişlerdi. Onlar için çıkarılmış yasalarda bile geçmedi adları. "O bölgede yaşayanlar" deniyordu onlara.

Evet onlar yoktu ama, onlar için, salt onlar için çıkarılmış yasalar vardı... TC yasası denilince, akla "Misak-ı Milli'nin her karışında, her TC vatandaşı için geçerli yasalar geliyordu. Ama onlar, inkar edilse de başkaydı. Ve "başkalık" ayrı yasaları gerektiriyordu. "Herkes için" olan yasalar, egemenlerin "ora"daki ihtiyaçlarına yanıt vermiyordu. Yalnız "ora"ya, özel yalnız "Kürtlere özel" onlarca yasa çıkarıldı. 70 yıl boyunca... Belli başlılarını ana hatlarıyla inceledik. İnceleme net bir sonuç koyuyordu ortaya 70 yıl boyunca inkar edilen Kürt halkının varlığı yasalarda onlarca, yüzlerce kez itiraf edilmişti.

Koçgiri isyanını bastırmak için 11 Nisan 1921'de başlatılan tedip ve tenkil harekatını bir milletvekili TBMM'de şöyle anlatıyordu;

"Asi diyoruz ve üzerine kuvvei askeriye sevk ediyoruz. Nurettin Paşa'nın ben bunları çember içine aldıktan sonra Hükümetin tekalifini daha taşdit edeceğim, diyerek, çember altına aldım diyor ve tuttuğunu öldürmeye, ırzlara geçmeye, namuslara taarruz etmeye kalkıyor. Rica ederim hanginiz bu fecayi karşısında sabredebilirsiniz? Buna üç yaşındaki çocuklar bile tahammül edemezler ve böyle bir şeye maruz kaldığınızda rica ederim, nasıl karşınıza çıkanlara kurşun atmazsınız? Refahiye'de bir arkadaşım vardır, servetine tama edilerek, karısı cebren alınmış ve "Sen Alevisin" diyerekten herif emval ve emlaki yağma edildikten sonra öldürülmüştür. Efendiler; dünyanın hangi yerinde böyle bir hareket görülmüştür ki, babasını bir evladın elinde bir ip, diğer evladın elinde bir ip olarak çekilerek tam altı saat zarfında bu suretle feciane öldürülmüştür? Rica ederim efendi sen bu vaziyet karşısında asi olmaz mısın?"

Soruyu Kürt halkı yanıtlamıştır.

***Yanıtlamış ve "asi" olmuştur* Kürt halkı.**

Takrir-i Sükundan Umumi Müfettişliğe

"...TÜRK NÜFUS İÇİNDE ERİTİLECEKTİR"

Kürtlerle karşılıklı anlaşmalar, eşitlik vaatleri her şey TC'nin kurulmasına kadardı. Kürtlerin ve çeşitli milliyetlerden emekçilerin ittifakıyla emperyalizmi ülkeden kovan, Osmanlı hükümranlığına son veren Kemalistlerin artık Kürtlere ihtiyacı kalmamıştı. O güne kadar "kardeş" olan Kürtler gitmiş, onların yerini "Dağ Türkleri" almıştı. Artık "Kürt politikasını"nın odağında inkar vardı. İnkarı zorunlu olarak asimilasyon ve yok etme izledi. 1925'te çıkarılan Takrir-i Sükun yasasından, 1982'de MGK'nın çıkardığı 2932 sayılı yasaya kadar "Kürtlere özel" çıkarılan her yasa bu politikaya hizmet eder.

TC'nin 70 yıllık tarihi baskı ve terör yasalarıyla, yasaklarla yönetme tarihidir. Bunun dışında Kürdistan'a verilen hiçbir şey yoktur. TC'nin kurulmasından itibaren başlatılan bu politika, o güne kadar kendileriyle beraber savaşanları kendilerine karşı savaşmaya götürmüştür.

İLK BÜYÜK İSYAN VE İLK "ÖZEL" YASA

Kurtuluş savaşı yıllarına denk gelen Koçgiri ayaklanmasını bir yana bırakırsak, ilk büyük isyan hareketi 1925'teki Şeyh Said isyanıdır. Şeyh Said isyanı gerekçe gösterilerek hemen isyan bölgelerinde sıkıyönetim ilan edildi. Kemalist iktidarın Kürdistan'a bakış açısı belliydi aslında. Ama şimdi yasal açıdan da, hukuken de farklı bir bölgeydi orası. Sıkıyönetim ilanı kararının hemen ardından başbakan Fethi Okyar yerini İsmet İnönü'ye bıraktı. Fethi Okyar Kürdistan özelinde uygulanacak politikalar açısından düşünüldüğünde fazla "yumuşak" ve tereddütlüydü. İnönü hiç vakit geçirmeden 3 Mart 1925'te biri Diyarbakır'da, diğeri Ankara'da olmak üzere iki İstiklal Mahkemesi'nin kurulması kararını meclisten geçirdi. Ama Ankara ve Diyarbakır için çok açıkça iki ayrı standart söz konusuydu. Ankara İstiklal Mahkemesi'nde verilecek kararların uygulanması için meclis onayı gerektiriyordu. Diyarbakır için böyle bir gerekliliğe ihtiyaç duyulmamıştı. Oradaki "assın kessin"di, pek önemli değildi, üstelik de böylesi lazımdı zaten. Orası Kürdistan'dı.

TC'nin acelesi vardı. Yasa ayaklanma bölgesindeki istiklal mahkemelerinin vereceği kararların meclisin onayına gerek kalmaksızın derhal infaz edilebilmesini olanaklı kılacak şekilde düzenlenmişti. Pratikte de bu yapıldı. Duruşmalar olağanüstü bir hızla sürdürüldü. Kararı zaten belli olan mahkeme, formaliteleri de atlayarak bir ay gibi bir zamanda, 28 Haziran 1925'te davayı sonuçlandırdı. Mahkeme kararının açıklandığı günün akşamı idam hazırlıklarına başlanmıştı bile. 29 Haziran şafağında idam cezası verilen Şeyh Said ile birlikte 47 kişi idam edildi. Evet, oranın yasaları farklıydı.

SÜKUNETİ -TERÖRLE- YERLEŞTİRMEK; TAKRİR-İ SÜKUN

İnönü hükümetine sıkıyönetim ve İstiklal Mahkemeleri yetmiyordu. Anti-demokratik uygulamalarına hukuki kılıf olacak, dahası düzenin tüm muhaliflerini ve tabii özellikle de "asi" Kürtleri, sorgusuz-sualsiz İstiklal Mahkemelerinin karşısına çıkarabilecek bir düzenleme gerekiyordu... 4 Mart 1925'te bu düzenleme yapıldı. Adı "Takrir-i Sükun Kanunu"ydu...

Takrir, yerleştirme demekti. 22 muhalif oya karşılık 122 oyla kabul edilen kanun "sükunu-yerleştirme"yi amaçlıyordu. Ama nasıl ve hangi yöntemle. TC'nin en kısa kanunlarından biri"olan Takrir-i Sükun'un tam metni bu soruya şu yanıtı veriyordu:

"İrtica ve isyana ve memleketin sosyal nizamını, huzur ve sükununu ve emniyet ve asayişini ihlale sebep bilimum teşkilat ve tahrikat ve teşvikan ve teşebbüsat ve neşriyatı, hükümet, Reisicumhurun tasdiki ile, re'sen ve idareten men'e mezundur. İşbu fiillere katılanları İstiklal Mahkemesi'ne verebilir."

Yasa Şeyh Sait isyanını bastırmak için çıkarılmıştı. Mecliste kabul edildiğinde öngörülen süre iki yıldı. Daha sonra iki yıl daha uzatıldı. İnönü 1927'deki Meclis görüşmelerinde uzatılma gerekçesini "Gelecek yıllarda da Takrir-i Sükun Kanunu'nun yararlarından yoksun kalınmamalı düşüncesindeyiz" diyerek savundu. Ve bu sürede İstiklal Mahkemeleri oldukça hızlı ve yoğun çalıştı.

Takrir-i Sükun'un ilk hedeflerinden biri de doğallıkla komünistler oldu. "Orak-Çekiç", "Aydınlık", "Yoldaş" dergileri kapatıldı. Kanunun hükümete verdiği yetkiyle onlarca TKP'li İstiklal Mahkemesi'ne çıkarıldı.

Kürtler yüzlerle, binlerle çıkarıldılar İstiklal Mahkemelerinin huzuruna. Üç-beş gün yetti yargılanıp idam cezaları verilmesi için. Sükun darağaçlarının gölgesinde yerleştiriliyordu Kürdistan'da.

"SÜPER VALİ"NİN DE ÖNCESİ VARDI; UMUMİ MÜFETTİŞLİK

TBMM, 26 Haziran 1927 tarihinde 1164 sayılı "Umumi Müfettiş Teşkiline Dair" adını taşıyan bir yasa çıkararak yeni bir kurumlaşma getirdi. TC'nin idari yapısında bir değişiklik değildi bu da. Yalnızca "orası" için, Kürdistan için öngörülüyordu bu yeni kurum. Koçgiri isyanından sonra girişilen askeri harekatlar istenilen sonucu vermemişti ve Şeyh Sait ayaklanmasının bastırılmasından sonra yayılan çete savaşlarına da son verilemiyordu bir türlü. İnkar ve imha için, baskı ve terörü tırmandırmak için yeni mekanizmalar gerekliydi. Diyarbakır, Bitlis, Urfa, Mardin, Elazığ, Hakkari, Siirt ve Van illerini kapsayan bir bölgede çok geniş yetkilere sahip bir Umumi Müfettişlik kuruldu. Bugünkü Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin büyük ölçüde bir benzeriydi. Geniş yetkilerle donatılan Umumi Müfettişlik, sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra ardından bir "otorite boşluğu doğması" gerekçesi ileri sürülerek kurulmuştu. Gerçekten de bölgedeki tüm valiler ve askeri erkanı kontrol ve komuta etme yetkisinde olan güçlü bir otorite kurulmuştu. Ama Umumi Müfettişlik sadece "devlet otoritesi" yetkilerine sahip olmakla sınırlı değildi. Diğer bölgeler için TBMM'nin karar alması ve yasa çıkarması gereken birçok konuda Kürdistan'da Umumi Müfettiş yetkili kılınmıştı. Yani Meclis kendi yetkilerinin, bir kısmını da bu kuruma devretmişti. Sözün özü Kürt sorununun inkarı ve imhası üzerine geliştirilen politikaların pürüzsüz hayata geçirilebilmesi için tam yetkili bir diktatörün bölgede görevlendirilmesiydi. Öyle bir diktatör ki, örneğin yasama organlarına bile müdahale edebilir, hakimlerin tayinleri üzerine karar verebilirdi.

İlk Umumi Müfettişliğe İbrahim Tali Öngören atandı.

Sürecek

TEDİP VE TENKİL

"Kirli savaş" kısmen yeni bir deyim. Ama tarihi eski. Kürt halkının mücadelesi kadar eski.

Mutki'de 35 köyün nakil emri üzerine başlayan ayaklanmanın bastırılması için Mutki'deki 2. Tümen Komutanlığı 5 Temmuz 1927'de şu emri yayınladı:

"1. Tedip harekatı, verilen emir ve plan dahilinde yapılacaktır. Tedibat sırasında şu hususlar gözönünde bulundurulacaktır;

a. Askere silah atanlar bu işi köyce yapmışlarsa, bunların köyleri yakılır ve hayvanları müsadere edilir.

b. Bunlar, köyden bir kısım halk ise bu işlem yalnız bunlara uygulanır ve diğerlerine çok iyi muamele edilir.

c. Askeri kuvvet karşısında silahlı olarak çekilen ve kaçanlar takip edilir, yakalanır ve yok edilir.

Alınan emirler gereğince *yürütülen harekat sonrasında* ayaklanma bölgesinde taranmadık yer kalmaz ve harekat 25 Ağustos 1927 tarihinde sona erdirilir.

Göç ve ağır koşullarda yaşam:

Diyarbakır kondululaşan bir kent

Diyarbakır (Mücadele)- Korucu olmayı kabul etmediği için devlet güçlerinin baskılarına maruz kalan, evleri yakılan-yıkılan köylüler ve boşaltılan köyler arttıkça, kırlardan kentlere göç yoğunlaştı. Göçün yöneldiği büyük kentlerden bir de Diyarbakır oldu. Bu nedenle Diyarbakır'ın nüfusu son birkaç yıl içinde 400 binden bir buçuk milyona çıkmış durumda.

Diyarbakır'da yaşayan gecekondu halkı işsizlik, açlık ve sağlıksız koşullarla karşı karşıya.

"Korucu Olmaktansa Ermeni Olmak"

Diyarbakır'a yeni göç eden aileler, genellikle başlarına yeni bir bela gelebilir korkusuyla konuşmaktan çekiniyorlar. Israrlı aramalarımızdan sonra Hazro'nun Ulgen Köyü'nden göç etmiş bir ailenin reisi olan yaşlı bir amca ile konuşmayı başardık. Yaşlı amca "Kısa bir süre önce köye gelen asker ve korucular bizlere Ya Ermeni olacaksınız, ya da korucu dediler" diyerek söze başladı. Devlet güçlerinin komutanına göre, korucu olmayı kabul etmeyen herkes gerilla yanlısı, dolayısıyla Ermeni oluyormuş. Yaşlı amca "Biz de korucu olacağımıza Ermeni olmayı tercih ederiz dedik" diyerek verdikleri cevabı özetledi. Tabii cevap bu olunca önce hakarete uğramışlar, dayak yemişler, sonra da evleri yıkılmış ve göç etmek zorunda kalmışlar. Diyarbakır'a geldikten sonra yakınlarına sığınmışlar, Şimdi Seyrantepe'de bir arsa bulmuşlar, Buraya en kısa sürede bir ev yapmak için hazırlıklara başlanmış bile. Üç odalı evde toplam 25 kişi barınacakmış.

İşsizlik ve Açlık Yaygın

Zorla göç ettirilerek tarlalarını terk eden, hayvanlarını yok pahasına elinden çıkarmak zorunda kalan köylüler, Diyarbakır'a gelince yapacak hiçbir iş bulamışlar...

Seyyar satıcı sayısı olağanüstü artmış durumda. Üç tekerlekli arabalarda meyve-sebze satan gençler, yere serdikleri bir bez üzerinde bahçede yetiştirdiği sebzeleri satan yaşlı kadınlar yol boyunca sıralanıyor. Çocuklar bile satıcılık yaparak, ailelerinin geçim derdine katkıda bulunmaya çalışıyor.

Sağlıksız Yaşam Koşulları Hastalıkların Kaynağı

Seyrantepe semtinde planlı bir yapılaşma olmadığı için, kanalizasyonlar açıktan akıyor. Yoğun ve hızlı nüfus artışı sonucu Diyarbakır'ın birçok semti gibi Seyrantepe de bakımsız, altyapısız gecekondu mahallesi durumunda.

Görüştüğümüz insanlar en büyük sıkıntılarının susuzluk olduğunu, sularının akmadığını, su ihtiyaçlarını sadece bir çeşmeden sağlayabildiklerini söylediler. Üstelik Bu suların kirli olduğu anlaşıldı.

Diyarbakır Sağlık Müdürlüğü'nün yaptığı bir açıklamaya göre, "İçme ve kullanma sularının büyük bölümü kirlenmiş olarak vatandaşa ulaşmaktadır. Numunelerdeki kirlilik oranı bu yıl yüzde 50'nin üzerine çıkmıştır."

Bu nedenle, yine resmi açıklamalara göre 1993'ün ilk altı ayında 0-4 yaş grubu çocuklar arasında 281 tifo ve 780 dizanteri hastalığı vakası tespit edilmiş.

Diyarbakır'da oturan ve milyarlarca liralık Valilik bütçesini kullanma yetkisi olan Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan kendisini "terörle mücadeleye" adamış. Bütçeyi bu "iş" için kullanıyor. Şehrin sorunları onu ilgilendirmiyor. Belediye Başkanı Turgut Atalay ise, belediyeye haftada bir uğruyor.

İşsizlik, açlık ve sağlıksız koşullarda yaşam mücadelesi Diyarbakır'da halkın günlük yaşamının bir parçası. Her gün birkaç kişinin kontrgerilla saldırılarında yaşamını yitirmesi ve sokaklarda devlet güçlerinin estirdiği terör ise, Diyarbakır halkının yaşamının diğer parçası.

Yaşanan bunca acılara, baskıya ve sefalete rağmen halk, yaşadıklarının sebeplerini çok iyi biliyor. Bildiğini de Başbakan Çiller ve yardımcısı Karayalçın'ın Diyarbakır mitingine gitmeyerek gösterdi. Bir buçuk milyonluk Diyarbakır'da Başbakan ve yardımcısının mitingine, çoğu devlet görevlisi olan üç bin dolayında insan ancak katıldı...

Gözaltında bulunanlara işkence

Polis DGM işbirliği: 13 tutuklama

Malatya (Mücadele)- *25 Ocak'ta Malatya polisi tarafından gözaltına alınan ve aralarında muhabirimiz Hanım Harman ile okuyucularımızın da bulunduğu 16 kişi 4 Şubat'ta savcılığa çıkarıldılar. Savcılıkta Nusret Şenol, Niyazi Akal ve Nurcan Ağca serbest bırakılırken, muhabirimiz de dahil olmak üzere 13 kişi tutuklandı. 27 Ocak'ta gözaltına alınanların yakınları tarafından SHP il binasında başlatılan açlık grevi de sekizinci günde gözaltındakilerin savcılığa çıkarılması üzerine bitirildi. Büromuz çalışanları ve birçok okurumuz gözaltında olmasına rağmen gözaltı süresi boyunca çalışmalarını sürdüren büromuzun aktardığı haberlere göre gözaltı ve tutuklama süreci şöyle gelişti:*

Malatya'da gözaltına alınanların yakınları, keyfi gözaltıları ve işkenceyi açlık greviyle protesto ettiler.

Gözaltına alınan yaklaşık 30 kişiden 11'i dört gün sonra 29 Ocak'ta serbest bırakıldı. Serbest bırakılanlar, muhabirimiz Hanım Harman ve Süleyman Harman'ın yoğun işkenceye maruz kaldığını, diğer kişilerin de işkence gördüklerini, duyabildikleri ve gördükleri kadarıyla anlattılar.

Anlatılanlar keyfi gözaltıları ve işkenceleri protesto etmek için açlık grevi yapan aileleri daha da kınlendirdi. SHP'liler, Pazar günü toplantılarının olduğunu söyleyerek ailelerden binayı boşaltmalarını istediler. Ancak gerek açlık grevindekilerin kararlılıkları, gerekse de seçim öncesi işkenceci polisin tarafında görünmek istemedikleri için bu isteklerinden vazgeçtiler. Aileler birçok kez emniyet müdürlüğüne giderek yakınlarını sordular ve görüşme talep ettiler, ancak her seferinde cevapsız bırakıldılar. Ayrıca topluca savcılığa giderek, suç duyurusunda bulundular. Bir sonuç çıkmaması üzerine savcılığa ikinci kez gittiklerinde, suç duyurusu dilekçesini kabul eden savcının izne gittiğini öğrendiler. Bunun üzerine ikinci bir savcıya dilekçe verdiler. Savcı dilekçeyi kabul etmedi. Gerek ilk savcının, suç duyurusu ile ilgili hiçbir girişimde bulunmaması, gerekse de ikinci savcının açık ve kasıtlı olarak işkencecilerden yana tutum takınması gerçeği bir kez daha ortaya çıkardı. Ortada açıkça, birçok insanın tanıklığı önünde yapılan işkence olmasına rağmen savcılar bu duruma sırtlarını dönebiliyordu. Bu, işkencenin, devlet politikası olduğunun en açık göstergesiydi. Devlet, kendi yasalarını açıkça çiğniyordu.

Açlık grevi yaparak işkenceleri protesto eden bir kişi düşüncelerini şöyle dile getirdi: "Bugün işkence yapanlar ve onlara göz yumanlar yarın yaptıkları hiçbir şeyi anlatamayacaklar. Bu kirli "görevlerini" çocuklarından bile gizleyecekler. Ancak yaptıkları hiçbir şey unutulmayacak."

Elazığ'da gözaltı terörü

Elazığ (Mücadele)-Elazığ ve ilçelerinde devlet güçlerinin baskıları son haftalar içinde gözle görülür biçimde arttı. MHP'li faşistler her fırsatta açık kitle gösterileri yaparken, her cenazeyi şoven gösteriye çevirmeye ve halkı etkilemeye çalışırken, devlet güçleri de insanları korkutuyor, sindirmeye çalışıyor.

Devletin Kürdistan'da en sağlam il olarak baktığı, Kürt ulusal hareketi ve devrimci hareket karşısında sağlam bir kale haline getirmeye çalıştığı Elazığ, kontrgerilla faaliyetleri açısından da önemli bir merkez konumunda görülüyor. Elazığ içinde ya da ilçelerindeki en küçük muhalefet hareketi bile devlet güçlerini rahatsız etmeye yetiyor.

Şehir içinde Kürt mahalleleri ve Kürt kahveleri, geceleri sık sık aranıyor. Polis istediği eve, istediği saatte baskın yapıp, insanları gözaltına alabiliyor. Ev araması ve gözaltı için ne mahkeme kararı, ne de savcı izine ihtiyaç duyuyorlar. Bu izni soranlara verdikleri cevap, soranı gözaltına almak oluyor.

Geçtiğimiz hafta, Fırat Üniversitesi ve Atatürk Lisesi'nden gözaltına alınan 50 öğrenciden 12'si çıkarıldıkları mahkemede tutuklandı. Birçoğu 15 ile 17 yaş arası lise öğrencisi olan gençler, gözaltında kaldıkları süreçte içkence gördüklerini, tehdit edildiklerini ve muhbirlik teklifi ile karşılaştıklarını söylediler. Elazığ işkencehanesi 1800 Evler'de gözaltında bulunan insan sayısı hiç azalmıyor. Fevzi Çakmak Mahallesi'nden alınan ve demokrat olarak bilinen Erdoğan Dinçer ve üç arkadaşı halen gözaltında. Daha önce gözaltına alınan okurlarımızdan Arzu Güder ve Cihan Aydoğan Pertek'te, Alpay Güler ve Ali Ekber Yıldırım Elazığ'da tutuklandılar.

Alpay Güler ve Ali Ekber Yıldırım, cezaevinden gönderdikleri haberde, kendilerine Elazığ'da kontrgerillanın yaptığı bilinen kitabevi bombalamalarının yıkılmaya çalışıldığını, ancak kabul etmediklerini belirtiyorlar. Habere göre, polis kontrgerilla eylemlerini devrimci-demokrat insanların üstüne yıkarak, kontrgerillayı temize çıkarmayı ve halkın kafasını karıştırmayı amaçlıyor.

Elazığ'da gözaltı terörü merkezden başlayıp, ilçelere doğru yayılıyor. Karakoçan ve Palu'dan sonra Dersim Hozat'ta da 10 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Ayrıca Hozat'ta özel tim günboyu sokaklarda dolaşarak, kimlik kontrolü ve üst araması yapıyor. İl ve ilçeler arasında yol aramaları da yoğunlaştı. Ayrıca, Özgür Gündem gazetesi muhabirleri -biri hariç- tutuklandı, büro malzemelerine el konuldu. Gazetemizin bürosu da basıldı. Muhabirlerinden Dilek Bulak ve okurlarımız 12 gün gözaltında kaldı, işkence gördü. Gazete satışı yapan okurlarımızı takip eden polis ekibi, onları ve gazete satın alanları da gözaltına alarak tehdit etti. Fevzi Çakmak Mahallesi'nde Gençlik Kahvehanesi sahibi, Özgür Gündem ve Mücadele gazeteleri bulundurduğu için polis tarafından şiddetli biçimde dövüldü ve tehdit edildi.

Polisin keyfi baskıları halk içinde tedirginliğin yanı sıra, ciddi bir tepki yaratıyor. Özellikle öğrencilerin gözaltına alınıp, içkence görmeleri halkın tepkisini artırdı. İnsanlar yerel yöneticilerle birlikte, özellikle hükümeti bu yaşananlardan sorumlu ve suçlu buluyorlar.

Kontrgerilladan bombalı saldırılar

Ankara (Mücadele)- 14 il ve ilçe binası bombalanarak ya da silahla taranarak tahrip edilen DEP"in bu kez Ankara ilçe örgütlerine ait binalar hedef olurken, daha önce polis tarafından defalarca basılan Özgür Gündem Ankara Bürosu da bu kez bombalandı.

İlk olarak DEP Yenimahalle ilçe binasına, 20 Ocak akşamı bırakılan bomba saat 21:15 sıralarında patlayarak ağır hasara yol açtı. Tahrip gücü yüksek olan bomba, parti binasında kimse bulunmadığı için can kaybına yol açmadı. DEP Genel Başkan Yardımcısı Bahattin Günel patlamadan yarım saat önce, parti binasında 60-70 kişinin katıldığı bir toplantıları olduğunu belirterek, bu insanların şans eseri ölümden kurtulduğunu söyledi. Günel "Yerel yönetim seçimlerinin yaklaştığı şu günlerde yapılan saldırı, sindirme ve tecrite yöneliktir. Bu saldırılar bizi demokrasi mücadelemizden alıkoyamayacaktır." diyerek saldırıyı kınadı.

27 Ocak akşamı saat 22:00 sıralarında ise bu kez Özgür Gündem gazetesi Ankara Bürosuna konulan tahrip gücü yüksek bir bomba patladı. Büyük maddi hasarın meydana geldiği patlama sırasında büroda kimsenin bulunmaması can kaybını önledi. Gazetenin Ankara bürosu tarafından yapılan basın açıklamasında "Dün gece yapılan bombalı saldırıyı (...) sistematik baskı ve sindirme politikalarının bir parçası olarak değerlendiriyoruz" denilerek bu tür saldırılarla sinmeyecekleri ve susmayacakları belirtildi.

Ankara'daki bombalamalar, kontrgerilla saldırılarında yeni bir düzeyi ifade ediyor.

Saldırı çeşitli kişi ve kurumlar tarafından kınandı.

30 Ocak gecesi saat 01:30 sıralarında ise bu kez DEP Mamak İlçe Örgütü binası bombalanıyordu. Patlama sonucu binada ve çevrede büyük hasar meydana gelirken, yine şans eseri ölen ya da yaralanan olmadı. Patlamadan sonra olay yerine gelen polis, partinin üyelik formlarına, telefon fihristine, kitap ve kasetlerine, bu arada partinin 13 milyon lirasına da el koydu. Polis daha önceki olaylar sonrasında da, bomba atanları arayacağına bombalanan yerlerde arama yapmayı ve içerde bulunan belge, arşiv, resim gibi şeylere el koymayı tercih etmişti.

Devlet artık içinde bulunduğu ağır kriz koşullarının bir sonucu olarak, her türlü meşruluk ve yasallık kılıfını bir kenara bırakıp, en saldırgan güçlerini ortaya sürmüştür. Saldırıların amacı bellidir. Bugün devrimci ve yurtsever güçleri, yarın kendinden olmayan herkesi sindirmeye, susturmaya çalışmak.

Bu durumda, kontrgerillanın yeni tür taktiklerine ve artma eğilimi gösteren saldırılarına karşı, güçlü bir direniş yaratmanın gereklerini doğru biçimde tespit ederek harekete etmek bir zorunluluk haline gelmiştir.

DİCLE: "Baskılardan yılmayacağız"

DEP belediye başkan adayları Genel Başkan Hatip Dicle'nin de katıldığı toplantılarla kamuoyuna tanıtılıyorlar. 1 Şubat Salı günü DEP'in İstanbul Anakent ve ilçe belediyeleri başkan adayları basına tanıtıldı. "Tüm baskılara rağmen başarılı olacağız" diyen Dicle, bir soru üzerine Kürdistan adaylarını 13 Şubat'a kadar açıklamayacaklarını söyledi. Ertesi gün ise İzmir'deki adaylar tanıtıldı. Tanıtım sırasında H. Dicle: "Bölgede DEP'in girmediği bir seçime hiçbir parti giremez. Bize yönelik baskılar artarsa seçime girmeyeceğiz. Biz ölümüne varız. Bize baskıların artması sonucu seçimlerden çekilirsek kıyamet kopar. Biz bunu düşünmek bile istemiyoruz. Bizi fazla zorlamasınlar. Eğer devlet siyasi bir krize yol açmak istemiyorsa seçimlerin adil bir ortamda gerçekleşmesini sağlamalıdır." dedi. Devletin yoğun baskısı ve kontra eylemleri sebebiyle, insanların aday olmaktan çekindiği söyleniyor.

* * *

Son seçim önlemi: Veto

Kürdistan'da DEP dışındaki partilerden aday olacak kişilerin de güvenlik soruşturmasından geçirileceği açıklandı. Böylece devlet diğer partilerden aday olabilecek yurtsever, demokrat kişilerin de önünü kesmek için önlem alıyor. Hiçbir yasal temeli olmadığı halde adayları veto süzgecinden geçirmeyi planlıyor. Bu da, seçime yönelik devlet "önlemlerinin" en sonuncusu. Daha önceden de devlet yanlısı adayların kazanması için bir dizi önlem düşünülmüş ve uygulamaya konulmuştu.

Devlet karşıtı olarak düşünülen kişiler ve köylere yönelik baskılar ise, hızından hiçbir şey kaybetmeden sürüyor. Köy boşaltma uygulamaları, toplu gözaltı ve tehditler artık her gün duyulan sıradan olaylar haline geldi.

* * *

Tevfik Sincar'a gözaltı

Kontrgerilla tarafından katledilen Mardin DEP Milletvekili Mehmet Sincar'ın babası Tevfik Sincar, polis tarafından gerekçesiz gözaltına alındı. Resmen açıklanmasa da, halk arasında Sincar'ın Kızıltepe belediye başkanlığına aday olacağının söylenmesi, gözaltına alınmasının nedeni olarak görülüyor. Devlet, yurtsever adayları yıldırmak, sindirmek ve vazgeçirmek için kural-yasa tanımaz saldırganlığını sürdürüyor.

"Yerel yönetimler iflası yaşıyor"

DEP İstanbul İl Başkanı ve Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Dr. Kemal Parlak ile yerel seçimler üzerine görüştük. Görüşmede DEP'in yerel seçim tavrına ilişkin yaptığı genel açıklamaların ötesinde, özellikle okuyucularımız tarafından önem verildiğini düşündüğümüz bazı noktaların cevaplarını almaya çalıştık.

Yerel seçimler öncesi süreci değerlendirir misiniz?

Özellikle Demokrasi Partisinin belli bir kitle tabanına sahip olduğu bölgelerde, devlet, yoğun bir baskı ve sindirme faaliyeti içine girmiş durumda. Çünkü Demokrasi Partisi'nin resmi ideolojinin dışına çıkmış olan programı, devleti rahatsız ediyor. Devlet, eskiden beri resmi ideoloji dışına çıkan, resmi anlayışın dışında yorum getiren, farklı düşünen örgütler üzerinde sürekli baskı kurmuş, yok etmeye ve kapatmaya çalışmıştır. Şimdi de yaptığı budur.

Öte yandan, resmi ideolojiyi savunan siyasi partileri ise desteklemektedir. Bu partilerin birleşerek tek adayı desteklemeleri çeşitli iç ve dış nedenler dolayısıyla mümkün olmasa da, objektif olarak durum budur. Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde Demokrasi Partisi dışındaki partilerin adaylarından birinin kazanması için devlet güçleri seferber oluyor.

Bu durum da yeni değildir. Örneğin 12 Eylül'den önce Diyarbakır'ın bazı ilçelerinde, 1989'da Diyarbakır merkezde devlet, belirli adayları desteklemiştir. SHP'den Turgut Atalay'ın seçilmesi için yoğun çaba gösterilmiş, hatta, karşısındaki bağımsız adayların oyları iptal edilmiştir.

Dr. Kemal PARLAK
(DEP İst. İl Başkanı)

Şimdi de örneğin Cizre'de devlet güçleri korucubaşı Kamil Atak için çalışıyorlar. Tüm partilere gidiyorlar ve bu adaya oy vermesi için zorlama yapıyorlar. Çok partili bir seçim gibi gözüküyor ama bugünkü gelişmelere baktığımızda tıpkı 1950'lerden önce olduğu gibi tek parti adayı dayatılıyor.

Seçimlerin demokratik bir ortamda eşit ve özgür bir biçimde gerekleşeceğini söylemek mümkün değildir.

Her şeye rağmen seçime katılmakta ısrarlı mısınız?

Evet, bütün baskılara ve oynanan oyunlara rağmen, Demokrasi Partisi seçimlere katılacaktır. Partimiz Doğu ve Güneydoğu'da halk içinde köklü bağlara sahiptir. Başta İstanbul olmak üzere batıda da emekçi kesimler içinde, partimize duyulan ilgi artmıştır. Kapalı oy, açık tasnif yapıldığı sürece DEP seçimlere girecek ve gücünü ispatlayacaktır.

Demokrasi Partisi ne zaman seçime girmeyi reddeder, buna genel merkezimiz karar verir. Ancak açık oy, gizli tasnif gibi bir yöntem geliştirilirse örneğin, seçimlere girmemek böylesi önemli durumlarda söz konusu olabilir.

Başka partilerle ortak aday çıkarma ya da seçim ittifakı yapma gibi bir düşünceniz var mı?

Hayır, partimiz seçimlere sadece Demokrasi Partisi olarak kendi bağımsız siyasi yapısı ve kendi adaylarıyla girecektir. Herhangi bir parti ile ittifak yapması söz konusu değildir. Ancak çeşitli demokratik kitle örgütleriyle, sendikalarla ve böylesi çevrelerle her zaman işbirliği ve ittifaka açık olur ve savunuruz.

Yerel yönetimleri ve yerel yönetim sorunlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'de yaşanan bir savaş var. Bu durum savaşın yaşandığı bölgede, ve batıda yıkıcı bir etki yaratıyor, insanlarımızın, Türk, Kürt halk çocuklarının kanı akıyor. Ama aynı zamanda enflasyon oranının artmasının, son günlerde gündeme gelen devalüasyonun da nedeni bu savaştır. Ekonomik ve siyasi bir kriz yaşanmaktadır. Yerel yönetimleri yaşanan bu durumdan bağımsız ele alamayız. Savaşın ülke ekonomisine getirdiği ağır yük arttıkça, kriz derinleştikçe, bundan yerel yönetimler de zorunlu olarak etkilenecektir.

Yerel yönetimler de iflası yaşıyor. Örneğin İstanbul'da hiçbir belediye yerel yönetim görevini yapmıyor. Hiçbir sorun çözülmüş değil. Üstelik ahlaki çürüme nedeniyle yolsuzluk almış başını gidiyor.

Öte taraftan yine savaş sebebiyle ortaya çıkan bir göç sorunu var. Binlerce insan her gün büyük şehirlere göç ediyor. Gecekondulaşma ile birlikte yol, su, elektrik ve kanalizasyon gibi altyapı sorunları hızla büyüyor. Göç nedeniyle işsizlik artıyor. Bu kadar işsiz varken, seyyar satıcıları ortadan kaldırmak mümkün değildir.

Dolayısıyla biz, yerel yönetim sorunlarının çözümünü ülkenin ekonomik ve siyasi sorunlarının çözümünden ayrı görmüyoruz. Tüm bunlara çözüm getirebilmek için Türkiye'nin devlet yapısını bütünüyle elden geçirmek ve insanımıza uyan çağdaş demokratik bir devlet yapısına ulaşmak gerekiyor.

Savaşı körükleyen, baskıcı bir devlet yapısı içinde demokratik bir yerel yönetim oluşturmak mümkün değildir. Bugünkü yapısıyla yerel yönetimler bağımsız kurumlar değil. Gerek ekonomik kaynaklarıyla, gerek yönetim mekanizmalarıyla, güvenlik soruşturması vb. kurumlarıyla, görevden alma yetkisiyle merkeze bağlı kurumlardır. Bu nedenle demokratik yerel yönetim, merkezi yönetimin de demokratik nitelikte olduğu koşullarda mümkündür.

Sorunları bu boyutlarıyla ele almazsak ve halka gidip bol keseden vaatlerde bulunursak sadece havanda su dövmüş oluruz. Diğer partilerden bir farkımız kalmaz.

Yerel sorunların çözümüne bütünün bir parçası olarak bakmak ve bütünsel sorunların çözümünde yerel yönetimleri toplumsal muhalefetin odaklarına dönüştürme imkanları vardır. Ancak bu yaklaşımla başarılı oluruz diye düşünüyorum.

SİYASETTEN NOTLAR...

Gemi su alıyor

Halk arasında sürekli yalan söyleyen, söylediklerileyle yaptıkları birbirine uymayan ve yaptıklarıyla zarar veren kişiler için, "İpiyle kuyuya inilmez" derler. Tutulmayan sözler, gerçekleşmeyen vaatler, halkı-emekçi kitleleri sömürmesi ve baskı altına almasıyla devlet; politikacısı, bürokratı, "adalet" sistemi, polisi ve ordusuyla kısacası tüm kurumlarıyla bu söze ne kadar da yakışıyor.

Devletin acizliği, son dönemde iyice su yüzüne çıktı. İşadamı İshak Alaton, "Dışarda ve içerde yönetime karşı şüpheler oluşmaya başladı" diyerek, durumun emperyalizm ve oligarşi için "tehlikeli" olduğunu vurguluyordu. İşte bu nedenle "güleç yüzlü kraliçe" artık gülemiyor, ya da "kraliçe"nin sahte tebessümleri krizi ve çöküşü gizleyemiyor.

Çiller Vitrini de Bozuldu

Amerikan tipi seçim kampanyasıyla DYP Genel Başkanlığı ve Başbakanlık koltuklarına henüz oturmamıştı Çiller. Sahibinin sesi basın, görüntüyü olabildiğince ön plana çıkarmış ve gereken ilgiyi göstermişti. 500 gün içinde vaatlerini gerçekleştiremeyeceği anlaşılan Demirel, kendisini daha güvenli bir koltuğa atmıştı.

Ve Çiller, Türkiye'nin ilk kadın başbakanı oldu! "Cesur" ve "radikal" kararlar alacağına ilişkin sözlerini; enerjik, ilkeli ve disiplinli bir görüntüyle perçinlemeye çalışıyordu. Ancak bu görüntü uzun sürmedi.

Çiller'in de kendisinden önceki hükümetler gibi enflasyon ve Türk lirasının değer yitirmesi karşısında yapacak bir şeyi olamazdı. Emperyalizme güdümlü ekonomi, sürekli bir kriz içerisindeydi ve bu krizin faturasının emekçi kitlelerden, halktan çıkarılması dışında bir "çözüm" yoktu. Kirli savaşın ve ekonominin diğer gerekleri darphanenin aralıksız para basmasını zorunlu hale getiriyordu...

TL her gün değer yitirmesine ve aslında her gün devalüasyon olmasına karşın bu durum resmen açıklanmıyordu. Ama 26 Ocak '93 gecesi gelip çattığında yüzde 13,6 oranında devalüasyon yapıldığı ilan edildi. Bu, aynı zamanda ekponomik işleyişe hakim olamamanın ve siyasi açmazın da ifadesiydi...

Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı Tansu Çiller, ne kadar sert ve kesin ifadelerle konuşsa da artık inandırıcı olamıyor. "Dövize elini sürenin eli yanacaktır", "Bizim için son ekonomik operasyonlar da Zelil kampı operasyonu da büyük başarıdır" diyen Çiller, ekonomik fiyaskoyu burjuva basının da şaşkaşçılığıyla "başarılı" bir askeri operasyonla örtmeye çalışırken, ne kadar aciz durumda olduğunun ortaya çıkmasını engelleyemedi.

Evet, Çiller balonu yedi ay içinde söndü. Şimdi Mesut Yılmaz'ın yıldızını parlatmakla uğraşan oligarşi ve sahibinin sesi basın, çok geçmeden onun da ardından teneke çalmak zorunda kalacak. Çünkü oyunun kuralı böyle. Açmaza düşmekten kurtulamayan oligarşi, "devlet"inden olmamak, şimşekleri üzerine çekmemek için sık sık vitrin değiştirmek, yeni "umut"lar dağıtmak durumunda...

Aynı Uçak ya da Gemi...

"Hepimiz bu uçağın içindeyiz, pilotun başı döndü, elleri titriyor, önünü net göremiyor. Biraz acz hali olduğu kesin.", "Aynı gemideyiz, yardım edin!"...

Bunlar, düşen bir uçak ya da batan bir gemideki yolcuların feryatları değil. Birincisi 30 Ocak '94 tarihli Hürriyet gazetesinde Ufuk Turu köşesi yazarı Zeynep Göğüş'ün, ikincisi ise 31 Ocak günü istifa eden Merkez Bankası Başkanı Bülent Gültekin'in istifadan önce banka müdürlerine seslenen sözleri...

Gemi ya da uçak bu düzeni temsil ediyor, yolcular arasında ise kesinlikle halk bulunmuyor. O bağırıp çağıranlar oligarşi ve yandaşları... Politikacısından işadamına, "paşa"larından burjuva basınına kadar bütün düzen bloğu aynı sözlerle bağırıyorlar: "Batarsak hep beraber batarız... El birliği ederek gemiyi kurtaralım!"... Kurtarmaya çalıştıkları ise sadece kendi düzenleri ve iktidarları!

'93 yılında her dört kişiden birisi işsiz, dış borçlar 60 milyar dolar ve bütçe açığı 68 milyar lira. Süleyman Demirel'in '92 Mart'nda söylediklerine göre; 1950-60 arası 3, 1960-70 arası 1,5, 1970-80 dönemi 10 ve 1980-90 arası 70 kat pahalılanmış Türkiye. Gelir dağılımındaki eşitsizlik, adaletsizlik her geçen gün artıyor ve halkın kanını emen emperyalizm ve bir avuç işbirlikçi asalak bu kandan besleniyor. İktidardaki parti ya da kişilerin beceriksizliğinin değil, düzenin ve devletin açmazıdır bu tablo. Yani gemi sürekli su almaktadır, bütün gürültünün nedeni budur.

Onlar, "uçak düşüyor" ya da "gemi batıyor" temsilleriyle somut durumu niteleydursunlar, devrimci ve yurtsever halk güçleri, "gemi"nin batırılması için hedeflere "tam isabet" sorumluluğuyla karşı karşıyalar...

Dört yanımız düşman

İstanbul'da bir otobüs durağı; iki asker aralarında konuşuyorlar. Biri terhislerin niye durdurulduğunu soruyor. Öteki asker "savaş çıkacak oğlum" diye yanıtlıyor. Asker sorusunu sürdürüyor: "Kimle çıkacak ya?" Yanıt ilginç. "Ne bilim oğlum, Rusya'yla, Yunanistan'la, İran'la, Suriye'yle, hepsiyle çıkar." Milli Savunma Bakanı Mehmet Gölhan 14 Ocak'ta gazetelerde yayınlanan demecinde şunları söylüyor: "Allah korusun. Yarınki şartlar 'ne olur' bugünden kestirmek mümkün değil. Maalesef Türkiye'nin etrafı ateş çemberi altında. Bir taraftan Azerbaycan malum, Ermenistan orada devam ediyor. Bu taraftan PKK sorunu, bir taraftan da komşularda, isim vermek istemiyorum, birtakım sesler yükseliyor." (Cumhuriyet gazetesi)

Çiller, "Rusya'daki milliyetçi akımlar ve Papandreu'nun malum hareketlerinden" söz ederken, askeri kaynaklar da "PKK belası ve ona destek olan güney komşular"dan dem vuruyor.

Oligarşi, iktidar sözcüleri, basını, TV'siyle "etrafı ateş çemberinde", "kuşatılmış" bir ülke tablosu çiziyor. "Yunanistan'la ilişkiler yeniden gerginleşti", "Türkiye teyakkuzda" diye manşetler atıldı. Kuşkusuz etrafımızdakilerin "düşmanlıklarının" birden ve aynı günlerde "kabarması" rastlantı değil...

"Bitti, bu kış bitiyor" gibi sözler sürekli vurgulanmasına karşın, "hain"lerin savaşa devam ediyor olmaları artık oligarşiyi bitirmeye başlamıştı. Kimse ne olduğu, kime karşı ve kimin için olduğu belirsiz bir savaş için pisipisine ölmek istemiyordu... Bu düşüncenin kitlelerde ağırlık kazanmaya başlaması daha fazla askeri güce gereksinim duyan oligarşinin asker kaynağını hızla yitirmesine neden oldu. Ne yapacağını şaşıran iktidar, oldu bitiye getirerek terhisleri erteledi. Ama ne fayda... Kamuoyu bunu daha büyük bir tepkiyle karşıladı.

"İç tehdit" kitleleri "seferber" etmeye yetmiyordu anlaşılan. "Milli birlik ve beraberlik ruhu"nu güçlendirmek, son Türk Cumhuriyeti'nin vatandaşlarının "asker millet" ruhunu canlandırmak için daha fazla "dış tehdit" lazımdı oligarşiye... İktidarın yaptığı hesap özetle şuydu: "Dış tehdit gerekçe gösterilerek hem şovenizm beslenecek, hem de orduya yeni kaynaklar sağlanacaktı. Böylelikle Türkiye halklarına karşı açılmış savaş da tıkanıklıktan kurtarılmış olacaktı..."

Şovenizm, faşist nitelikli bir düzenin en temel ideolojik halklarından birisidir. Özellikle öğretim sistemi ve medya aracılığıyla gerici-saldırgan bir milliyetçiliğin kitlelerin bilincine işlenmesi düzenin olağan ve sürekli politikasıdır. Ancak kimi süreçlerde bu milliyetçi politikaların da beslediği "dış tehdit"in özellikle vurgulanması artık tecrübelerle biliniyor ki, düzenin iç politikada üzerini örtmeye çalıştığı derin çelişkiler yaşadığına işaररtir.

Son süreçte Rusya ve Yunanistan'ın yakın tehdit olarak ön plana çıkarılması, "zaten hiç dostumuz yok, her yanımız düşman" anlamındaki klasik milliyetçi politikayla çakışmakla birlikte farklı özellikler de taşımaktadır. Çünkü yalnızca gündemi saptırmak ve şovenizmi beslemekle kalmamakta, iç savaşa yönelik askeri "önlem"lere de gerekçe yaratmaktadır. İktidar, Türkiye halklarına karşı açılmış olan kirli savaş sürecinde biraz olsun solumaya, kan kaybını durdurmaya ve yeni kan nakli yapmaya çalışmaktadır. İktidarın "dört yanımız düşman" politikasıyla "iç düşmanlara karşı milli birlik ve beraberlik" politikası aynı amaca hizmet etmektedir: Halk kitlelerini kirli savaşa alet etmek.

Ancak iktidarın bu hesapları tutmayacaktır. Çünkü bu yöntemler ülkemizde on yıllardır kullanılıa kullanıla laçkalaşmıştır. M.Ali Birand gibi bir yazar bile, meslektaşlarının "dış tehdit" haberlerinde dozu fazla kaçırdığını görmüş olacak ki "Oh be, Yunan krizini epey bir özlemiştik" diyerek alaya alıyordu haberleri.

İnandırıcılığı kalmayan iktidarın demagojilerden sonuç alması, kalıcı başarılar elde etmesi de mümkün değil. "Yalandan kim ölmüş ki" derler halk arasında. "İktidar" bu soruya yanıt olmaya bizzat adaydır.

MGK'nın Arapça kararı

Milli Eğitim Bakanı Nevzat Ayaz'ın açıklamasına göre; Milli Güvenlik Kurulu, İmam Hatip Liselerinin dışında da Arapça eğitim yapılmasına *izin vermiş. Gelecek öğretim yılından itibaren isteyen öğrencinin seçmeli olarak Arapça dersini alması mümkün olacakmış.*

Evet, 30 Ocak '94 tarihli gazeteler böyle yazıyorlardı. Öyle gösteriyor ki, bu karar ile dinci etki İmam Hatip okulları dışında da yaygınlaştırılacak. "Biz gidersek Refah gelir" diye konuşan Çiller ve her hırsatta "Laikliğin en güçlü savunucusu" olduğunu iddia eden ordunun en üst kurumu MGK, neden bu uygulamaya girme gereği duymuştu?

RP'yi "dinci bir tehlike" ve DYP'yi de bunun "alternatif"i olarak gösteren Çiller, "kuran, ezan, bayrak" motiflerini de hemen her mitinginde kullanmayı ihmal etmiyor. Çünkü amaç şu: "Gerici tehlike" sözleriyle RP'nin önü kesilecek ve aynı zamanda dinsel-ulusal motifler sık sık yinelenerek halkın gerici-şoven yanları beslenerek, Türkiye halklarının sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelesinin önüne "din" barikatı örülecek.

1980'de de ordu, dört elle "din"e sarılmıştı. Cunta şefi Evren, halkı "aydınlatmak" amacıyla miting alanlarında, radyo ve TV'de sık sık dini öğütler vermiş, kurandan ayetler okumuş, hadisler sıralamıştı.

Kuran kursları ile, ilim yayma cemiyetleri gibi örgütler kısa bir süre sonra serbestçe çalışma olanağına sahip olmuşlardı. Tutuklu ve hükümlülerin "manevi kalkınma"larını sağlamak amacıyla, cezaevlerinde vaaz, nasihat ve konferanslar verilmesi uygulamasına geçilmişti. Daha sonra bir skandal olarak ortaya çıkan "Rabıta olayı"nda, devletin memuru olan kimi imamlara devlet değil, Rabıta maaş ödemişti.

Bir yandan Refah "öcü"sünden söz edecek, "şeriat" tehlikesini ikide bir kamuoyunun gündemine getirecek, "laiklik elden gidiyor" diye "uyarı"lar yayınlayacak, sonra da dinciliğin, gericiliğin yaygınlaşmasına hizmet edecek kararlar alacaksınız. Bu açıkça ikiyüzlülüktür. Bu ikiyüzlülük, MSP'nin Konya mitingini sık sık darbe gerekçeleri arasında sayıp, din dersini anayasayla "zorunlu" hale getiren

cuntanın ikiyüzlülüğünün bir devamıdır. Kuşkusuz bu ikiyüzlülük, egemenlerin, gençliğin devrimcileşmesini engelleyecek çareler bulamamasının da sonucudur. Egemenler, gençliğin mücadelesini yozlaştırma ve din barikatıyla engellemeye çalışıyorlar. Başka çarelennin olmaması, onları yarın "şeriat isteriz" diye kendisine de dönebilecek bir silahı kullanmak zorunda bırakıyor. Ama oligarşi için günü kurtarmaktır şimdi acil ve önemli olan. MGK'nın "Arapça" kararı, açıklamasını bu zeminde buluyor. Unuttukları bir şey var. Kurdukları her barikat, devrim mücadelesinin gelişmesiyle üzerlerine yıkılacaktır.

Devalüasyon krizi tescil etti

Dövizin, özellikle de doların TL karşısında hatırı sayılır bir ölçüde değer kazanmasıyla bir kez daha gündeme gelen ve ekonomik yapıyı bir anda altüst eden kriz, resmi olarak açıklanan devalüasyona rağmen hükmünü sürdürmeye devam ediyor.

Bilindiği gibi, yaşanan krizin bir kez daha su yüzüne çıkması 18 Ocak Salı günü doların Türk lirası karşısında bir anda 630 lira birden prim yaparak 17 bin lirayı aşmasıyla başlamıştı. Devam eden günlerde ise, doların TL karşısında değer kazanması hızlanarak artmış, kısa bir süre için de olsa dolar 20 bin liranın üzerine çıkmıştı. Çiller'in panik içinde telaşlanacak bir şey olmadığını söylemesi de hiçbir işe yaramamış ve "gizli" bir devalüasyon gerçekleştirilmişti. Ancak bu seferki devalüasyon oranı "gizli-saklı" tutularak geçiştirilecek gibi değildi. Çünkü hem doların uluslararası piyasalardaki değeri, Türkiye'deki değerinin üzerine çıkmıştı, hem de iç dış borç toplamı 1 katrilyon 500 trilyona varan ülke ekonomisinin içinde bulunduğu durum dövizdeki "ufak tefek" oynamalarla içinden çıkılamayacak bir hale gelmişti.

"Gizli" Devalüasyon Açık Hale Geldi

İktidarın devalüasyonu resmi bir açıklama yapmadan "gizlice" gerçekleştirme planı suya düştü. Çünkü "gizli" devalüasyon için bile belirli bir ekonomik güç gerekiyordu. Ekonominin içinde bulunduğu krizle birlikte düşünüldüğünde, iktidarın böyle bir gücünün bile olmadığı açıktı. Çünkü hazinenin nakit açığının 15 trilyon lira civarında olduğu bir ortamda, dövizin değer kazanmasını önleyecek paranın bulunması imkansızdı. Kaldı ki, IMF gibi emperyalist kuruluşların istediği "istikrar" tedbirlerinin içinde belirli bir oranda devalüasyon yapılması da vardı. İşte bütün bu olumsuz koşullar bir araya gelince, iktidar açısından TL'nin resmi olarak devalüe edilmesinden başka bir çare kalmadı. En son 24 Ocak 1980'de yapılan devalüasyon, aradan 14 yıl geçtikten sonra, 26 Ocak 1994'te bir kez daha gerçekleştirildi. Devalüasyon oranının ise % 13.6 olduğu açıklandı. Aslında açıklanan bu oran da gerçekçi değildi. Merkez Bankası bile devalüasyon oranının %30 civarında olması gerektiğini ifade ediyordu. Hazinenin ve diğer ilgili kurum ya da kuruluşların yaptığı açıklamalar dabuna yakın bir rakamda hemfikir oluyordu.

İktidarın açıkladığı resmi devalüasyon oranının böylesi bir çelişki içinde olması, çaresizliğin olduğu gibi, aynı zamanda krizin gerçek boyutunu da ortaya seriyordu. Bir yanda böylesi yüksek oranda bir enflasyon karşısında ekonominin tam anlamıyla işinin bitmesi söz konusuyken, diğer yanda da devalüasyon oranının olması gerekenden daha aşağı tutulmasının fazlaca bir işe yaramaması vardı. Nitekim dövizin TL karşısında değer kazanması, çeşitli dalgalanmalarla birlikte, daha şimdiden açıklanan rakamın üzerine çıktı bile. Bundan sonra da bu seyrin devam etmesi elbette bir sürpriz olmayacaktır. Çünkü bugün yaşanan durumun yanında, önümüzdeki zaman dilimi içerisinde de tıpkı daha öncesi devalüasyonlarda olduğu gibi, amaçlananlar bir türlü gerçekleşmeyecek ve TL döviz karşısında her geçen gün biraz daha fazla cepten yemeye devam edecektir. Bunun en somut örneği, daha fazla gerilere gitmeye bile gerek kalmaksızın, 24 Ocak 1980'de 35 lira olan ABD dolarının, 1994'ün daha başlarında 18 bin liraya dayanmasıdır. Eğer devalüasyonun bir ülke ekonomisinin girdiği krizin boyutunu göstermesi yanında en ufak bir yararı olsaydı, sadece 14 yıl içinde dolar %51.428 değer kazanır mıydı?..

Devalüasyon Nedir ve Neyi Amaçlar?

Devalüasyon, bir ülkenin para biriminin yabancı para birimleri karşısında kurunu düşürmektir. Kapitalist ülkeler, devalüasyona enflasyon koşullarında ulusal para birmini iç pazarda "istikrara" kavuşturmak için başvurmaktadır. Devalüasyon aynı zamanda ulusal para biriminin değerini ve satın alma gücünü yitirmesinin de bir sonucudur. Yani enflasyonun var olduğu, az ya da çok yükseliş gösterdiği bir ülkede, para en az enflasyon oranı kadar değer kaybeder, satın alma gücü ve kapasitesi düşer. Böyle durumlarda devalüasyona başvurmak kaçınılmaz olur. Ne var ki, kapitalizmin genel bunalımı koşullarında yapılan devalüasyonların, enflasyonun giderilmesine ve ulusal paranın belirli bir tutarlılığa kavuşmasına hiçbir yararı olmaz. Tersine, ulusal para ile satın alınan malların ülke içi fiyatlarının yükseltilmesi, halkın yaşam düzeyinin daha da kötüleşmesine yol açar. Çünkü devalüasyon ve enflasyon, birbirleriyle yakından ilgili iki kavramdır. Şimdiye kadar biri çıktığında diğerinin düştüğü görülmemiştir. İşte bu yüzden de, herhangi bir biçimde bir devalüasyon söz konusu olduğunda, bu oran kadar devalüe edilen paranın satın alma gücü de düşer. Bir başka deyişle, devalüe edilen para biriminin ülke içinde satın alacağı malların fiyatları yükselir. Bu, Türkiye'de 24 Ocak 1980'de yapılan büyük devalüasyondan bugüne kadar geçen süredeki enflasyon oranının artışıyla örneklendirilebilir. DİE'nin açıkladığı rakamlara göre, 24 Ocak 1980'de enflasyon oranı %35.9 iken, her geçen yıl oran sürekli bir artış grafiği çizerek, 1993 yılında %71.1 olmuştur.

Tabii devalüasyon sadece enflasyonu azdırmakla kalmaz, ekonomik yapıda zincirleme bir reaksiyon yaratır. Döviz girdisinin azalmasından dış ticaret açığının ve dış borçların artmasına kadar bir dizi sonuç yine devalüasyonun vebalidir.

Devalüasyonun dünya ölçeğindeki başlangıcı, 2. paylaşım savaşından sonraya denk gelir. 2. paylaşım savaşından sonra kapitalist ülkelerdeki çeşitli ulusal para birimlerinde 200'den fazla devalüasyon yapılmıştır. 1949'da ABD'nin baskısıyla birçok ulusal para birimi dolar karşısında devalüe edilmiş, bunun doğal bir sonucu olrak da dolar kuru yapay olarak yükselmiş, bu durum ise kapitalist ülkelerin dövizleri arasındaki kargaşalığı artırarak enflasyonu hızlandırmıştır. 1968 yılında kapitalist döviz finans sistemi şiddetli bir bunalım içinde allak bullak olmuş ve bu bunalım bütün kapitalist dövizleri kapsamına almıştır. Bu zincirleme gelişim karşısında ABD de doları, 1971 ve 1973 yıllarında devalüe etmek zorunda kalmıştır. Bu tarihten sonra da ihracatı artırmak için devalüasyona başvurmak yasaklanmış, devalüasyon şartı IMF iznine bağlanmıştır. ABD'nin sabit kur sistemini bozduğunu ilan ettiği 1972 yılından sonra ise, emperyalist-kapitalist ülkelerde devalüasyonlar irili ufaklı boy göstermeye devam etmiş, ancak esas fatura yeni sömürge ülkelere çıkartılmıştır. Emperyalist-kapitalist ülkelerdeki tekellere bağımlı olarak ayakta durmaya çalışan ülkelerin ekonomileri, bu devalüasyonlardan büyük zararlara uğramıştır. Çünkü devalüasyon sonuçta ihracatı ucuzlatmakta, ithalatı ise pahalılaştırmaktadır. Yani yabancı ülkelerden alınan çeşitli mal girdileri devalüasyonla birlikte zam görmektedir. Bizim gibi temel girdilerini emperyalist ülkelerden sağlayan ülkeler için bu, emekçi halk açısından biraz daha sefalet, biraz daha yoksulluk sonucundan başka bir anlama gelmez. İşte devalüasyon denilen illetin kimilerince "gerekldir", "zorunludur", "yerindedir" denilen marifetlerinin anlamı bunlardır.

Devalüasyonun resmi olarak ya da el altından gerçekleştirilmesi bu sonuçları ortadan kaldırmaz. Bu yüzden "gizli" devalüasyonun farkı, ülke halkının gözlerinden uzak tutulmaya çalışılmasıdır.

Devalüasyon Kişllerden Değil, Düzenden Kaynaklanıyor

26 Ocak'ta yapılan devalüasyondan sonra, bunun bir zorunluluk olduğunu gözlerden uzak tutmak için ortalığı bulandırmayı amaçlayan bir tartışma başlatıldı. Burjuva basın ve yayın organları da, bu tartışmanın senaryosunu oluşturmakta aktif bir rol üstlendiler. Bu senaryoya göre, krizin bu noktaya gelmesinde esas neden Merkez Bankası'nın ya da Hazine'nin başındakiler arasındaki "küskünlük"tü... Tabii bunlar iktidarın kendini işin içinden çekip çıkartma, düzenin içinde bulunduğu durumu saklamak için uydurulan yalanlardan başka bir şey değildir. Çünkü düzenin içinde bulunduğu kriz, şu ya da bu kişinin iradesinde değil, yeni sömürge olmanın kaynağındadır.

Şimdi devalüasyonla birlikte faiz oranları attı. Bütün mal ve hizmetlere gelen zamlar birbiri ardına açıklanmaya başladı. "Faiz oranlarını indiremezsek; bu ekonominin felaketi olur. O yüzden biz bu konuda iddialıyız." diyen Çiller'i pek dinleyen yok. Resmi olarak %95'lere kadar çıkan faiz oranlarının el altından %200-300'lük rakamlara ulaştığı her gün yazılıp çiziliyor. Bütün bunlara rağmen, devalüasyon kararının verilmesinden sonra Çiller'in çıkıp "Ben demiştim, dövizden birilerinin ely yandı" demesi ise ne yaptığını "bilmemesinden" başka neyle açıklanabilir... Evet, bu krizden eli yananlar oldu, ama bunlar birileri değil, emekçi halkın kendisiydi.

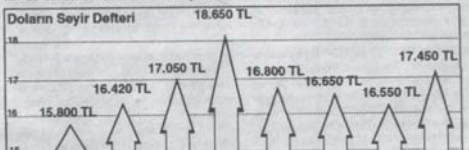

Döviz krizinin 10 yıllık hikayesi

Yıl	Dış borçlar (Milyon dolar)	İç Borçlar (Milyar TL)	Bütçe Açığı (Milyar TL)	Vergi Gelirleri (Milyar TL)
1983	18.385	3.201	219	2.385
1984	20.659	4.634	508	2.900
1985	25.476	6.972	513	3.829
1986	32.101	10.514	1.100	4.972
1987	40.228	17.218	2.300	90.051
1988	40.722	28.458	3.800	14.231
1989	41.751	41.934	7.500	25.550
1990	49.035	57.180	11.700	45.399
1991	50.489	93.642	33.300	78.745
1992	55.592	181.952	43.600	141.868
1993	59.381	279.590	67.958	265.200

Bu tabloya, halka açılan kirli savaşın, gayri safi milli hasılanın %6'sından fazlasını silip süpürmesini de eklemek gerekir. Bu rakam resmi açıklamalara göre, sadece Kürdistan özelinde 1993 yılı itibariyle 100 trilyon liranın üzerindeydi.

Düzen partileri düzenl

"Siyasi partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır." denir. Ne var ki, Türkiye gibi yeni sömürge ülkelerde demokrasinin kendisi vazgeçilebilir olduğu için siyasi partiler de doğal olarak vazgeçilebilirdir. Ülkemizde siyasi partileri incelerken onları klasik tanımlarıyla, etiketleriyle değil, bu gerçeğin ışığında incelemek gerekir. Çünkü bu nokta ayrı zamanda siyasi partilerin klasik burjuva demokrasilerindeki yeri ile sömürge tipi faşizmin siyasi partilere bıraktığı yer arasındaki farktır.

Siyasi partiler toplumdaki sınıfların ve katmanların politika arenasındaki temsilcileridir. Ancak bu her zaman ve her koşulda bire bir olmayan, dahası kapitalist demokrasinin tarihsel gelişimi içinde alabildiğine çarpıklaştırılmış bir temsildir. İşte bu nedenledir ki, siyasi partilere, siyasi partilerin başrolünü oynadığı seçimlere bakarken bire bir şu parti şu sınıfın, şu parti şu katmanın temsilcisidir diye düz tanımlamalar yapmak çoğu kez süreci yeterince açıklamaz. Bu noktada öncelikle siyasi partilerin işlevlerine bakmak, bu işlevleriyle birlikte hangi sınıf ve katmanların çıkarlarının temsilcisi olduğunu belirlemek gerekir.

Siyasi partiler kapitalist demokraside her şeyden önce *"halkın yönetime katıldığı"* aldatmacasının başrol oyuncularıdırlar. "Halkın yönetime katılması" propagandası ayrı zamanda sistemin temel demagoji malzemesidir; demokraside halk kendi kendini yönetebildiği için, meclislerde çıkarlarını ve taleplerini kendi partileriyle temsil edebildiği için demokrasi en iyi yönetim biçimidir denir. Ve yine bu sava göre, herkesin dilediği partiye oy verme özgürlüğü, halkın dilerse yönetimi değiştirme hakkı vardır. Oysa, gerçekte siyasi pratiğin bu çizilen tabloyla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Görünürdeki tüm farklılıklarına karşın bu "ilgisizlik" burjuva demokrasilerinde de, faşizmde de böyledir. Burjuvazi, emperyalist ülkelerde burjuva demokrasisinin belli biçimlerini korumaya, en azından bu imajı vererek bir görüntü oluşturmaya çalışırken, sistemin bütününü kendi iktidarını güvenceye alacak mekanizmalarla donatmıştır.

Ekonomik yapısı da, demokrasisi de kendi iç dinamiği ile gelişmeyen, tarihsel doğal sürecinin dışında şekillenen yeni sömürgelerde ise bu demagojinin altını dolduracak biçimsel mekanizmalar bile çoğu zaman yoktur. Baskı, yasak ve terör zincirini her zaman sistemin işleyişinin asli unsuru olarak gören oligarşiler, değişik sınıf ve katmanların kendilerini sistemin yasal sınırları içindeki siyasi partilerde bile ifade etmesine zaman zaman tahammül göstememişler, yeni sömürgelerin parlamenter demokrasileri çoğu kez düzenin kendi sınırları içerisinde bir muhalefetten bile yoksun olmuştur.

SİYASİ PARTİLERİN TÜRKİYE SERÜVENİ; TEK PARTİLİLİKTEN ÇOK PARTİLİLİĞE, ÇOK PARTİLİLİKTEN PARTİSİZLİĞE

Müdahale ve Yasak Özürlü Partiler

Türkiye'deki siyasal yaşam, başından itibaren yasaklarla, kapatmalarla biçimlenmiştir. Onlarca siyasi parti mahkemeler ya da cuntalar tarafından kapatılmış, siyasal yaşamdan dıştalanmıştır. Egemen sınıflar işçi sınıfını, emekçi halkı temsil etme iddiasındaki partiler üzerinde tüm baskı yöntemlerini kullanırlarken, zaman zaman bizzat egemen sınıfların şu ya da bu kesiminin savunuculuğunu üstlenen düzen partileri de bu baskılardan nasiplerini almışlardır. En başta vurguladığımız gibi, düzen siyasi partilerden sık sık vazgeçmiştir. 23'ten bu yana 70 yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nde hiçbir partinin ömrü yirmi yılı geçmemiştir. Burjuva demokrasilerinin 100-150 yıllık tarihe sahip partilerine karşın, Türkiye'nin yeni sömürge sistemi, hiçbir partinin bırakalım 100-150'yi, birkaç 10 yıllık bir yaşa ulaşmasına dahi tahammül edememiştir. Tek parti döneminin CHP'sini bir yana bırakırsak, Türkiye'deki siyasal sistemin en uzun ömürlü partisi AP'dir. Ve AP'nin ömrü de 19 yıldır. Örneğin DP 14 yıl, MSP 18 yıl, TİP 17 yıl, SDP 5 yıl yaşayabilmiştir. Bu süreksizlik nedeniyledir ki, cumhuriyet döneminin yaklaşık çeyrek asrı tek partiyle yaşanmış olmasına karşın, geride kalan yıllar içinde 120 siyasi parti kurulmuştur. Gerçek bir parti enflasyonudur bu ve hiç de demokrasinin, "çoğulculuğun" göstergesi değildir. Her şeyden önce bu partilerin bitiş noktası hiçbir zaman kendi doğal evrimi içinde olmamıştır. Bu siyasal partilerin ömürlerinin dolduğuna hükmeden ya Anayasa Mahkemesi'dir ya da cuntalar.

Parti Olmayan Partiler

Siyasi partiler ülkemizde "kapatılmış" olmadıkları sürede de çok daha büyük açmazlarla karşı karşıyadırlar. Partilerin "kısa ömrü", 82 Anayasası ile birlikte bütünüyle yürütmeye tabi kılınmış, yapıları düzenlemelerle partiler parti olmaktan çıkartılmıştır. Bir yazarın özet bir biçimde dile getirdiği gibi **"Öngörülen sistemde partiler parti olamayacaktır... Oy çoğunluğu sağlasa bile 'iktidar olamayacaktır'. Hükümet olsa bile hükümet edemeyecektir. Millet iradesinin temsilcisi olduğu halde temel siyasi kararlar alamayacaktır."**

'82 Anayasası aslında partilerde gerek yoktur diyecektir, ama iç ve dış koşullar nedeniyle bunu diyememiş, tersine 77. maddesinde *"siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır'* deme ikiyüzlüluğünü göstermiştir. Ancak anayasada bu maddenin altını dolduracak hemen hiçbir madde yoktur, tersine bu maddenin dışında siyasi partilere ilişkin bütün maddeler, anayasayı yapanların ruhuna uygun olarak siyasi partilere getirilen kısıtlamalarla, sınırlarla doludur.

Anayasanın 78. maddesinin 2. fıkrasında aynen şöyle denilmektedir. **"Siyasi partiler kendi politikalarını yürütmek ve güçlendirmek amacıyla dernekler, sendikalar, vakıflar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıyla maddi ve manevi yönlerden güç birliği yapamazlar."** Toplum bütününde siyaset yapma anlamında geriye ne kaldı diye sorulabilir. Cunta şefleri de aynı soruyu sormuşlar ve yeni fıkralarla geriye kalan bütün kitle örgütlenmelerini, bütün toplu siyasi faaliyet organlarını, kooperatiflere varıncaya kadar, siyaset yasağı içine almışlardır. Bu yasak, bu sınırlama siyasetin ve siyasi faaliyetin doğasına aykırıdır. Çünkü sözü edilen kurumlara yönelik politika yapmak, bu kurumların oylarını almaya çalışmak ve tersinden bu kurumlarda yer alanların şu ya da bu partide faaliyet göstermeleri, siyasetin ve siyasi partilerin varlık koşuludur ve onlara diğer örgütlenmelerden farklı olarak "siyasi parti" hüviyetini kazandıracak olan asıl işlevleridir. Partiler, parti olmaktan çıkarılmıştır denirken bu bir mecaz değildir, '82 Anayasası'nın belirlediği gerçeğin ta kendisidir.

Partilerin Hiçbirinin "İktidar" Olamadığı Bir Sistem...

İktidar olmak, hükümet olmak, oy çoğunluğunu sağlamak... Bu kavramlar burjuva demokrasilerinde genellikle aynı anlamda kullanılır ama tüm bunlar ülkemizde hiçbir zaman aynı şeyi ifade etmezler. Sözde de olsa halkın oylarıyla seçilmiş olan meclisin ve onun kendi içinden çıkardığı hükümetin, yasama ve yürütmenin belirleyicisi olması gerekirken ülkemizde sistem hiç de böyle şekillenmemiştir. On yıllardan beri gelen fiili durumun ötesinde, 82 Anayasası'yla birlikte bu durum daha da pekiştirilmiştir. TBMM'de çoğunluğu alan parti yine de hiçbir zaman tek başına iktidar değildir. Çünkü iktidar çok daha önceden başka kurumlar arasında paylaştırılmış ve dahası bu kurumlar pek çok durumda hükümetin üzerinde yer almıştır. Bunlardan biri Devlet Danışma Konseyi'dir. DDK yasama meclisini denetleyecek bir üst kuruluş olarak düşünülmüş ve yasadaki yeri de böyle şekillendirilmiştir. İkincisi Milli Güvenlik Kurulu'dur. MGK aslında açık faşizmin muhteva olarak devamını güvence altına alacak bir kurumlaşma olarak düşünülmüştür. Ordunun, kontrgerillanın yönetim üzerindeki ağırlığı kuşkusuz yeni bir durum değildi. Bu ağırlık sık sık doğrudan müdahalelere de dönüşebiliyordu. Ancak egemenler yine de var olan bu durumu pek öne çıkarmamayı yeğliyorlardı. Bir anlamda yarı cunta demek olan bu işleyiş, 82 Anayasası'nda oldukça açık ifade edilmiştir. MGK'ya ilişkin 134. maddede şöyle denmektedir. **"Kurulun aldığı kararlar bakanlar kuruluna bildirilir. Alınacak kararlar bakanlar kurulu için uyulması gereken tavsiyeler niteliğindedir."** Dibilgisi kuralları açısından bile mantıksız olan bu cümle MGK'nin açıkça hükümranlık ilanının geliştirilmesinden başka bir şey değildir. Yani bir başka açıdan ifade edersek, 82 Anayasası'nda yürütme partilerden oluşacak hükümetler nezdinde değil, Cumhurbaşkanı ve askeri bürokrasi nezdinde güçlendirilmiştir.

"İsa'ya da Musa'ya da Yaranmak" Zorunluluğu

Türkiye'de seçim vizesi başta tekelci burjuvazi olmak üzere egemen sınıflardan ve MGK'dan alınır. Burjuva partilerin TÜSİAD'da "görücüye çıkması" bunun sonucudur. Ancak siyasi partiler meydanlardan da bir "vize" almak zorundadırlar.

Meydanlarda halk vardır, yani ezilenler, sömürülenler, yani emekçiler... TÜSİAD'da ise tekelci burjuvazi oturuyor, yani ezenler, sömürenler, yani egemen sınıflar.

Aynı programla, çıkarları birbirine 180 derece zıt olan bu kesimlerin ikisinden birden vize almak mantıksal olarak mümkün değildir. Ama siyasi partiler ülkemizde işte bu "mümkün olmayan"ı başarmaya çalışıyorlar. Çalışma biçimleri, propaganda yöntemleri buna göre şekillenmiştir. Çünkü demokrasicilik oyununun bir gereğidir bu.

Partiler kamuoyunun karşısında "tüm sınıf ve zümrelerin", "tüm halkın", "tüm milletin" çıkarlarının savunucusudurlar. Gerçekteyse belli bir sınıfın çıkarlarını savunmak için kurulmuş, programlarını buna göre yapmışlardır. Maharetleri bu sınıfın çıkarlarını, egemen sınıfların istek ve taleplerini tüm milletin çıkarları gibi gösterebilmektedir.

Bunu yaparken en başta ülkede var olan sınıf gerçeğini gizlemeye, toplumdaki mevcut farklılıkların bir sınıfsal ayrışmanın yansıması olduğunu gözlerden kaçırmaya çalışırlar... Bunu yapamadıkları yerde ise halkın ilişkini kemiğini sömürmek için düzenledikleri ne kadar yasa varsa, onları, sanki halkı sömürenlere karşı yapılmışçasına gösterir, uç noktadaki çarpıtmalarla gerçeği tersyüz ederler. Örneğin halka yeni yükler getiren bir vergi yasası onların dilinde "az kazananlardan az çok kazanandan çok" almayı he-

Partiler kamuoyunun karşısında "tüm sınıf ve zümrelerin", "tüm halkın", "tüm milletin" çıkarlarının savunucusudurlar. Gerçekteyse belli bir sınıfın çıkarlarını savunmak için kurulmuş, programlarını buna göre yapmışlardır. Maharetleri bu sınıfın çıkarlarını, egemen sınıfların istek ve taleplerini tüm milletin çıkarları gibi gösterebilmektedir.

birlikte iflas etmiştir

deefleyen bir vergi "reformu"dur. Örneğin, egemenlerin terör düzenine yeni infazlar, baskılar ekleyecek olan bir yasa, düzen partilerinin sözcülerince "demokratikleşme" diye sunulur. Aslolan sömürü düzeninin devamını demokrasicilik oyunuyla birlikte sürdürmeye çalışmaktır.

SİYASİ PARTİLERDE DEFORMASYON; İŞLEVSİZLEŞME VE İDEOLOJİSİZLEŞME

Tüm bu koşullarla belirlenmiş ve dardan da öte bir çerçeveye hapsolmuş olan siyasi partiler emperyalizmin dünya genelindeki propagandasının ve oligarşinin 82 Anayasasıyla yüklediği işlevin belirleyiciliğinde, kendilerini "yeni" bir kalıba dökmüşlerdir. Bu yeni kalıp siyasi partiler arasında, görünümde de olsa var olan farklılıkları asgariye indirmiş; "yok aslında birbirimizden farkımız" deyişini siyasi partilerin ülkemiz somutundaki en kısa ve özlü tanımı olarak siyaset literatürüne sokmuştur.

Türkiye'de ulusal kurtuluş mücadelesinin, ekonomik krizin, devrimci mücadelenin "yıkıcı" etkisiyle karşı karşıya olan düzen, siyasi partilerden en başta buna karşı düzeni koruyacak düzenlemeler ve mekanizmalar istemektedir. Özellikle 80 sonrasındaki açık faşizmin kurumlaştırılması süreci, bu olgunun daha da önem kazanmasını beraberinde getirmiştir. Oligarşi ister istemez toplumsal etkilenmelere açık olan düzen partilerine de tam olarak güvenememektedir. Bu noktada da, partilere ve seçimlere yapılan doğrudan müdahalelerle, emperyalizm ve tekelci burjuvazinin çıkarlarını en iyi savunabilecek olan partilerin önü açılmaktadır. 83'te, cunta sivilleşirken, emperyalizme ve TÜSİAD patronlarına bu güveni veren Özal, seçimlerin de galibi olmuştur. 91'e gelindiğinde Demirel'e seçimi kazandıran da aynı gerekçedir. Demirel "değiştim" derken, emperyalizme ve tekelci burjuvaziye "sizin programınızı ANAP'tan daha iyi uygularım" mesajını vermiştir.

Öte yandan, bu süreç, oligarşinin partilerinin "kendilerine ait" bir programlarının olmasını da anlamsızlaştırmış, ekonomik açıdan da, siyasi açıdan da karar mercilerinin siyasi partilerin ve onların yer aldığı meclislerin dışında olduğunu ortaya koymuştur. Milletvekillerinin meclise, en önemli yasaların görüşüldüğü oturumlarda dahi gelmemeleri, partilerin kendi meclis gruplarını dahi toplayamaz hale düşmeleri, kitlelerin hızla mevcut düzen partilerinden uzaklaşmaları bir yerde bunun sonucudur. Gerçekten de mevcut sistem içinde siyasal partilerin yeri yoktur neredeyse, ayrı ayrı siyasal parti olmalarının bir gerekçesi kalmamış gibidir. Kuşkusuz, bu tabloyu görünürde bozan olgular da yok değildir, ancak öyle bir sistem oluşmuştur ki, iktidara kim gelirse gelsin, uygulayacağı ekonomik politika bellidir. IMF tarafından hazırlanmıştır. Siyasi tasarrufların çerçevesi ise MGK tarafından belirlenmiştir. Buna rağmen elbette siyasi partiler gerek düzenle, egemen sınıflarla ilişkileri açısından, gerekse de programları ve vurguları açısından belli farklılıkları korumaktadırlar. Çünkü bu, birincisi, toplumsal şekillenmenin bir gereği ve zorunluluğudur. İkincisi ise oligarşi buna her halukarda ihtiyaç duymaktadır, duyacaktır. Oligarşi "çok partili siyasal rejimi" sürdürmekte, hem toplumsal dengeler açısından, hem de kitlelerin tepkilerini ve taleplerini düzen sınırları içinde tutabilmek açısından yarar görmektedir.

OLİGARŞİNİN YENİ SİYASİ YELPAZESİ; SOLCULAŞAN "SAĞ"LAR; SAĞCILAŞAN "SOL"LAR"

12 Eylül cuntası darbeyi gerçekleştirdiği noktada sınıf mücadelesini ezmek ve tekelci burjuvazinin egemenliğini pekiştirmek için tüm yetkileri MGK'da toplamış, örgütlü tüm güçleri tasfiyeye yönelmişti. Cuntanın sağlamaya çalıştığı siyasi tahakkümün ilk adımlarından biri de siyasi partilerin faaliyetlerinin yasaklanmasıydı. Oligarşinin has partileri de bu yasaklama kapsamı içindeydi. Bu süreç noktalandığında cunta, sivilleşmeyi de pek çok partiyi veto barajıyla saf dışı ederek birkaç partinin üzerinde şekillendirmeye çalıştı.

Cuntanın bu planı on yıl sonra bakıldığında açıkça iflas etmiş bir plandır. Çünkü bu plan sınıf mücadelesinin, toplumsal güç ilişkilerinin, siyasetin doğasına aykırıdır. Kuşkusuz cuntanın şefleri, ideologları ve akıl hocaları olan CIA uzmanları da biliyorlardı bu gerçeği. Buna rağmen cunta bu planı uygulamakta ısrarlı davranmıştır. Tekelci burjuvazinin kısa vadeli çıkarları ve planları bunu gerektiriyordu çünkü.

Gelinen noktada bugün 30'un üzerinde parti vardır.

Oligarşinin Merkez Sağı

Bugün oligarşinin, daha dar anlamda ise tekelci burjuvazinin çıkarları esas olarak DYP ve ANAP'ta kendini ifade etmektedir. DP, AP, DYP çizgisi 60'lardan bu yana oligarşinin en güçlü kadro ve kitle partisi olarak siyasi arenada var olmuştur. 71 ve 80 cuntalarının AP'ye karşı yapılmış gibi görülmesi yanıltıcı olmamalıdır. Cuntaların AP'ye tavırları, temsil ettikleri, çıkarlarını savundukları sınıfların farklılığından değil, izlenen yöntemler ve bu yöntemlerin uygulanabilme koşullarına yönelik farklılıklardır.

71'de, AP aslında perde arkası yönetici durumundadır. 71 cuntasının tüm yasal düzenlemeleri AP'nin istediği ve onayladığı yasalardır... 12 Eylül cuntasını da çağıran bir yanıyla AP'dir. Ancak bir cuntayla uygulanması mümkün olan 24 Ocak kararlarını çıkartmış ve aynı zamanda diğer "sivil" alternatiflerin de önünü kapatmıştır. Cuntanın, sivilleşme aşamasında, açık faşizmin kurumsallaştırılmasını ve ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki çıkarlarının savunulmasını, belli bir süre için de olsa 80 öncesi partilerin eline teslim etmek istememesi, CHP'ye, AP'ye ve bunların siyasi kadrolarına yönelik kısıtlama ve yasaklamaları beraberinde getirdi. İşte bu süreç, Demirel'in ve partisi DYP'nin bir anda "solculaşıp" "demokratikleşverdiği" süreçtir.

DYP esasta kendi kadrolarının üzerindeki yasaklamalara karşı çıkarken, halkı yanına çekebilmek için klasik yöntemle tüm yasaklara karşı çıkıyormuşçasına "yasaksız Türkiye" sloganlarıyla adeta demokrasi havarisi kesildi. Ama hepsi bu kadardı.

DYP'nin bildiğimiz AP, Demirel'in bildiğimiz Demirel olduğu daha iktidarın ilk günlerinde ortaya çıktı. "Demokrat Demirel"e olmadık misyonlar yükleyenler, birkaç ay sonra yanıldıklarını anladıklarında iş işten geçmişti. Demirel hükümeti TC tarihinin tanık olduğu en vahşi katliamların, infaz ve işkence politikalarının hükümeti oldu. Çünkü DYP tekelci burjuvazinin, oligarşinin hala has partisiydi. 91 Ekim seçimlerinde de işte bu yüzden tekelci burjuvazinin tercihi oldu.

Kuşkusuz 80 öncesinden hiçbir farkı yok değildi DYP'nin. Hemen tüm düzen partilerindeki değişime paralel bir değişimi DYP de göstermişti. Bu değişim kendini "ideolojisizleşme" ve giderek pragmatizmin hakim olmasında ortaya koyar. Demirel'in sözleriyle *"artık ideolojiler bitmiştir."*

"Merkez Sağ"ın diğer büyük partisi ANAP ise 80 sonrası siyasi partilerin içine sokulduğu sürecin kristalleşmiş bir ifadesi olarak kurulmuştur. "Dört eğilimi birleştirme" demagojisi gerçekte ideolojisizleşmenin ve pragmatizmin egemenliğinin ifadesiydi. ANAP'ın kurucuları açıkça ortaya koymuşlardır, çağımızın felsefesi pragmatizmdir. Köşeyi dönme, kendini kurtarma bu felsefenin pratikteki ifadesidir. Örneğin dış politikası bile yine açıkça adını koydukları gibi *"bir koyup iki alma'* üzerinde şekillenmiştir.

ANAP gerçekten de çıkarların bir araya getirdiği siyasi kadrolardan oluşan bir partidir. Onun bu niteliği pek çok kimseye ANAP'ın iktidardan gitmesi halinde dağılacağı, parçalanacağı tespitlerini yaptırmıştır. Elbette bu da maddi zeminleri olan bir öngörüdür. Ancak ANAP diğer düzen partilerinin de kitleleri kucaklayamadığı, umut olarak kendi peşinde sürükleyemediği koşullarda, siyasi boşluğu değerlendirerek, kadrolarında yeniden iktidar olma düşüncesini canlı tutarak parti olarak varlığını sürdürmüştür.

Oligarşi bugün tercihini "anayol" diyerek ifade etmektedir. Gerçekten de program bazında, kadrolar bazında hemen hiçbir farkı yoktur bu iki partinin. Yerel seçimlerde hiçbir rahatsızlık duymadan birbirlerinin kadrolarını aday göstermeleri bunun bir ifadesidir aslında.

Sağcılaşan "Sosyal Demokrasi"

Yılların klasik merkez sağ partileri "halka güven vermek için" propagandif düzeyde "demokratlaşırlarken", yılların klasik "sol" partileri de TÜSİAD'a güven vermeyi politikalarının odağına oturtmuşlardır. Bugünkü sosyal demokrat görünümlü partilerin cunta sonrasındaki ilk biçimlenmeleri olan HP ve SODEP, geçmişin CHP'sinden daha gerici bir tarzda oluşturulmuşlar, program ve vurguları bu süreçte giderek mevcut sağ partilerle aynılaşmıştır. Bu aynılaşma kendi içinde farklılığı, "solculuğu" kanıtlama gibi bir ihtiyacı da beraberinde getirmiştir. "Demokratik sol" kavramının mucidi Ecevit kendine sağ tabanda bir yer bulmaya çalışırken, diğerleri gerçekten de doğrudan bir ekonomik siyasi temeli olmaksızın hizip kavgasını sürdürmektedir.

SHP'nin iktidarı paylaşması yıllardır muhalefette kalan düzenin solu için bir dönüm noktasıdır.

Yaşanan süreç gerçekte sosyal demokrasi görünümünün bitişi olmuştur. On yılların vaatleri, demagojileri, on aylık iktidarlarında tuzla buz olmuştur.

Irkçı, Dinci Sağ

Gerçekte genel değişimlerin ötesinde siyasal yelpazenin bu kesiminde de fazla bir değişiklik olmamıştır. 12 Eylül öncesinde teşhir ve tecrit olan, cunta sonrasında da artık ihtiyaç kalmadığı için siyasi arenanın dışına itilen MHP, yeniden örgütlendiği koşullarda ilk iş olarak bu imajından sıyrılmaya çalışmıştır. Entelektüel ve zengin kesimin gençlerine yönelerek *"Artık bu oyuna gelmeyeceğiz, teröristlerle uğraşmak devletin işidir"* propagandalarıyla yürütülen bu imaj yenilemenin kuşkusuz tek bir amacı vardır, karşı-devrimin tabanını genişletmek. Çünkü MHP'de bir değişiklik yoktur. Oligarşinin MHP'ye yüklediği misyon değişmemiştir. Yeniden örgütlendiği sürecin başından itibaren oligarşi MHP'yi doğrudan ya da dolaylı finanse etmiş, bu faşist örgütlenmeyi devrimci ve ulusal mücadeleye karşı daha etkili bir biçimde kullanmaya hazırlamıştır. Bugün gelinen nokta da bundan başka bir şey değildir. MHP saldırılarıyla, özel orduya eleman yetiştirmesiyle, tüm katliamcı yüzüyle, ırkçılığı ile Türkiye halklarının karşısındadır.

Siyasi yelpazenin bu kesiminde RP'nin üzerinde durulabilir. Bir dönem irtica geliyor demagojisi vardı. Oligarşi iç gündemi değiştirmek istediği zaman ortaya atılan bir tehditti bu. Şimdi gündemde Refah "öcüsü" var. Refah Partisi'nin belli bir gelişme sağladığı doğrudur. Ancak Genelkurmay'dan Tansu Çiller'e kadar düzenin çeşitli kurumlarının Refah'ı bir öcü gibi göstermeye çalışmaları, kendi gerçeklerini, onların din ve gericilik karşısındaki gerçek tutumlarını yansıtmamaktadır, ikiyüzlücedir. Dinci gelişmenin, gericiliğin önünü açan düzenden başkası değildir. Toplumu tehdit aracı olarak kullanılan gelişme, cuntadan bu yana izlenen bilinçli bir politikanın sonucudur. Dinci gelişme halkın devrimcileşmesinin barikatı olarak görülmüş ve bunun için de önü açılmıştır. Refah'ın sağladığı geliş-

medeki asıl etken örgütlenme becerileri değil, devlet kurumlarındaki kadrolaşmaları ve kaynağı Suudi Arabistan'a kadar uzanan büyük finans gücüdür.

Refah'ın gelişmesinin bir diğer yanı ise kitlelerin düzen değişikliği istemelerine yanıt olabilecek alternatiflerin yokluğunda, mevcut siyasi boşlukta kendine bulduğu zemindir. Dinci gericilik, oligarşinin sınırsız icazeti ve büyük mali güçleriyle devrimcilerin ulaşamadığı geniş kesimlere ulaşarak, devrimcilerden çaldıkları sloganlarla bu kesimlerdeki memnuniyetsizliği ve düzen değişikliği istemini istismar etmişlerdir. Emperyalizme ve sömürüye karşı olduğunu söyleyen "radikal islamcılar" ise aslında oligarşinin tercihi değildir. Onun için bu kesimler her zaman el altında tutulmakla birlikte, düzen sınırları dışına taşmaları engellenmeye çalışılır. Örneğin, Refah Partisi bu öğeleri göstermelik olarak kullanır. Çünkü emperyalizme ve sömürüye karşı olan herhangi bir kesimin doğrudan düzene karşı savaşması gerekir. RP ise bunu sadece lafta, yani demagojik olarak yapmaktadır.

Ya Diğerleri...

Bunların dışında da "sağ"da "sol"da irili ufaklı pek çok parti var. 80 öncesi sağda, söz edilen partilerin dışında, oligarşinin kardo partisi olarak değerlendirdiği bir CGP vardı. Bugün sağda Islahatçı Demokrasi Partisi'nden Bayrak Partisi'ne, Yeniden Doğuş Partisi'nden Yeni Parti'ye kadar şu ya da bu görevde oligarşinin güvenini kazanmış siyasi kadroların başında olduğu particikler vardır. Kamuoyu çoğunun adını, liderini bile bilmez, tanımaz. Ancak bu partilere her gün bir yenisi ekleniyor. Kuşkusuz, yalnızca insanların kişisel hırs ve isteklerile açıklanabilecek bir gelişme değildir bu. Mevcut parti enflasyonu gerçekte kurulu düzen partilerinin hiçbirinin oligarşinin çıkarlarına bir bütün olarak yanıt verememesinden ve ikincisi de mevcut partilerden hiçbirinin kitleler için bir umut haline dönüştürülememesinden kaynaklanmaktadır. Oligarşinin yönetemeye krizi kendini siyasi partiler üzerinde bu biçimiyle açığa vurmaktadır.

Kitlelerin AP, CHP geleneğinden büyük ölçüde umudunu kestiği, 3. MC'nin katliamlarının ortağı MHP'den, MSP'den ve bunların devamcılarından esasta fazlaca bir şey beklemediği bir ortamda, yeni kurulan her parti sınırlı da olsa belli bir taban ve kadro bulabilmektedir. Aydın Menderes'lerin, Hasan Celal Güzel'lerin, Yusuf Özal'ların boyuna başka başka partilerle ortaya çıkmaları mümkün olmaktadır. Bu da aslında kitlelerdeki arayışın bir göstergesidir..

DÜZEN PARTİLERLE YAPAMIYOR... AMA PARTİSİZ DE OLMUYOR

Cunta sonrasında cuntanın biçimlendirmek istediği partili sistem Amerikan demokrasisinde örneği görülen iki partili sistemdir. Bu iki parti arada bir nöbet değişikliği yaparak kitlelerin tepkilerini nötralize edecekler ve böylece tekelci burjuvazinin çıkarları gelgitlere izin vermeyen istikrarlı bir güvenceye kavuşturulacaktır. Ancak bu olmadı. Küçük Amerika sonuçta büyük Amerika'ya pek fazla da benzetilememişti. Türkiye'nin toplumsal yapısı, sınıfsal dengeleri ve dinamikleri bu modeli kabul etmedi.

Ama öte yandan oligarşi, onlarca siyasal partinin yer aldığı bir parlamenter işleyişi de yerine oturtamadı, bu işleyişe bir istikrar kazandıramadı. 83'ten bu yana sık sık erken seçim tartışmalarının gündeme gelmesi, her yerel seçimin, her ara seçimin iktidardakiler için adeta bir referanduma dönüşmesi bunun bir göstergesidir. Oligarşinin çok partili döneme geçişinden bu yana kitleleri programı, vaatleri ve icraatları ile sarabilen, halkın umutlarını canlı tutan bir partiler sistemini süreklileştirememesi, aslında oligarşinin ekonomik ve siyasi krizinin açık bir yansımasından başka bir şey değildir. Bir dönem hep bir ağızdan koalisyonları mahkum edenlerin, her türlü müsibetin kaynağı olarak koalisyonları gösterenlerin, kısa bir süre sonra koalisyonlardan medet umar hale gelmeleri bundandır.

Seçimlere katılmama oranının son seçimlerde olduğu gibi yer yer yüzde kırklara-ellilere ulaştığı, partilerin değil birinin, hepsinin birden halkın yüzde 50'sinin oyunu alamadığı bir siyasal atmosferde, partiler gerçekte işlevlerini yitirmişlerdir. Kitlelerden bu yanıyla kopan siyasi partiler ise, en tepesinden kasaba örgütlerine kadar açık çıkar çevreleri olarak örgütlenmekte, kişisel çıkarlar dağıtarak tabanlarını ancak böyle korumaktadırlar. Ve tabii bu yüzden partiler hiçbir dönem olmadığı kadar kendi iç çelişkilerinin, çatışmalarının kıskacına hapsolmuşlardır. Parti içi genel başkanlık seçimlerinden delege seçimlerine kadar, ortada programların tartışılması değil, paralar dönüyor. Ön seçimlerde parası çok olan, milletvekilliği adaylığına ulaşabiliyor.

Tüm bunlara rağmen, burjuvazi partilerin varlığını demokrasinin kanıtı olarak ileri sürmekten geri kalmaz. Bu yozlaşma, bu çürüme halkın yönetime katılması olarak yutturulmaya çalışılır. Çok partililik burjuvazinin sosyalizme karşı sürdürdüğü ideolojik bombardımanın en önemli silahlarından biri haline getirilir. Sosyalizm onlara göre baskıdır, diktatörlüktür, demokrasinin yokluğudur, partisizliktir.

Burjuvazinin çok partililiği iktidarı hep aynı elde tutmanın toplumsal dinamikler karşısında mümkün olmamasından dolayı, sağcı, solcu, gerici, ilerici, muhafazakar, sosyal demokrat partilerle vitrinini yenileme mekanizmasıdır. Sosyalizmin buna ihtiyacı yoktur. Bu yüzden sosyalizmde şatafatlı seçim kampanyaları olmaz, yüzlerce vaat, şişirilmiş seçim bildirgeleri yoktur. Ama sosyalizm buna rağmen gerçek demokrasidir, çünkü burjuvazinin, burjuva demokrasisi ya da faşizm koşullarındaki çok partililiği sonuçta azınlığın çoğunluk üzerindeki, yani tekelci burjuvazinin halk üzerindeki egemenliğine engel olabilecek bir sistem değildir, tersine bu egemenliği güvence altına alır. Halkın bu yoldan iktidara ulaşması ise binbir türlü yolla engellenir, ezkaza burjuva parlamentarizminde gerçek anlamda bir halk çoğunluğunun ortaya çıktığı koşullarda egemenler, kendi yasalarını, kutsal parlamentolarını çiğneyerek, açık şiddete, zora başvurmaktan kaçınmazlar. Kısacası burjuva demokrasisi ya da yeni sömürgelerdeki parlamenter faşizm azınlığın çoğunluk üzerindeki iktidarıdır. Bu yüzden çok partililik ya da seçim onu anti-demokratik olmaktan kurtarmaz. Sosyalizm se bu gösterişli mekanizmalara gerek duymaksızın demokratiktir. Çünkü sosyalizm çoğunluğun, halkın iktidarıdır.

Tarihsel olarak görülen, kanıtlanan odur ki, siyasi partiler burjuvazinin diktatörlüğünün, faşizmin perdeleridir. Her seçimde sahnenin önünde, en parıltılı haliyle bu perde vardır.

'94 YEREL SEÇİMLERİ, DÜZEN PARTİLERİ "S.O.S." VERİYOR

82 Anayasası cuntanın on yıllık programına yanıt veren bir metindi. 80 koşullarında daha fazlasını, daha uzun vadeyi hesaplayacak güç ve olanaklara sahip olmayan oligarşi, yine kısa vadeyi kurtarmayı tercih etmişti. Ancak bu, onun bindiği dallardan birini de kesmesini beraberinde getirmiştir. Cuntanın siyasi partilere ilişkin olarak yaptığı düzenlemeler, oligarşinin bugün karşı karşıya olduğu siyasi açmazın ve bu açmazına mevcut siyasi partilerle istediğince bir çözüm üretememesinin nedenlerinden biri haline gelmiştir.

Toplumun örgütlü güçlerinin, özel olarak emekçi halkın sendikalarının, demokratik kitle örgütlerinin ülke politikaları üzerindeki etkilerini asgariye indirmek, diğer bir deyişle emekçi halkı siyasetten dıştalamak için, bu örgütlenmelere konulan siyasi partilerle ilişki kurma yasağı, sonuçta dönüp düzen partilerinin ve düzenin kendisini vuran bir silah olmuştur.

Düzen partileri öylesine tükenmiştir ki, yerel seçimlerde hemen hiçbir partinin adayları kamuoyunun karşısına kendi parti kimliği ile, partisinin program ve sloganlarıyla çıkamamaktadır. Onun yerine hemen hepsi partilerin önemli olmadığını, ideolojilerin önemli olmadığını işlemekte, kitlelerden politikasızlıklarıyla, ideolojisizlikleriyle oy istemektedirler.

Düzen partileri de zaman zaman dile getirdiler bu "kısıtlamalar"dan duydukları sıkıntıları. Gençlik örgütleri, kadın kolları vb. kuramamaları, sendikalarla organik ilişkiler kuramamaları düzen partilerinin toplumun bu kesimlerinde etkisizleşmelerinden başka bir sonuç vermemişti çünkü. Ancak yine de düzen partileri bu konuda fazla ısrarlı değillerdir. Çünkü bu ölçüde açıldıklarında partilerin saflarına yansıyacak devrimci etkilenmeye engel olamayacaklarını da düşünmektedirler.

Kuşkusuz bu etkenlerden yalnızca biridir. Asıl etken düzen partilerinin kitlelere vaatten başka bir şey veremeyecek durumda olmasıdır. Bugünkü yerel seçim telaşı ve sancısının nedeni de budur. Düzen öylesine tıkanmıştır ki, düzen partileri artık vaatte bile bulunamayacak hale gelmişlerdir. Çünkü birincisi düzen partilerinin on yıllardır kullanageldikleri ve 91 seçiminde deyim yerindeyse suyunu çıkardıkları vaatler politikası iflas etmiştir. Kitleler artık vaat sözcüğünün kendisinden bile nefret eder hale gelmişlerdir. İkincisi düzenin kitlelere sus payı anlamında da olsa, yumuşatma amacıyla da olsa verebilecek hemen hiçbir şeyinin kalmaması, vaatte bulunmanın zeminini de büsbütün ortadan kaldırmıştır. Üçüncüsü, siyasi partiler başta da açtığımız gibi zaten gerçek anlamda iktidar olamamalarının son koalisyon sürecinde iyice açığa çıkmış olmasından dolayı da bu politikaya başvuramamaktadırlar. Seçimlerin yerel niteliğine karşın belediye başkan adayları bile dileklerince vaatlerde bulunmamaktadırlar. Çünkü ekonomik açmazların yanısıra, belediye başkanlarının da siyasi tasarrufları kısıtlanmıştır. Onlar da halkın oylarıyla seçilmiş olmalarına karşın görevden alınmaları içişleri bakanının iki dudağının arasında bırakılmıştır.

Düzen partileri öylesine tükenmiştir ki, yerel seçimlerde hemen hiçbir partinin adayları kamuoyunun karşısına kendi parti kimliği ile, partisinin program ve sloganlarıyla çıkamamaktadır. Onun yerine hemen hepsi partilerin önemli olmadığını, ideolojilerin önemli olmadığını işlemekte, kitlelerden politikasızlıklarıyla, ideolojisizlikleriyle oy istemektedirler. Çünkü her parti etiketi, adaylara getireceği oydan daha fazla boyunlarında asıl bir taş gibi durmaktadır.

Partilerin, o güne kadar kendi partileriyle hatta herhangi bir partiyle hiçbir ilişkisi olmamış sanatçıları tercih etmelerinin, bir başka partinin il-ilçe başkanını rahatlıkla kendi adayı yapabilmelerinin kökeninde yatan da budur.

Düzen partileri iflastadır. Bütün partiler sisteminin geleceği açısından "S.O.S." vermektedir. Finans gücüyle şişirilen, siyasi boşluğu diğerlerinden daha iyi görerek değerlendiren ve şu ya da bu düzeyde mali olanaklarıyla bilumum tarikat çevrelerini şimdilik bünyesinde birleştiren Refah Partisi de gerçekte bunun çok fazla dışında değildir. Oligarşinin Refah'ı bir çare olarak gördüğü noktada da "adil düzen"in sırmalarının dökülmesi çok fazla zaman almayacaktır.

Oligarşi düzen partilerinin tükenmişliği içerisinde "anayol" formülünü ortaya atarak, yeni partilerin kuruluşlarını teşvik ederek, "sosyal-demokraside" yeni yıldızlar parlatmaya uğraşarak, çözümsüzlüğüne "çözüm" arıyor.

Ama oligarşi bu "çözümü" bulamıyor. Egemen sınıflar cephesinde böyle bir çözüm kalmamıştır. Düzenin halka verecek hiçbir şeyinin kalmadığı noktada milyarlar, trilyonlar aktılsa da hiçbir düzen partisi kitlelerin umudu haline getirilemeyecektir.Onların "umutları" hep geçici olmaya mahkumdur.

Kamu emekçileri imza kampanyası düzenledi

"Grevli-toplu sözleşmeli sendika yasası çıkmalı"

Kamu Çalışanları Sendikalar Platformu grevli toplu sözleşmeli sendika yasasının çıkarılması doğrultusunda milletvekillerine verilmek üzere, İstanbul'da imza kampanyası başlattı.

İmza kampanyalarını kamuoyuna duyurmak isteyen memurlar, 2 Şubat'ta Taksim, İstiklal Caddesi'nde toplandılar. 500'e yakın memurun eylem yerinde toplanmasıyla, bir o kadar polis de burada binkmeye başladı.

Yürüyüş yapmak isteyen memurlar "Burada yürümenize izin vermeyeceğiz. Gidin Galatasaray Lisesi'nin önünde basın açıklamanızı yapın" diyen polisler tarafından engellendi. Bunun üzerine kamu emekçileri gruplar halinde Galatasaray Lisesi'ne doğru yürüyüşe geçtiler. Bu gruplar zaman zaman dağıtılsa da, yaşanan itişip kakışma ve sürtüşmelerden sonra alkışlarla bir araya gelerek yürüyüş korteji oluşturdular.

Bu sefer polis, alkışlamaya başlayan küçük bir grubun önüne geçerek korteji ikiye ayırmaya çalıştı. Fakat kamu emekçileri bu defa daha kararlı davranarak buna izin vermedi ve alkışlarla tekrar bir araya geldiler.

Galatasaray Lisesi'ne yaklaşıldığında var olan sessizlik, "Memuruz Haklıyız Kazanacağız" sloganıyla bozuldu. Alkışlar ve sloganlarla Galatasaray Lisesi önünde toplanıldı. Kamu emekçilerinin attığı "Halkımız Saflara" sloganı çevrede bulunhanlar tarafından alkışlarla karşılandı. Burada yapılan basın açıklamasında "Grevsiz-toplu sözleşmesiz bir yasa dayatmasına karşı 22 Şubat'ta iş bırakarak hükümeti, siyasi partileri, kısacası yönetenleri bir kez daha uyaracağız. Ve yerel seçimlerde, oy gücümüzü kullanacağız" denildi.

İstanbul'da kamu çalışanlarının başlattığı imza kampanyası diğer illere de yayılıyor.

Basın açıklaması sırasında "Memuruz Haklıyız Kazanacağız", "Söz Yetki Karar Çalışanlara", "Devlet Güdümlü Sendikaya Hayır", "Memurlar Burada Delikanlı Nerede", "Toplu Sözleşme Hakkımız Grev Silahımız" sloganları atılarak Galatasaray Lisesi'nin bahçe duvarına, "Kamu Çalışanları Sendikalar Platformu" yazılı bir pankart asıldı.

Basın açıklamasından sonra Galatasaray Lisesi önünde imza masası açan memurlar halktan imza topladılar. Polisler ise, alanı terk etmeyerek, imza atmak isteyenleri tedirgin etmeye çalıştılar. Yine de imza kampanyası akşama kadar sürdü.

Tramvay işçileri sorunlarına çözüm arıyor

Tramvay işçileri, çalışma koşullarına ilişkin sorunları çözmek için 1 Şubat'ta bir araya geldiler. Aynı gün yapılan iki ayrı toplantının ilkine akşam vardiyasında çalışanlar, ikincisine ise gündüz vardiyasındaki işçiler katıldılar.

Toplantıda söz alan işçiler şu an acil olarak çalışma saatlerine getirilmek istenen düzenlemenin (!) yarattığı sorunları dile getirdiler. Şimdiye kadar sabah saat 06:30'da işbaşı yapan işçiler saat 2:30'da işi diğer vardiyaya bırakıyorlardı. İşveren işçilerin haftada 45 saatlik çalışmayı tamamlaması için 5.45'de işbaşı yapmalarını dayatıyor. Oysa işçilerin işyerine bu kadar erken saatte gelmelerini sağlayacak herhangi bir servis aracı yok. 6.30'da işbaşı yaptıklarında ise İETT araçlarını kullanıyorlar. İşçiler, "Bizim 45 saatlik çalışma süresini doldurmamızı istiyorlarsa bize servis versinler. Yoksa biz 110 işçi yine eskisi gibi işbaşı yapacağız. Amirler bunu böyle rapor etsin." diyerek, servis sorunu çözümlenmeden işverenin kendilerini istediği saatte çalıştıramayacağını söylediler.

Belediyenin şirketlerinden olan İstanbul Ulaşım A.Ş'ye bağlı olan işçiler servis ve çalışma saati sorununun dışında, işbaşı yaptıklarında iş günü kartlarının makinistlere imzalatılmasına da karşı olduklarını belirttiler. Makinistlerin isteki rolleri, herhangi bir tramvay işçisinin (temizlikçi, güvenlikçi, biletçi) rolünden farklı değil. Ancak çalışma koşullarının diğer işçilere göre rahat olusu, daha yüksek ücret almaları; makinistleri diğer işçiler üzerinde inisiyatif sağlama yolunda yapmacık bir davranışa itiyor. Hatta işçiler, "makinistlerin işverene yaranmak için işçileri ihbar ettiğini" bile belirtiyorlar. "Makinistler bizim şefimiz ve amirimiz değil" diyen işçiler kartların makinistlere imzalatılmasına karşı olduklarını belirterek imzalatmayacakları kararını aldılar.

Eylemlerinde örgütlü mücadeleyi öğrenen tramvay işçileri, şimdi kuruluş çalışmalarını yaptıkları dernekleriyle mücadeleye hazırlanıyorlar.

13 Ocak Saldırısına Suç Duyurusu

Kamu çalışanları, 13 Ocak'ta Ankara'da yaşanan saldırıyı gerçekleştiren, aralarında Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar'ın da bulunduğu polisler hakkında 28 Ocak'ta savcılığa suç duyurusunda bulundular.

Kamu çalışanları hazırladıkları suç duyurusu metnini imzaya açmışlardı.

Toplanan 10 bin imza Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na verilerek, bu saldırı kınandı ve sorumlular hakkında yasal işlem yapılması istendi.

Dilekçeyi savcılığa veren CHD Genel Başkanı Sanal Saruhan, başta Ankara Emniyet Müdürü Orhan Tasanlar olmak üzere, tüm sorumlular hakkında yasal işlem yapılmasını istediklerini kamuoyuna açıkladı.

Ayrıca TÜM SAĞLIK-SEN Sivas şubesi, Ankara'da kamu çalışanlarına karsı yapılan saldırıyı kınayan 850 imzayı Meclis Başkanı, Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve İçişleri Bakanı'na gönderdi.

SAĞLIK-SEN'lilere sürgün

Sağlık emekçileri üzerindeki baskılar son süreçte yaşanan sürgünlerle daha da arttı.

Son olarak SAĞLIK-SEN çatısı altında sendika çalışmalarını sürdüren Elazığ'da Güleseren Doğan, Aslı Yıldırım, Hasret Beyaz, Mehmet Emin Tüzün, Kahraman Öztürk'ün değişik illere, İstanbul'da Yedikule Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nde çalışan Günera Polatoğulları Çapa Tıp Fakültesi'ne, Adana'da Fergül Okutan Yozgat'a sürgün edildi.

SAĞLIK-SEN Genel Merkezi, üyelerinin sürgün edilmelerini protesto ederek, sendika binasında bir basın açıklaması yaptı. Sürgün kararlarının geri alınmasını istedi.

2 Şubat'ta yapılan açıklamada konuşan SAĞLIK-SEN Genel Başkanı Songül Aytemur özellikle iki nokta üzerinde durdu; sürgünlerle sendikal mücadeleyi engelleme çabası ve Kürdistan'da sürgün etme hakkının olağanüstü bölge valiliklerine verilmesi.

Bilindiği gibi yasal olarak, bir kamu çalışanının başka bir ile sürgün edilebilmesi için Bakanlık kararı gerekiyor. Ancak "olağanüstü hal" valiliği bu yasaların dışında kalıyor. Ellerindeki olanakları sınırsızca kullanan valilik, kendince tehlikeli gördüğü demokrat, ilerici, yurtsever kamu emekçilerini istediği kente sürgün ediyor.

SAĞLIK-SEN'in basın açıklaması, sürgünlerin mücadeleyi engellemeye yetmeyeceği vurgulanarak bitirildi.

Ankara'da miting

Emekçiler iktidarı uyardı

"Özelleştirmeye, Baskı yasalarına, Grevsiz Sendikaya Karşı Miting Var"... Ankara sokakları günlerce bu afişlerle donatıldı. Ankara Demokrasi Platformu'nun 29 Ocak'ta Etlik Kasalar'da düzenlediği mitinge tüm kesimler çağrıldı.

29 Ocak'ta yürüyüş yapmak üzere Eski Garajlarda 20 bini aşkın kişi toplandı. Binlerce insan oluşturdukları korteylerle Etlik Kasalar'a doğru yürüyüşe geçtiler. "İşçiyiz Memuruz Haklıyız Kazanacağız", "Vur Vur İnlesin Tansu Çiller Dinlesin", İşçi Memur El Ele Genel Greve", "İşçiler Birleşin İktidara Yerleşin", "Mahir Hüseyin Ulaş Kurtuluşa Kadar Savaş", vb. sloganlar yürüyüş esnasında ve miting alanında sık sık atıldı.

Mitingde ilk sözü alan Petrol-İş Başkanı Münir Ceylan "mücadele bayrağını üretimden gelen güce başvurarak taşımak gerektiğini" söyledi. Ayrıca bunun için tek kullanılacak silahın genel grev olduğunu belirterek "İşçi Memur El Ele Genel Greve" sloganının tüm ülkeye yayılması gerektiğini dile getirdi.

Kamu Çalışanları Ankara Şubeler Platformu adına konuşma yapan EĞİT-SEN Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Alper Öztürk de hükümetini kamu çalışanlarına dayattığı içi boş, grevsiz sendikayı kabul etmeyeceklerini ifade etti ve kamu çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı için verdikleri mücadeleyi yükselterek sürdüreceklerini daha vurguladı.

Daha sonra Ankara Demokrasi Platformu adına da Harb-İş 2. Başkanı İbrahim Yalçın konuştu. İbrahim Yalçın iktidarın baskı yasaları ile toplumsal muhalefeti geriletmeyi istediğini, ancak, demokrasi güçlerinin buna izin vermeyeceklerini sözlerine ekledi. Ve özelleştirmeye, anti-demokratik yasalara, baskılara ve sendikasızlaştırmaya hayır demek için bu mitingi düzenlediklerini belirterek kendilerine dayatılan bu düzene karşı çıkacaklarını açıkladı.

Resmi ve sivil polislerin abluka altında gerçekleşen miting alanında özelleştirme ve hükümetin kirli savaş politikalarının eleştirildiği sloganların yazılı olduğu çok sayıda pankart açıldı.

Tekstil işçisi sendikalara ve işverene karşı alanlarda

Tekstil işkolu ülkemizde iş yasalarının işlemediği, işverenlerin hükmünün yasa sayıldığı bir alandır. Genç işçilerin çalıştırıldığı, düşük ücret politikasının uygulandığı, sendikasızlaştırmanın yoğun olarak yaşandığı tekstil işkolu bu "nimetleriyle" işverenlerin gözdesi durumundadır.

Ülkemizde tekstil işkolundaki üretimin önemli bir yoğunluğunu küçük işyerleri oluşturuyor. Tekstil işverenleri özellikle bu alanda yaptıkları yatırımlarını küçük, atölyeler ve fason üretim yerlerine yönelttiler. Böylece işçiler üzerinde denetimlerini artırırken, işçi ücretlerini de örgütsüz ve dağınık bir işçi kitlesiyle çalışmasından dolayı düşük tutuyorlar. Tekstil işkolunda ağırlıklı olarak genç insanların ve bayan işçilerin olmasına da özen gösterilmektedir. İşçilerin ayda eline geçen para ise 2-3 milyon lirayı geçmiyor.

Tekstil işkolu aynı zamanda ülkemizde en yoğun işçi kıyımının yaşandığı işkollarının başında yer alır. Ancak yoğun işçi kıyımının yaşanmasına rağmen –atılmak kadar olmasa da– hemen iş bulmak da oldukça basit. Çünkü küçük atölyeler, işletmeler sendikasız işçi çalıştırdığı için, bir-iki ay çalıştırdığı işçiyi işinde yetkinleşmeden işten çıkartıyor ve ihtiyaç olduğunda da daha düşük ücretle işçi bulabiliyor.

İŞVERENLERİN İŞÇİLERE KARŞI KULLANDIĞI ARAÇ: MERTER İHRACATÇILAR BİRLİĞİ

Tekstil işkolunda işçilerin sendikal çalışmalarını ve direnişlerini engellemek için işverenler de bir çatı altında toplandılar. Balin Holding, Şahinler Holding, Konyalılar Bağ Şirketler Grubu'nun başını çektiği Merter İhracatçılar Birliği, bugün yaşanan işçi eylemlerine karşı ilk müdahaleyi yapan işverenler topluluğudur. Bu birlikte bir araya gelen işverenler, direnişleri kırma yolunda yaptıkları müdahalelerle başarılı olamayınca, bir yerde başlayan direnişin diğer fabrikalara yayılmaması için fabrikalarını kapatmaya, başka isim altında yeniden faaliyete geçmeye kadar her yolu deniyorlar. Direnişte bulunan işçilerin isimlerini belirleyen birlik, işçilere tekstil iş sahasında bir daha iş vermeme, işten uzaklaştırma çalışmaları içinde. İşverenlerin bu örgütlü saldırısı karşısında kısmı de olsa direniş gösteren işçiler sarı sendikacılıkla engellenmeye çalışılıyor.

Tekstil işçileri, işverene sendikalaşmayı kabul ettirmenin mücadelesini veriyor.

Türk-İş tekstil işkolunda bugüne kadar sendikal holding kurarak, işverenlerin tehditleriyle sendikacılık yaparak bütün direnişleri kırmaya çalıştı ve bunu yapmaya da devam ediyor. Tekstil işkolunda Türk-İş'ten sonra örgütlenme çalışmalarına başlayan DİSK, Tekstil Sendikası işçiler tarafından ilk zamanlarda yeni umut kapısı olarak görülse de yaşanan pratik, oy toplayan burjuva politikacılarla aynı paralele düştüklerini gösterdi.

DİSK TEKSTİL: "BARAJI AŞTIM EYLEME GEREK YOK"

Tekstil işkolunda yeni örgütlenmeye başladığı zamanlarda işçi direnişlerini sahiplenen DİSK Tekstil'in bazı sendikacıları bugün işçilerin eylemlerini engellemeye, sorunları işverenlerle masa başında çözmeye çalışıyor. Tekstil'in Genel Başkanı Rıdvan Budak "Geçmişteki gibi bir DİSK olmayacağız, işçileri sokağa dökmeyeceğiz. Her şeyi masa başında çözmeye çalışacağız" demeçlerini vererek, tekstil işverenlerine de "Sendikamızdan çekinmeyin, eskisi gibi değiliz" sinyalleri veriyor.

'80 öncesi Tariş direnişlerinde, Mısırlı Çorap Fabrikası direnişinde işçileri masa başında satmasıyla ünlenen Rıdvan Budak, şimdi de tekstil işçilerinin mücadelesinin önünde set olmanın yollarını arıyor.

Polar Giyim'de sendikal örgütlenme yaptıkları gerekçesiyle işten atılan işçilerden Hüseyin Gökırmak bugün Tekstil sendikasını ve eylemlerini kırmaya çalışan Rıdvan Budak'ı şöyle anlatıyor:

"Tekstil-İş Sendikası örgütlenmeye başladığı zaman bütün işçilere, 'Sizlerin bütün direnişlerinizde olacağız, zorlukları birlikte aşacağız' diyorlardı. Ama şimdi durum böyle değil. Yeterli üyeyi sağlayan ve sözleşme için yetki bekleyen DİSK Tekstil, şimdi işçilerin mücadelesini engellemek için her yolu deniyor. Sendika Başkanı Rıdvan Budak, bizlerin yapacağı eylemi '20 kişiyle bir şey yapamazsınız. Mücadeleyi bizlere bırakın, bizler masa başında hallederiz' gerekçesini göstererek eylem yapmamamızı, evlerimize dönmemizi istiyor. Eylem yapma kararlılığında olduğumuzda da Rıdvan Budak 'Sendikaya danışmadan bir şey yaparsanız, sizleri desteklemeyiz.' tehditleri savuruyor. Bugüne kadar tekstil işkolunda on bin işçinin atıldığını, hangisini masa başında çözdüğünü sorduğumuzda ise bizlere kafasındaki yılgınlığı 'Eğer şimdiden işçileri sokağa dökersek, diğer işçileri sendikamıza üye yapmakta zorlanırız' şeklinde gösteriyor." ○

Ceyhan Ceytaş'ta işçi kıyımı

Adana (Mücadele)-Ceyhan Tekstil Fabrikası'nda 600 işçi işten atıldı. 7 ay önce fabrikayı satın alan Turgay Ciner'in ilk işi devrimci-demokrat nitelikli 71 işçiyi işten çıkartmak oldu. İşyerinde örgütlü bulunan Türk-İş Tekstil Sendikası'yla yeni örgütlenme çalışması yapan DİSK Tekstil Sendikası'nın aralarındaki yetki tartışmasından iyi yararlanan işveren fabrikada taşeronlaşmaya gitti.

İşveren 24 Ocak'ta krizin eşiğinde olduğunu ve iflas ettiğini açıklayarak işçileri yarım yevmiyeyle izne çıkartarak fabrikayı bir haftalığına kapattığını açıkladı. 31 Ocak'ta da fabrikayı tamamen kapattığını açıklayan işveren işçilerin tazminatlarını da ödemeyeceğini söyledi.

İşverenin bu keyfi tutumu karşısında işçiler fabrikanın önünde çadır kurarak direnişe başladılar. İşverenle görüşen DİSK Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak'ın işçilerin geri dönmesi talebi yerine hangi işçinin işe alınacağı, kimin alınmayacağı pazarlığı yapması işçiler tarafından tepkiyle karşılandı. İşyerine gelen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan bir müfettiş, bir savcı, Türk-İş Adana Temsilcisi Hüseyin Elbek işverenle görüştükten sonra fabrikada makine sayımı yaparak tutanak tuttular.

Ceyhan Belediye Başkanı Şerif Yiğit işverenle görüştükten sonra işçilere işverenin zor durumda olduğunu, bunun için fabrikasını kapatmak mecburiyetinde kaldığını açıkladı. Ve işçilere her zaman destek(!) olacağını söyledi.○

■ ■ ■

Polar işçisi direniyor

Polar İşçilerinin direnişi, destek ve dayanışmalarla güçlenerek sürüyor.

Sendikal çalışma yaptıkları gerekçesiyle işten atılan 20 tekstil işçisi direnişlerini sürdürüyor. 3 Şubat'ta Merter'de bulunan fabrikanın önünde toplanan Polar işçilerine Florance Nightingale hastanesi işçileri, Küçükçekmece, Kağıthane, Eminönü belediye işçileri, DİSK 7 No'lu şube başkanı, Göngören DEP ilçe başkanı, DSP ilçe başkanı, İETT Derneği 2 No'lu şube çalışanları ve Tüm Maliye-Sen'liler temsilci düzeyinde destek verdiler.

Burada yapılan basın açıklamasında, Polar işçileri Merter'de çalışan 80 bin işçiden yalnızca 2 bininin sigortalı olduğunu belirtip, Çalışma Bakanı M. Moğultay'ı göreve çağırdılar. "Hukuk devleti(!) nerede?" diye sordular. Ve "Sendikalaşmaktan dolayı kapı önüne konmayı, emeğimizin, onurumuzun ayaklar altına alınmasını kabullenmemiz mümkün değil." dediler.

Destek için yapılan konuşmaların ardından, toplu halde "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "Polar İşçisi Yalnız Değildir", "Yaşasın İşçilerin Birliği" sloganları atıldı. İşçiler daha sonra dağıldılar. ○

Satürn Tekstil'de işçi kıyımı

Ucuz İşgücüyle özdeşleşmiş tekstil işkolu patronları karşılarında direnen, haklarını arayan İşçi istemiyor. Avcılar'da bulunan Satürn Tekstil Fabrikası'nda çalışan İşçiler yine sendikalaşma çalışmaları yaptıkları gerekçesiyle işten atıldılar.

Satürn Tekstil Fabrikası'nda çalışan 143 İşçinin sendikal çalışmaya başlamasıyla birlikte İşveren de İşçi kıyımıyla sendikal örgütlenmeyi engellemeye çalıştı. 21 Ocak'ta Genel Müdür Tamer ve Muhasebe Müdürü Bekir Önder iki İşçinin çıkışını vererek, diğer İşçilere gözdağı vermeyi amaçlıyordu. Atılan arkadaşlarına sahip çıkan diğer İşçiler, aynı gün bir toplantı yaparak şalteri indirip, direnişe başladılar. İşçilerin bu direnişi karşısında fabrikaya noter çağıran İşveren, İşçilerin çalışmadığını noter aracılığıyla tasdiklerek, İşçileri eylemlerinden vazgeçirmeye çalışsa da İşçiler atılan arkadaşları geri alınıncaya kadar direneceklerini açıkladılar.

Satürn İşçisi İşverenin tüm dayatmalarına rağmen direniyor.

Direniş boyunca fabrika önünde oturan İşçiler, 24 Ocak'ta fabrikanın önüne geldiklerinde polisle karşılaştılar. Aynı gün karşısında direnen İşçiye tahammül edemeyen tekstil patronu bütün İşçilerin çıkışını verdi.

İşten atılan İşçiler "Bizler bugüne kadar fabrikada düşük ücretle çalışmaktan bıktık. İşverenin bütün haksızlıklarına rağmen bizler de sendikada örgütlenip, haklarımızı arameye çalıştık. Sanki sendikalaşmak suçmuş gibi İşveren hepimizi İşten attı. Bizler fabrikanın emekçileriyiz, bizler gitsek arkamızdan gelecek olanlar bu fabrikaya mutlaka sendikayı sokacaklardır." dediler.○

Ortaöğrenimde faşist örgütlenmenin dünü

Ortaöğrenim gençliğinin demokratik lise mücadelesinin karşısında, gerici disiplin yönetmeliği, not baskısı ve gerici-faşist öğretmenlerle polisin oluşturduğu ittifaka son yıllarda bir gücü tekrar katmaya çalışıyor oligarşi. Liselerdeki sivil faşist örgütlenme. Özellikle 12 Eylül öncesi faşistlerin etkin olduğu bölgeler ile İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde çalışmalarını yoğunlaştırdıktan sonra, direkt olarak devrimci-demokrat öğrencilerin karşısına çıkarılan sivil faşistlerin örgütlenmesinde MHP'nin ve Bizim Ocak'ın (eski adıyla Ülkü Ocağı) birinci derecede rolü var.

Bunun yanı sıra, okullardaki sivil faşist örgütlenmede yıllardır izlenen ve faşist kadrolaşmayla sonuçlanması kaçınılmaz olan resmi personel politikasının da çok önemli ve belirleyici rolü olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Ortaöğrenimdeki sivil faşist örgütlenme çoğu yerde bizzat faşist öğretmenler ve idareciler eliyle hayata geçirilmektedir. Çünkü liseler, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olduklarından, faşist örgütlenmeler burılarda yukarıdan aşağıya doğru rahatça örgütlenme şansına sahiptirler. Bunun dışında eğitim sisteminin gerici-faşist niteliği de, faşist demagojilere kolaylıkla etki alanı yaratabilecek durumdadır.

Öğrenci gençlik, dün olduğu gibi bugün de faşist kadrolara ve politikalara karşı mücadelesini sürdürüyor.

Sivil faşist örgütlenmede rol alan ister MHP ya da Bizim Ocak'ın faşistleri olsun, isterse okul müdürü ya da öğretmenlerden birisi olsun, sonuç değişmiyor. Liselerde yaratılan sivil faşist örgütlenmede yer alanlar, öncelikle liselerdeki demokratik mücadelenin, daha sonra ise Türkiye halklarının karşısına eli kanlı birer faşist olarak çıkarılmak için eğitiliyorlar. Türkçülük, vatan-millet diye başlayan nutukların geleceği yer, halk düşmanlığı oluyor. Bunu tüm faşist örgütlenmelerde görebilmek mümkün.

Gençlik, Faşist Örgütlenmenin İştahını Açıyor

Faşist hareketler, örgütlenme çabalarına genellikle gençlikten, özellikle de öğrenci gençlikten başlarlar. Ülkemizde de faşist şefllerin 1965'ten sonra Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) içinde başlattığı kadrolaşma çabasında yöneldikleri ilk yer, gençlik oldu. Çünkü faşist şefler uzun vadeli kadrolaşmanın yolunun gençlik içinden ve ortaöğrenimden geçtiğini gördüler. 1965'lerde başlayan bu örgütlenme, özellikle '70'li yıllardaki Milliyetçi Cephe dönemlerinde yukarıdan aşağıya doğru büyük bir hız kazandı. Türkeş ve diğer faşist şefler önce üniversiteler, daha sonra da lise ve ortaokul ağırlıklı örgütlenme çabalarını yoğunlaştırdılar. Önce okullar, sonra kamplar derken, katlamlar yapan saldırgan bir güruh haline geldi faşistler.

Bu konuda izledikleri politikalardan faşistlerin nasıl sonuç aldıklarını bugünkü gelişmeler itibariyle değerlendirmeden önce, MHP Genel Sekreteri Nevzat Köseoğlu'nun 1977 Aralık'ında yaptığı bir konuşmayı aktarmakta yarar var. "İktidarın yolu okullardan geçer" diyor Köseoğlu ve devam ederek ekliyor: "DP ve AP hükümet oldular, ama iktidar olamadılar. Biz MHP olarak önce okullara ve devlet dairelerine kendi kadrolarımızı yerleştirdik. Türkeş'e önce herkes güldü. 3-5 çocukla, gençle mi iktidar olacak dediler. Ama biz sabırla çalıştık. Okullarda ve devlet dairelerinde kadroları ele geçirdik." Bu sözlerden başka hiçbir şey faşistlerin izledikleri politikayı bu kadar açık anlatamazdı herhalde.

Milliyetçi Cephe; Milli Eğitimdeki Faşist Kadrolaşmanın Temellerini Attı

12 Mart döneminde silahlı mücadelenin yarattığı sempati, 1970'lerde üniversitelerde olduğu gibi, liselerde de çok kısa bir sürede kendiliğinden de olsa tepkilerin ortaya çıkmasına yol açtı. Silahlı mücadelenin yarattığı sempatiyle bir araya gelen liseliler arasında kendiliğindenci örgütlenmeler oluşmaya başladı. Devrimci potansiyelin gelişmesi karşısında, oligarşi bu gelişmeyi durdurabilecek önlemler almak için arayışa girdi. Ve gecikmeden çözümü buldu; karşı örgütlenme.

Üniversiteler ve liselerde var olan gelişmeler de göz önüne alındığında, liseli gençliğin gerek büyük bir kitle olması, gerekse de geleceğin potansiyel gücünü taşıması, ortaöğrenim kurumlarına karşı oligarşinin özel politikalar geliştirmesini de beraberinde getirdi. Ve liseler birçok yöntem denenerek cendere altına alınmaya çalışıldı. Özellikle iki açıdan cendere yoğunlaştırıldı. Bir yandan yeni yasal düzenlemelerle gerici müfredat programı, not silahı ve disiplin cezaları artırılırken, diğer yandan liseli gençliğin üzerinde sürekli bir baskı oluşturan faşist öğretmen ve idareciler yanında faşist terör de liselere kadar yaygınlaştırıldı.

Faşist terörün yaygınlaşması ve okullarda faşistlerin kadrolaşmasının ağırlık kazandığı dönem, özellikle 1974'ten sonraki MC hükümetleri dönemidir. Bu konuda faşist bürokratların belirleyiciliği oldukça fazla oldu. Örneğin, AP'li Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'in göreve getirdiği Ayvaz Gökdemir bu tip bürokratların başında gelir. Bugün DYP milletvekili olan Ayvaz Gökdemir, namı diğer 'Komando Ayvaz'. Öğretmen Okulları Genel Müdürü olduğu dönemde, öğretmen yetiştirirken tüm okullardan devrimci-demokrat öğretmenleri, öğrencileri fiili olarak tasfiye etti. Bu okullara öğrenci alırmında "mülakat" yöntemini getirerek, faşistler dışında hiç kimsenin öğretmen okullarına girmemesini sağladı.

Öğretmen okullarındaki tasfiyenin başarısı için faşistler de okulları işgal etmeye başladılar. Ayvaz Gökdemir 1976 Şubat'ında yapılan "Program Geliştirme Semineri"nde yeni öğretmenlere seslenirken, "Hepimiz milliyetçi olmak zorundayız. Yetişen öğretmenim, milliyetçi olmak zorunda. Yetiştirdiği öğrenci, milliyetçi olmak zorunda. Biz aksiyon halinde milliyetçilik istiyoruz... Öğretmen yetiştiren her derecedeki okulların müdüründen müstahdemine kadar herkes milliyetçi olacaktır. Hiç tereddüd duymadan söylüyorum. Bu okullarda biraz ondan, biraz bizden olmayacaktır. Hep bizden olacaktır. Bunun dışındakine müsaade edemeyiz. Kesin olmaya, sert olmaya mecburuz." diyordu. Bu konuşmalar öğretmen okullarına yönelen faşist saldırı ve tasfiye için verilmiş bir saldırı emrinden başka bir şey değildi.

Milliyetçi Cephe'nin eğitimde başlattığı faşist kadrolaşma ve eğitimin içeriğinin gerici-faşist niteliğine yönelik çalışmalar 1975'lerden başlayarak özellikle 1976-77 ve 1978'li yıllarda hız kazandı. Derslerin içeriği tamamen değiştirildi. Ders kitaplarının içi faşist bakış açıları ve sembolleriyle dolduruldu.

Aynı süreçte okullarda görev alacak öğretmenlerin özel olarak faşist ideolojiyle yetiştirilmesinin yanı sıra, eğitimdeki tasfiye, fiili tasfiyeye dönüştü ve MC'nin ilk yedi ayında altı öğretmen öldürüldü, 14 öğretmen yaralandı. Beş bin öğretmen sürgün edilirken, eş durumuna bakılmadan tayinler yapıldı, aileler bilinçli olarak parçalandı.

Öğretmenlere yönelik politikalar bu şekilde üygulanmaya çalışılırken, içi boşaltılmış bir eğitim sistemi ve gerici-şöven muhtevaya büründürülmüş, toplumsal sorumluluktan uzak, bireyciliği, bireysel çıkarları ön plana çıkaran, siyasal ve toplumsal olaylar karşısında duyarsızlığı geliştiren, üretken olmayan ve tamamen ezbercilliğe dayanan bir eğitim sistemi oluşturuldu ve liseli gençliğe dayatıldı.

12 Eylül MC'lerden Gelen Politikayı Sürdürdü

MC'lerle başlayan politikalar, 12 Eylül cuntası tarafından da sürdürüldü. Özel olarak öğretmenler üzerinde şekillenen tasfiye politikasıyla, binlerce TOB-DER'li öğretmen açığa alındı. Sıkıyönetim tarafından öğretmenler açığa alındığı, görevlerine son verildiği için siyasi literatürümüze yeni bir kavram daha girdi: 1402'likler...

Bürokraside yaşanan tasfiye en çok

AYVAZ GÖKDEMİR
Milliyetçi Cephe'lerdeki faşist örgütlenmenin mimarı "komando Ayvaz" bugün DYP Gaziantep milletvekili.

eğitimi etkiledi ğinden, şu anda Milli Eğitim başta olmak üzere, pek çok bakanlıkta mevcut bürokratların çoğu ince bir elemeden geriye kalan "düzene uyumlu sosyal demokratlar" ya da gerici ve faşistlerdir. Faşist kadrolaşmanın 12 Eylül cuntası ve cuntanın sivil devamı olan ANAP iktidarı boyunca sürdüğü de göz önüne alındığında, bugünkü faşist kadroların yaygınlığının hangi boyutlarda olduğu daha rahat anlaşılacaktır.

Gençliğin Anti-Faşist Mücadelesinde İki Boyut

'70'li yıllarda faşist işgal bir yandan resmi müfredat, diğer yandan da sivil faşist saldırılarla sürerken, gençlik de anti-faşist mücadele içindeki yerini gücü oranında aldı. Özellikle ortaöğrenime yönelik gençlik örgütlenmelerinin sağlıklı bir mücadele anlayışı ve bakış açısının olmamasından kaynaklı olarak, bundan çok büyük sonuçlar çıkamadı.

Ancak doğru devrimci bakış açısının hakim olduğu yerlerde durum ülke geneline göre farklılık gösterdi kuşkusuz. Doğru devrimci mücadele anlayışına dayanan anti-faşist mücadele, liseli gençlik üzerinde estirilen terör havasının bertaraf edilmesine yönelik biçimde hayata geçirilerek, faşist terör etkisizleştirilmeye, caydırılmaya, kitleler demagojik etkilemelerden kurtarılmaya çalışıldı. Ancak bu yolla doğru devrimci bakış açısının kitlelerle kucaklaştığı liselerde faşist işgaller kırılmıştır. Aynı süreçte demokratik bazı kazanımlar olsa da (ki, bunların pek çoğu var olan disiplin kurallarının ya da yasaklamaların fiilen uygulanamaz hale getirilmesiyle ortaya çıkmıştır) temel sorun, gençliğin temel talebi, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü olmuştur. Liseli Dev-Genç'in etkin olduğu okullar ve bölgelerde bu yönde önemli adımlar atılmış, faşist işgal etkisizleştirilerek somut kazanımlar elde edilmiştir.

Bugün de tıpkı '80 öncesinde olduğu gibi, sivil faşist örgütlenmelerin gençliğin mücadelesinin karşısına çıkarıldığı bir durumda, mücadelenin her iki boyutunu da göz önüne alan bir mücadele anlayışı pratik sürecimize yön vermelidir. Yanı bir yandan müfredat, idare baskısına karşı demokratik taleplere sahip çıkmak, aynı anda da biri diğerinin önüne çıkmadan, sivil faşist örgütlenmeleri engel teşkil etmemesi için etkisizleştirmek göreviyle karşı karşıyayız. Mücadele tarihi, bu konudaki zengin deneyimlerle doludur.

"Sustuk... Onur duyuyoruz"

Burhan Kardaş, gazetemizin Ankara temsilcisi... İhsan Cibelik,Grup Ekin üyesi... Ankara'da polisin 12-13 Ocak tarihleri arasında demokratik kurumlara yönelttiği operasyonlar sırasında gözaltına alındılar. Ve 15 günlük gözaltından sonra çıkarıldıkları DGM tarafından keyfi gerekçelerle tutuklandılar. DAL'da devrimci değerlere sahip çıkarak, sustular, onursuzluğu kabul etmediler.

İhsan Cibelik, türkülerini halkın mücadeleslyle yoğuran devrimci bir sanatçıydı. Burhan Kardaş, halkın mücadelesini yazıyordu gazetesinde. Yazılarında, türkülerinde, halklara direnme geleneği taşıyorlardı. Ve yazdıkları, söyledikleri geleneklere, direnişleriyle yeni değerler eklediler... "Susma haklarını" kullandılar. İşkencede, işkencecilerin karşısında susmak için devrimci olmak, "Devrimci

Sol üyesi" olmak, "örgüt üyesi" olmak gerekmiyor. İnsan olmak, demokrat olmak, insanlık onuruna sahip çıkmak yeterli bu hakkı kullanmak ve değerlerini korumak için. Diğer arkadaşlarıyla göstardikleri blok tavırla boyun eğmediler, direndiler. Ve işkencehanelerin duvarlarına bir kez daha kazıdılar... "Sustuk" Onların gözaltında yaşadıkları süreci dile getiren anlatımlarını aktarıyoruz.

Burhan Kardaş: "Mücadele çalışanı olmaktan onur duyuyorum"

12 Ocak günü büroda geciken bir haberimizi alelacele hazırlamaya çalışırken, birden "biz polisiz, kıpırdamayın" sözlerini işittim. Ayağa kalkıp önlerine dikilerek "Nereye girdiğinizi sanıyorsunuz. Burası bir kurum, arama izninizi gösterin" dedim. Önce "tamam, sakin ol göstereceğiz" deyip üzerime yürüdüler. Ben arama izni konusunda tim şefiyle tartışırken, ilk yumruğu burnuma yedim. "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganını atmaya başladım. Ayaklarım yerden kesik, birinin eli boğazımda, ağzımda sürekli dolaşıyor. Onların bağırtısı, tekmesi, yumruğu benim bazen hırıltılı, bazen de tam olarak çıkan "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganı ile merdivende sürüklenerek inmeye başlıyoruz. Mücadele çalışanı olmak benim kafamda meşru. Gereken tavrı göstereceğim.

Bu tekme-tokat ve sloganlarla üç kat aşağı indiğimizde, her yanımın sızladığını hissettim. Aynı gün büromuzun önünde pazar kurulmuştu. Gözlerimi aralayıp pazarcılara bakıyorum. Kendi kendime mırıldanıyorum. Bir işi nasıl başlatırsan öyle götürürsün. Tekrar slogan atmaya devam ediyorum. Birden minibüse itildiğimi hissediyorum. Ağzımdan anlamsız hırıltılar çıkıyor. Bir süre sonra "hadi in" sesleri gelmeye başladı. Ben de inmemek için ayaklarımı bir yerlere dayamaya çabalıyorum. Hemen biri beni "soyun" diyerek tekliyor. Ben "Hayır" diyorum. Saldırıyorlar. Kemerim orada zorla çıkartılıyor. "Tutanağı imzala" diyorlar, ben de "Burada hiçbir belge imzalatamayacaksınız" diyorum. Daha sonra yumruklamalar başladı. Sürüklenerek hücreyé götürüldüm. Uzun bir yol süresince yediğim dayağın etkisiyle uzandım kaldım hücrede.

İkinci gün, bizleri Adli Tıp'a götürmek için garaja çıkarıyorlar. Devrimci Gençlik'ten alınan arkadaşlarla karşılaşıyoruz. Hemen birkaç yardakçısıyla kendini Devrimci Sol profesörü sayan tim şefi yakalıyor beni. "Bittiniz, sizi bitirdik" diyor. "Neyi bitirdiniz?" diyorum. Gencecik yüreklerin inançlarına, dostluklarına, birbirlerini telaşla soran yüreklerine tanık olan ben, işkencecinin anlamsız çabasına karşılık, onunla konuşmaya bile gerek duymuyor ve tebessümle "seninle tartışmak istemiyorum" diyorum.

Günler geçerken her gün "nasılsın, şu nasıl" sözleri tekrarlanıyor. "Iyiyim, çok iyiyim, canavar gibiyim" sözleri işitiliyor. Her gün bu sorular tekrarlanırken, birinden biraz ses çıkmaması bir an içimi burkuyor. Acaba diyorsun... Fakat ardından biraz geç de olsa "çok iyiyim, şu arkadaş nasıl" sorusu seni rahatlatıyor. Sen inancına inanç katıyorsun. "Hadi gelin, nasıl saldırırsanız saldırın" düşüncelerini geçiriyorsun tebessümle. Bu hazzı elbette anlatmak mümkün değil.

Günler birbirinin hatırını, sağlığını sormakla geçerken, her günü biri gelip mazgalı açarak "yaşıyor musun" vb. ukalalıklarla kontrol edip gidiyor. Ben de "Biz her zaman yaşarız. Bize ölüm yok" diyorum. Ayın 15'inde beni tim şefi hücreden alıyor. Sorguya tekrar başlıyor. Dokümanları gösteriyor. "Mücadeleyi bırakıyorum, haklısın dememi bekliyorsun, ama yanılıyorsun" diyorum. "Oğlum, sen kaşarlanmışsın, bir hiç uğruna yaşamını neden verdiğini anlayamıyorum, hani kaç kişi kaldınız" diyor.

Sorgu seansı bittikten sonra ve bir şey elde edememinin hırçınlığıyla beni tekrar hücreye getirdiler. ESM'lilerle diyalog kurmaya çalışıyorum. ESM'lilerden bir kısmı ikinci gün bırakılırken, bir kısmı kalıyor. Her gün "nasılsın" soruları, türküler daha çok yaşanmaya başlıyor. Coşkumuz, sevincimiz "iyiyim" karşılığı ile her seferinde bir kez daha artıyor.

"Bitirdik, yok ettik" demagojisinin ardından, psikolojik saldırıya verdikleri önemi daha iyi anlamaya başladım. Bu saldırı birkaç kez yaşanıyor. Bir ara bana "Senin aile yaşamın bozukmuş" dediler. Önce anlamadım. "Daha çok sizin gibiler aile sorunları yaşayan kişiler" dedi. Ben de "Sizin bu tespitiniz yeni bir tespit değil. 12 Eylül'lerde de aynı tespitle saldırmışlardı. Siz çok Devrimci Sol'lar bitirirsiniz bu mantıkla" deyip kestirip attım.

Yine bir başka diyalogda, "Hem bitirdik, yok ettik, sizin korkulacak yanınız kalmadı diyorsun, niye saldırdınız kurumlara?" diyorum. "Ne yapalım, Ankara'nın göbeğinde düzeni yıkmaya çalışıyorsunuz" diyor işkenceci.

Gösterdiğimiz blok direnme tavrıyla yaptığına inancın, dostluğun, dayanışmanın fiziki-psikolojik işkenceyi nasıl boşa çıkarttığını gösterdik düşmana. Basına çıkartılırken, yanıma yaklaşan şef "Bir şey yapacak mısın?" diyor. "Orada belli olur" diyorum. Bir suçlu gibi lanse edilmeye çalışıldığımız basının karşısına, 15 günlük gözaltının verdiği dağınıklıkla çıkıyor ve hep beraber düşmanı evinde yenmenin gururuyla zafer işareti yapıyoruz. Bu toplu tavırda bir Mücadele çalışanı olarak yer almaktan onur duyuyorum.

İhsan Cibelik: "Ve türküler söylüyoruz hücrelerde"

Ekin Sanat Merkezi'nde Grup Yorum elemanı arkadaşlarımızın tutuklanması üzerine bir değerlendirme sohbeti yapıyoruz.

Kapının dışında polis şefleri emir veriyor ve balyoz iniyor kapıya. Cop ve silahlardan önce küfürler çarpıyor sağa sola. Yani kın, yani tahammülsüzlük, yani hazımsızlık ve korku... Evet, korku. Hemen yerimizden fırlıyoruz ve tüm arkadaşlarla etten duvar oluyoruz. Cop ve silah darbeleri arasında "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Haklıyız Kazanacağız" sloganları patlıyor. Zulmün karşısında direnmenin bir görev olduğu bilinciyle direniyoruz. Türkülerimizle direniyoruz, oyunlarımızla, fotoğraflarımızla, öykülerimizle direniyoruz. Zulme boyun eğip, teslim olmayacağız. Bedenlerimizle de direniyoruz.

Cop, tekme, yumruk, silah darbeleri ve sloganlarla Ankara Emniyet Müdürlüğü işkencehanesi DAL'a getiriliyoruz.

Faşizm halka ve devrimcilere yönelik savaşını yalnızca şiddet uygulamakla sınırlamıyor. Şiddeti çoğu zaman psikolojik bir unsur olarak da kullanıyor, kirli savaşında. DAL'da da hemen aynı taktiği uygulamaya çalışıyor. "Buradan hemen çıkmak isteyen varsa şöyle geçsin." Döverek, söverek, zorla alıp getirdikleri insanlara, pişman olmalarını, aksi takdirde aynı uygulamanın süreceği tehdidi ile, isterlerse serbest kalacaklarını söylüyorlar. Hayır, oyun oynamıyorlar, dalga da geçmiyorlar, direnişi kırmak, denetimleri altına almak ve çözmek için kullanıyorlar bu taktiği...

Hücrelere atılıyoruz. Az sonra yan taraftan işkencecilerin öfkeli bağırışları ve işkence çığlığı geliyor. Yaklaşık bir saat sürüyor. Sonra sessizlik.

Sessizce alıp gürültüyle açıyorlar mazgalı. Ve hazırladıkları senaryoyu oynuyorlar. "Grup Ekin'i bırak, Tavır'a gitme, istediğin yerde istediğin türküyü söyle. Sizin türkülerinizi silahtan beter... Sizi bitireceğiz oğlum... Siz niye doğru dürüst, şöyle oynak parçalar yapmıyorsunuz? Yok 'Dağlara Gel', yok 'Bize Ölüm Yok'... B.k mu var lan bu dağlarda. Nasıl ölüm yokmuş lan size. Göreceksiniz..."

Evet, türkülerimiz haklı mücadelenin yarattığı geleneklerle beslenip büyüyor, direnme bilinci, mücadele azmi ve coşkusu aşılıyor insanlara. En güzel geleceği kendi emekçi ellerimizle yaratacağımızı anlatıyor, faşizmin öfreng yüzünü teşhir ediyor, kanla, acıyla, yazılan yeni bir tarihin güzellemesi, geleceğin kültürünün filizlenmesi türkütüyor onları...

Haksız gözaltını, faşizmin zulmünü protesto etmek, siyasi onurumuza sahip çıkmak doğrultusunda açlık grevindeyiz.

AG'yi kırmak için tek tek ekmek almaya zorluyorlar, başaramıyorlar. Tutanak tutuyorlar, imzalamamızı istiyorlar. Hiçbir belgeyi imzalamayacağız. Vazgeçmek zorunda kalıyorlar.

Bir başka tutanak getiriliyor. ".....isimli şahıs.....tarihinde.....adresinde bulunan Kültür ve Sanatta Tavır dergisi bürosunda Terörle Mücadele Ekipleri tarafından yapılan uygulamada yakalanmıştır."

Her sabah kapısından girip, akşamı çıktığımız, her gün onlarca insan ile sohbet edip çalışmalar yaptığımız sanat merkezimizde yakalanmışız! İşte düzenin daha bizleri en baştan yargılayıp suçlu ilan ettiğinin en somut göstergesi... Bundan sonraki tüm hukuki uygulamalar görüntüden ibaret olacaktır. Zaten o görüntü bile hukuk ve insanlık dışı, keyfiliklerle dolu.

Gözaltında yalnız değiliz. Bir gün önce basılan Devrimci Gençlik dergisi ve Mücadele gazetesinden gözaltına alınanlar var. Direnmek bir onur, bir görev. Hep birlikte direniyoruz. İşkenceli sorgularla teslim alınmak istenen insanlık onuru, yaşama bağlılık, halka ve devrime inanç, direniş ile katmerleşiyor. Ve türküler söylüyoruz hücrelerde...

Ve 15 günün sonunda DGM'ye getiriliyoruz. Yani devletin güvenliğini ortadan kaldıran bir eylem yapıp yapmadığımızı belirleyecek mahkemeye... DGM nezaretinde bir çevik kuvvet polisine "Sence türküler devletin güvenliğini zedeler mi?" diye soruyorum. Güluyor. "Olur mu öyle saçma şey" diyor. "Bak şimdi bizi bu yüzden tutuklayabilirler" diyorum. Yine şaşkın ve alaycı... DGM'de Burhan ile birlikte tutuklanıyoruz. Çıkarken aynı polise "Gördün mü, ben söylemiştim" diyorum. Gözleri yerde, şaşkın ve sessizce "Geçmiş olsun" diyebiliyor. Gözaltında mırıldandığım bir ezgi geliyor aklıma.

Sabahında gün doğmaz
Karartılmış geceler
Beden zulüm altında
Yürek türkü heceler
Türküler Susmaz,
Halaylar Sürer...

Yetki İtirazına karşı mücadele komiteleri eylemde

Belediye-İş ve Genel-İş arasındaki "yetki itirazı" sorunu hala çözülemedi. 92-94 toplu sözleşme döneminin bir ay sonra biteceği bilinmesine rağmen, itirazların geri çekilmemesi yeni toplu sözleşme sürecinin önünü tıkıyor.

Belediye-İş ve Genel-İş Sendikası üyesi olan Belediye işçileri "yetki itirazlarına"nın geri çekilmesi için çeşitli eylemlilikler yapıyorlar. Bu konuda tabanda örgütlenen işçiler, işyerlerinde toplu sözleşme hakkı için mücadele edecek komiteler oluşturuyorlar. Belediye işçilerinin Büyük Şehir Belediyesi, Türk-İş Bölge Temsilciliği ve DİSK Genel Merkezi önünde yaptığı eylemlilikler işçilerin oluşturduğu bu komitelerin çalışmaları sonucu gerçekleştirildi.

"Toplu Sözleşme Hakkımız Engellenemez"

28 Ocak'ta İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde toplanan işçiler, Genel-İş, Belediye-İş ve Hak-İş'i uyardılar. 600 işçinin katıldığı gösteride "Sarı Sendikalardan Hesap Sorduk Soracağız", "Yaşasın İşçilerin Eylem Birliği", "Sendikal Örgütlenmemiz Engellenemez" şeklinde sloganlar ve dövizlerle "Yetki İtirazına" tepkilerini dile getirdiler. Ve burada yaptıkları basın açıklamasında bu sendikalardan isteklerini açıkladılar. "Ülke genelinde % 10 barajlarına yapılan itirazlar geri alınsın. İşyerinde yetki tespiti için gerekli olan % 51 işyeri barajına yapılan itirazlar geri çekilsin. Keyfi tutum ve davranışlardan vazgeçilerek işçilerin mağduriyeti önlensin."

"Barajlar Kalksın, Sözleşme Yapılsın"

Belediye işçilerinin "yetki itirazı"na ilişkin mücadelesi bir yerde çalışma ve örgütlenme yasalarının anti-demokratikliğini de yeniden tartışma gündemine getirdi. Bu nedenle belediye işçileri 28 Ocak'taki eylemlerinden sonra 2 Şubat'ta Türk-İş 1. Bölge Temsilciliği ve DİSK Genel Merkezi önünde yaptıkları eylemde sendikal haklardaki anti-demokratikliği ön plana çıkardılar.

Türk-İş Bölge Temsilciliği önünde toplanan yaklaşık 500 işçi, bölge temsilciliğinin balkonuna üzerinde "Söz Karar Tabanındır" yazılı bir pankart astılar. İşçiler, "2821, 2822 Sendikalar Yasasına Hayır", "Sözleşme Hakkımız, Söke Söke Alacağız", "%51 Barajına Hayır", "Gasp Edilen Senin Hakkındır", "Sendikal Rekabete Hayır" yazılı dövizler açtılar, "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" şeklinde slogan attılar. Burada da bir basın açıklaması yapan işçiler, sınıf düşmanlığı güderek itirazlarını geri çekmeyen sendika yöneticilerinin tutumlarını kamuoyuna teşhire devam edeceklerini tekrarladılar.

İşçiler bu arada yetki itirazlarının geri alınmasına ilişkin topladıkları imzaları Türk-İş 1. Bölge Temsilciliği yetkililerine verdikten sonra aynı talepleri iletmek için buradan DİSK Genel Merkezine gittiler. İşçiler Türk-İş 1. Bölge Temsilciliği önündeki taleplerini DİSK yöneticileri nezdinde de yineledikten sonra dağıldılar.

Belediye-İş'ten sonra Genel-İş de tüm işkollarında "yetki itirazı"nda bulundu... Toplu sözleşme sürünecemede... İşçiler sokakta...

Devrimci belediye işçilerinin "yetki itirazı"na karşı başlattıkları mücadele küçümsenmeyecek bir düzeye erişti. Ancak "yetki itirazı" ve anti-demokratik iş yasalarına karşı komiteler aracılığıyla mücadeleye öncülük yapan devrimci belediye işçileri, bu mücadeleye başka işkollarındaki işçilerin mücadelesi ve dayanışmasını da katabilmelidirler. Sendika ağalarının, siyasi iktidar ve işverenlerin ekmeğine yağ süren bu tutumuna karşı en etkili yol, onlara geri adım attıracak mücadele yöntemlerini hayata geçirmekte yatıyor.

Yasalar işverenleri ve sendika ağalarını koruyor. Yargıdan zamanında ve işçilerin lehine karar çıkmıyor. Belirsizlik sürerken, çözüm işçilerin devrimci mücadelesindedir.

Belediye işçileri yürüdü

Belediyelerde "halkçı belediye, halkın hizmetinde bir yönetim" demagoğilerinin çoğaldığı şu günlerde işçiler yine sokaklarda. "İşçiler Burada Hirsızlar Nerede" sloganlarıyla belediyelerin yalanlarını teşhir ediyor, haklarını arıyorlar.

7 aydır maaş, ikramiye, zorunlu tasarruf alacakları ödenmeyen İstanbul Gaziosmanpaşa Belediye işçileri 26 Ocak'ta Küçükköy Fen İşleri Müdürlüğü önünden Belediye binasına kadar yürüyerek protesto eylemi yaptılar. Yürüyüş esnasında "Sadaka Değil Ödemeyen Maaşlarımızı İstiyoruz" pankartı açan işçiler "İççiler El Ele Genel Greve", "Başkan İstifa", "İşçiyiz Haklıyı Kazanacağız" sloganlarını attılar. Yaklaşık 3500 işçinin katıldığı protesto yürüyüşünde yapılan basın açıklamasında "Hayat pahalılığının her geçen gün katmerleştiği ülkemizde, sorunlarımıza bir de alamadığımız maaşlarımız eklenmiştir" denildi. Basın açıklamasından sonra işçiler İşyerlerine döndüler.

18 Ocak gününden bu yana vezne eylemi yapan ve 3 aydır maaşlarını alamayan Eminönü Belediyesi İşçileri de 1 Şubat günü Kumkapı Temizlik İşleri Müdürlüğü önünden Eminönü Belediyesi binasına kadar protesto yürüyüşü yaptılar. Yaklaşık 1000 İşçinin katıldığı yürüyüşte "Yaşasın İşçilerin Mücadele Birliği" ve "Emek En Yüce Değerdir" pankartları açıldı. İşçiler yürüyüş sırasında sık sık "İşçiye Ücret Halka Hizmet", "İşçiyiz Haklıyı Kazanacağız", "Ücretsiz Çalışmak İstemiyoruz" sloganları attılar. Yürüyüş sonrası DİSK Genel-İş Sendikası 7 Nolu Şube Başkanı Erol Ekici yaptığı konuşmada "İşçilerin 24 milyar alacağı var. 3 aydır maaş alamıyorlar. Sorunlarla ilgilenen yok. Tüm siyasi partiler seçim telaşına düşmüş." diyerek yaşanan sorunlardan iktidarı sorumlu tuttu.

Tuzla'da faşistler kurşun sıktı, işçiler yürüdü

Tuzla'daki deri patronlarının sendikalaşmaya karşı estirdikleri terör devam ediyor. Patronlar tüm resmi-sivil faşist güruhun desteğiyle işçi kaçırma dahil her türlü baskı yöntemine başvuruyorlar. Son olarak baskıların yoğunlaştığı işyeri Bab-Deri oldu.

Ayaz'lar, Erşen ve Bab-Deri'deki işten atılmalara karşı direnişe başlayan Bab-Deri işçilerini yıldırmak isteyen işveren Ali Tanrıverdi, jandarma ve sivil polisleri devreye sokup işçilere baskı yaptırmaya, silahla tehdit ettirmeye başladı. Bununla sonuç alamayınca Kaynarca Bizim Ocak'taki sivil-faşistleri de devreye soktu. 16 Ocak Salı günü 30-40 kişi civarındaki sivil faşistler ve polisler işçilere saldırarak, silah çekip ateş açtılar. Bu arada ellerine geçirdikleri Sedat Baysal adındaki işçiyi fabrikanın içine sokup öldüresiye dövdüler. Fabrika içinde bulunan işçilerin müdahalesiyle Sedat Baysal kurtarılıp hastaneye kaldırıldı. Bu durumu öğrenen diğer işçiler olayı protesto etmek için Aydınlı Karakolu'na yürüdüler.

Ayrıca bu olaydan sonra Deri-İş Sendikası'nın 22 Ocak günü işten atılmalar için aldığı yürüyüş kararı gerçekleştirildi. İşçilerin dağınıklığı ve bazı işçilerin gelmemesini fırsat bilen jandarma, döviz taşıyan ve konuşma yapan işçileri gözaltına aldı. İşçilerden iki kişiyi jandarma arabaya bindirmeye çalışırken Mücadele okurları olaya müdahale ettiler ve diğer işçilere arkadaşlarını jandarmaya vermemeleri için çağrıda bulundular. Bu çağrı üzerine işçiler jandarma aracının önünü keserek arabada kalan bir arkadaşlarının bırakılmasını istediler. Konular kararlı tavır sonucu, jandarma geri adım atarak gözaltına aldığı işçileri serbest bıraktı.

Deri Sanayi'nden Aydınlı Köyü merkezine doğru yürüyüşe devam eden işçilere, jandarma pankart ve döviz taşınmaması, slogan atılmaması için bir kez daha müdahale etti. Bütün engellemelere karşı işçiler yürüyüşe devam etmeye kararlı oldukları halde, uzun bir tartışmadan sonra sendikacılarla jandarma yarbayı uzlaşarak sessiz yürüyüş kararı aldılar. İşçilerin bir bölümü yürüyüşe sessiz devam ederken bu olayı protesto eden işçilerden pek çoğu "Susmak Onaylamaktır", "Kahrolsun Sendika Ağaları", "İşçilere Kalkan Elleri Kıracağız" ve "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" sloganlarıyla yürüyüşü bitirdiler.

Ceylan'ın tutuklanmasına protesto

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Münir Ceylan'a verilen 20 ay hapis cezası işçiler tarafından protesto edildi. Ceylan Yeni Ülke gazetesinde yayınlanan "Yarın Çok Geç Olacak" başlıklı yazısından dolayı ceza almıştı. Sendikacılara yönelik saldırıların bir parçası olan bu cezayı protesto eden işçilerle birlikte, çok sayıda DKÖ, işçi ve memur sendikalarının temsilcileri 3 Şubat günü Türk-İş Genel Merkezi'nde toplandılar.

Münir Ceylan toplantıda yaptığı konuşmada, kendisine verilen cezanın demokrasi mücadelesinde bir bedel olduğunu ve bu bedeli ödemeye hazır olduğunu söyledi. Ceylan'ın konuşması konferans salonuna sığmayıp binanın önüne taşan 500'ü aşkın insan tarafından "Cezalar Bizi Yıldıramaz", "Kahrolsun Faşizm", "Düşünce susturulamaz" sloganlarıyla desteklendi. Toplantı, katılanların yaptığı çeşitli konuşmalardan sonra sona erdi. Ceylan daha sonra Adalet Bakanı ile görüştü, ancak bakan olaya ne kadar üzüldüğünü söylemekle yetindi.

Karakol kurulan evlerden 900'lü telefonlara uzanan hat

1993 yılının Nisan ayında Devrimci Sol üyesi ve yöneticisi oldukları iddiasıyla, polis tarafından çeşitli operasyonlarda gözaltına alınan ve aralarında haklarında idam istenenlerin de bulunduğu Gökhan Gündüz, Ümit Güngör, Murat Tuna, Hasan Hulusi Budak, Ağa Yıldırım ve K.V. ile tutuksuz yargılanan Gülizar Yüksel'in davalarına 28 Ocak'ta İstanbul 3 No'lu DGM'de yapılan duruşmayla devam edildi.

Polisin 900'lü Telefon Faturası: 1 Milyon 77 bin lira

23 Nisan 1993'te Ağa Yıldırım'ın evini basan polisler 25 saat boyunca neredeyse aralık bile vermeden şehirlerarası ve 900'lü telefonları aramışlardı. O geceden arta kalan, işkenceli sorguların yanında Ağa Yıldırım'a gelen, 1 milyon 77 bin 650 liralık bir telefon faturası oldu. Hangi telefonların arandığına dair PTT'den alınan listeyle birlikte Av. Muharrem Köpür, müvekkili Ağa Yıldırım adına, evi basan polisler hakkında suç duyurusunda bulunmak istedi. Ancak mahkeme heyeti suç duyurusunu "kendilerini ilgilendirmediği" gerekçesiyle kabul etmedi.

Duruşma sırasında Ağa Yıldırım, şubede 15 gün işkence gördüğünü de anlatan bir yazılı savunma yaptı. Ayrıca polislerin evine karakol kurup 900'lü telefonları araması hakkında da "Bunu operasyona katılan polislerin genel ahlakıyla bağdaştırıyorum." dedi.

"Özgürlük Ellerimizdedir"

Gökhan Gündüz ise duruşmada "Özgürlük Tutkumuz Engellenemez. Bir gün mutlaka başaracağız" başlıklı bir dilekçeyi mahkeme heyetine sundu.

29 Kasım 1993'de gerçekleştirmek istedikleri özgürlük eylemini anlatan Gökhan Gündüz, özgürlük tutkularını "Bir gün bu mahkemede bizim, heyetinize bırakacağımız özgürlük eylemi dilekçesini boş sıralara okuyacak, biraz daha korkacaksınız" sözleriyle vurguladı.

Gökhan Gündüz bir arkadaşlarının da 27 Ocak'ta özgürlük eylemi sırasında yakalanmasının ardından asker ve polis tarafından işkence yapılarak yaralandığını belirterek sorumlulardan hesap soracaklarını duyurdu.

Davada yargılanan tutsaklardan Ümit Güngör de söz alarak, 5 Ocak'tan beri hakkında haber alınamayan Ali Efeoğlu ile ilgili bir dilekçeyi okumak istedi. Ancak mahkeme heyeti bu dilekçenin okunmasına izin vermedi.

Duruşma 17 yaşındaki KV'nin tahliye kararıyla, ileri bir tarihe ertelendi. ✪

DGM'de tutsaklara saldırı ve yayın yasağı

Tutsaklardan Ali Yalçın saldırıda aldığı darbelerle bayıldı. O halde yerlerde sürüklendi. Yalçın arkadaşlarının müdahalesi sonucu hastaneye kaldırıldı.

DGM'lerin devlet terörüne katkıları yeni saldırılarla genişliyor. "Terörle mücadele" ve "sıkıyönetim" yasaları üzerine inşa edilmiş olan DGM'lere artık bu yasalar da dar geliyor. Halkın ve devrimcilerin mücadeledeki kararlılığı DGM savcılarını ve hakimlerini mahkeme salonlarında daha da pervasızlaştırıyor. Bu pervasızca saldırılarla yetinmeyen savcılar uyguladıkları terörün kamuoyuna yansımaması için polislerin ellerine emrivaki yazılar tutuşturarak gazetelerin, dergilerin haber yayınına önceden yasak koyuyor. İşte bunun somut bir örneğini 1 Şubat'ta İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yaşadık. Konulan yasağa rağmen gerçeği olduğu gibi yazıyoruz. DGM'ye duruşmaya getirilen 10 Devrimci Sol tutsağına, mahkeme heyeti başkanı, iddianamedeki sıraya göre oturmalarını söyledi. Bu keyfi dayatmaya tutsaklar karşı çıktılar. Çünkü önemsiz gibi görünen bu kararın arkasında tutsakları istediği gibi yönlendirme, teslim almak anlayışı vardı.

Mahkeme heyeti bu defa tutsakların dışarı çıkarılarak duruşmaya tek tek getirilmelerini emretti. Tutsaklar bu mantık dışı karara da karşı çıkarak yerlerinden kımıldamadılar. Ve saldırı başladı. Heyet başkanının emriyle jandarmanın copları ve dipçikleri, tutsakların vücutlarına inmeye başladı. Tutsaklar yerlerde sürüklenerek arka bahçeye çıkarıldılar. Bu arada saldırıya "Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücadelemiz", "Cezalar Bizi Yıldıramaz", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganları atarak direndiler. Hızını alamayan jandarmalar bu defa havaya 15 el ateş ettiler. Saldırıda tutsaklar çeşitli yerlerinden yaralanırken, jandarma ve DGM heyetini protesto eden aileler de jandarma ve polisin saldırısına uğradılar. Ayrıca heyet tutsakların bir dahaki duruşmaya da çıkarılmaması kararı aldı.

Duruşmanın başından sonuna kadar keyfi dayatmalarıyla suç işleyen İDGM heyeti, terörünü yayın yasağıyla sürdürdü. Gazetcilerin filmleri alınacak, bu olmazsa gazetemiz Mücadele de içinde olmak üzere, haberi yayınlayacak gazetelere bu konuda yayın yasağı konulacaktı. Gazeteciler DGM'de filmleri vermeyi reddettiler. Bunun üzerine DGM Başsavcılığı olayla ilgili olarak hazırladığı yazıya emniyet amirinin imzasını attırarak üç polisle birlikte gazetemize ve diğer gazetelere gönderdi. Tebligatta olayla ilgili haber yayınlanmaması, varsa fotoğraf ve filmlerin DGM'ye verilmesi isteniyordu.

Tutsaklara keyfi kurallar dayatan, ailelerine, avukatlarına jandarma ve polisi saldırtan, bununla yetinmeyip saldırının kamuoyuna yansımaması için yasak koyan DGM'lerin hiçbir meşru ve haklı bir dayanağı yoktur. Bu terör, DGM salonlarında tutsakların sesini boğmaya yetmediği gibi, gazetemizi susturmaya da yetmeyecektir. Yayın politikamızı DGM'nin terörü değil, yaşanan gerçekler belirlemeye devam edecektir. ✪

Ölüm aynı ölüm, raporlar farklı

Baki Erdoğan'ın Ağustos 1993'te Aydın Emniyet Müdürlüğü'nde işkencede katledilmesinden sonra Adli Tıp tarafından hazırlanan yeni bir raporda ölüm nedeni bu kez de "beslenme yetersizliğinden kaynaklı akciğer ödemi" olarak gösterildi.

Baki Erdoğan'ın katledilmesinin hemen ardından hazırlanan otopsi raporunda, Baki'nin ölüm nedeninin "solunum yetersizliği" olarak gösterilmesi devrimci kamuoyu tarafından tepkiyle karşılanınca, savcı ve doktorlar tarafından otopsi sırasında tutulan tutanaklar İstanbul Adli Tıp kurumuna gönderilmişti. Aradan aylar geçtikten sonra Adli Tıp kurumunun verdiği rapor görünüşte farklıydı. Ölümün gerekçesi değişmişti bu raporda. Ama özünde bir değişiklik yoktu. Yeni rapor da işkenceyi gizlemeye çalışıyordu. Rapor, Baki Erdoğan'ın ve ailesinin avukatları, Türk Tabipler Birliği ve çeşitli kurumlar tarafından "gerçeklerden uzak" olarak değerlendirildi. Şimdi, devrimci kamuoyu bilinen gerçeği, işkencede katledilme gerçeğini kamuoyunun önüne çıkarmaya çalışıyor.

CESEDİ GÖRMEDEN VERİLEN RAPOR

Baki Erdoğan'ın avukatları Mehmet Yatar ve Hülya Üçpınar gelişmeler üzerine bir basın açıklaması yaparak Adli Tıp raporunun gerçeği yansıtmaktan uzak olduğunu söylediler. Verilen raporda ölüm nedeninin "beslenme yetersizliği" olarak

Baki ERDOĞAN

gösterildiğini, oysa tıbbi açıdan bir insanın beslenme yetersizliği nedeniyle ölmesinin mümkün görülemeyeceğini belirten avukatlar, ileri sürüldüğü gibi akciğer ödemi ise bu ödemin beslenme yetersizliğinden değil, gördüğü işkencelerden elektrik verilmesi ve aldığı darbelerden oluşmuş olacağını vurguladılar. Avukatlar ortada açık bir yanılma ve yanıltma olduğunu belirterek açıklamalarını şöyle sürdürdüler; "Savcılık ve otopsi tutanağını hazırlayan doktorlar bize yanıltıcı bilgi vererek olayın şeklini değiştirmeye çalışmış ve gönderdikleri eksik bilgilerle Adli Tıp kurumunu yanıltmışlardır. Adli Tıp'tan gelen rapor tutanağa dayalıdır. Cesedi görmemişlerdir.

Soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcıları Hüseyin Eken ve Cafer Karaoğlu'nun işkence yapanları korumaya çalıştığını söyleyen Av. Mehmet Yatar ve Hülya Üçpınar, Türk Tabipler Birliği'ne başvurarak raporun yeniden incelenmesi talebinde bulundular. Avukatların başvurusunu inceleyen TTB'den Dr. Türkcan Baykal ve Dr. Haluk Aydın'ın da raporu kuşkuyla karşıladıklarını belirtmesi üzerine komisyon oluşturularak yeni bir rapor hazırlama çalışmalarına başlandı. ✪

CEZAEVLERİNDEN...

Tutsaklara gardiyan saldırısı

Elazığ E Tipi Kapalı Cezaevi'ne Diyarbakır'dan getirilen 30 kadar PKK tutsağına gardiyanlar kalaslarla saldırdı. Saldırıda pek çok tutsak yaralandı. Bu saldırıyı protesto eden tutsaklar 19 Ocak günü ziyarete çıkmadılar. Aileler çocuklarının bu eylemlerini desteklediklerini ve gelişecek olaylardan cezaevi müdürünün ve savcısının sorumlu olduğunu söylediler.

Nevşehir'de tutsakların basın açıklaması

Nevşehir E Tipi Cezaevi'nde idare tutsaklara bazı sebze ve meyveleri sudan bahanelerle vermemektedir. Bu keyfi uygulamayı protesto eden Devrimci Sol ve PKK tutsakları geçtiğimiz hafta bir basın açıklaması yaparak idarenin bu tutumunu protesto etmek için 10 gündür karavana almadıklarını, bu tür keyfiliklere izin vermeyeceklerini ve eylemlerini talepleri kabul edilene kadar farklı biçimlerde sürdüreceklerini açıkladılar. ✪

9. SÜTUN

Televizyonların realitesi

Hürriyet gazetesinin hızlı muhabiri, her zamanki gibi telsizinin başında haber peşindeydi. Kulağını iyice açmış ve birilerinin ölmesini ya da yaralanmasını bekliyordu. İşte o sırada beklediği telsiz anonsunu duydu. Polisler bir gencin intihar ettiğini söylüyordu. Hemen makinesini alıp yola çıktı. Fakat olay yerine vardığında, umduğunu bulamadı. Çünkü ceset kaldırılmış ve evde bulunan acılı insanlar biraz olsun sakinleşmişti. Yavaşça ölen gencin ailesinin yanına gitti. İşte o anda aklına müthiş bir fikir geldi. Dolabın üzerinde ölen gencin fotoğrafı duruyordu. Fotoğrafı durduğu yerden aldı ve halının üzerine attı. İhtiyar kadın halının üzerinde duran fotoğrafı görünce kendini yere atarak fotoğrafın üzerine kapandı. Hızlı muhabir, artık istediği görüntüleri yakalamıştı. Makinesini feryatlar içinde ağlayan kadına çevirdi. Arka arkaya birkaç kez deklanşöre bastıktan sonra kaçarcasına evden uzaklaştı. Arabasına binip gazeteye dönerken içi rahattı. Şefinden kocaman bir aferin almayı hak etmişti.

Bu olayın yaşandığı sıralarda, televizyon kanallarındaki "ı :ality show" furyası henüz başlamamıştı. Ancak bu tür olaylar "reality show"ların ve şovmenlerin yaratıcısı oldu. Gazetelerde yaşanan bu tür kurgular, televizyona aktarılarak kimilerine göre ülkenin realitesi izleyicilere aktarılmaya başlandı. Ölümlerin haber değeri taşıması için ise bazı standartlar konuldu. Polisin "bimekan takımı" diye nitelediği, sokakta yatıp kalkan, kimsesiz insanların ölümü hiçbir zaman haber değeri taşımaz, çünkü onların insan olarak değeri yoktur. Dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta ise, siyasi olaylardan uzak durmaktır. İnfazların haber yapılması, polisle olan dostluk ilişkilerini zedeleyici bulunur. Sıcağı Sıcağına, Katil Kim, Kayıp Aranıyor, Baskın, A Takımı, Olay Var gibi isimlerle her gün TV ekranlarında yer alan bu tür programların tümü kendilerince ülkenin gerçeklerini gözler önüne serer. Her fırsatta insanların özel yaşamlarına saygı duyduklarını dile getirirler. Ama programların ana malzemesini de, ailevi sebeplerle intihar eden insanlar veya namus yüzünden işlenen cinayetler oluşturur. Üstelik de amaç yeni intihar veya cinayetleri önlemek değil, insanların acılarından yararlanarak para kazanmaktır. Programlar insani duyguları sömürmek üzerine kurulmuştur. Para kazanmak uğruna tecavüze uğramış çocukları bile televizyona çıkarmaktan çekinmezler.

İzleyici ekranda gördüğü cesetler karşısında dehşete kapılır, acılı insanlarla beraber üzülür. Diğer planda ise, sunduğu görüntüler karşısında bile yüzünden gülümsemesini eksik etmeyen bir sunucu, gerçeğin şovunu sürdürür. İnfazlar, hak gaspları gibi konularda yapacağınız basın toplantılarında, eylemlerde sizi dinleyecek gazeteci bulamazsınız. Ancak basit bir intihar olayında bile, bir bakarsınız onlarca gazeteci cesedin başına akbabalar gibi üşüşmüştür... Hatta insanların bazı duygularını sömüren bu gazeteciler bir süre sonra o kadar duygularını yitirir ki, cesetlerle hatıra fotoğrafı çektirirler. Ağlayan bir çocuğu zorla konuşturmaya çalışırlar.

"Reality Show" adı altında gösterilen bu programlar, sözde ülkenin gerçeklerini dile getirir. Ama hiçbir zaman bu şovlarda ezilen emekçileri, bombalanan köyleri, işkenceleri, katliamları göremezsiniz. Onlar için ülkenin gerçekleri sadece kendilerine çalışma olanağı veren sermaye kesimi ile iktidar çevrelerinin izin verdiği sınırlar içinde kalan ve programı en fazla izlettirme amaçlı reklam incelikleri ile çarpıtılan gerçeklerdir.

Isırgan

Gözü arkada bir başkumandan

"Devletin başı, ordunun başkumandanı" geçen hafta Davos'a ziyarette gitti. Gitti gitmesine, ama giderken gözü arkada kalmadan gönlü rahat olması gerekiyordu. Onun için gitmeden önce yanına emanetçibaşı Hüso'yu çağırarak dedi ki: "Bak gardaşım, benim yurtdışına gitmem lazım, amma velakin giderken yerimi emanet edebileceğim birisini bulmam gerek. Biliyon ben bu magama gelebilmek için üç kere şapgamı alıp gittim. Yedi kez de hökümatın başı oldum. Bu iş bu gadar basit değil Hüso gardaşım. Dost var düşman var, dizimizin dibindeki gıza pek güvenemiyom. Binaenaleyh, seninle Zincirbozan'dan gader arkadaşlığımız var. Emaneti senin alманı istiyom Hüso gardaşım." Emanetçibaşı Hüso, kader arkadaşının arzusunu kırmayarak "Ne demek Sülo gardaşım, lafı mı olur. Biz birbirimiz için kara günlerde varız." diye karşılık verir. Aksilik bu ya, devletin başı Davos'a gittikten sonra, babanın haşarı kızı ekonomiyi düzelteceğim diye Hüso'dan habersiz parayı deve eder, üstüne üstlük canı askercilik oynamak ister ve hain düşmanlarına(!) sefer düzenler.

Baba, bu iş böyle olmayacak, bir dahaki sefere kızını da yanında götür.

"Dost ve akrabalar"

Yerel radyolar TRT'nin saltanatını yıkarken, denetlenmesi imkansız boşluklardan yararlanan halkımız, yeni yaratıcılık örnekleri sergilemeye devam ediyor.

Uşak'ın bir ilçesinde yayın yapan Dost FM'e telefon eden "Devrim" dost ve akrabaları için bakın nasıl bir istekte bulunuyor: "Ben Devrim, babam Mahir, dayım Dursun Karataş, yengem Sabahat, ağabeylerim Apo, Fatih, Hasan, Haydar, amcalarım Fazıl ve Sinan, kardeşim Sevcan ile Murat, ablam Seher Şahin ve sevdiğim tüm dostlarım için Grup Yorum'dan Cesaret adlı parçayı istiyorum."

Canlı yayın olunca istek çaresiz yerine getiriliyor. Küplere binen radyo patronunun yapabildiği tek şey, çalışanlara fırça atmak. Kızmayın patron bey, halk bu, istedi mi yapar!

Arife Tarif...

"Terör bu yıl ya bitecek, ya bitecek."
Tansu Çiller
"Bu başbakan ya gidecek, ya gidecek."
Mesut Yılmaz

Yeter artık!.. Ya susun, ya susun...

* * *

"İstanbul'u teslim alacağız"
Tayyip Erdoğan (RP adayı)

"İstanbul on yıla kadar bizim olacak. Ama zorla almayacağız. İstanbul kendisi teslim olacak."
Jirinovski

Hayrola!.. Jirinovski de İstanbul için belediye başkan adaylığına mı soyundu?

* * *

"Ben on tane Tansu ederim. Çok iyi yemek yaparım, terzi gibi dikiş dikerim, ev işlerinde hamaratım. Çarşı pazar dolaşırım, halkımı ondan iyi tanırım ve konuşurken pot kırmam."

ANAP'lı bekar milletvekili İmren Aykut

Bu açıklama da çare etmezse, son umut 900 900'lü telefonlar.

* * *

"Biraz sabredin. 1994'ü tamiratla geçirelim. Ondan sonra her şey düzelecek."
Tansu Çiller

"Kaş yaparken göz çıkarmak" işte bu!..

Şarkımızı "çal"mayın

MHP'nin seçimler için hazırladığı propaganda kasetinde "Dağlara Gel" isimli şarkısını kullanması üzerinde Grup Yorum'un mahkemeye başvurması MHP Genel Sekreter Yardımcısı Rıza Müftüoğlu'nu çok üzmüş. Müftüoğlu "Grup Yorum'u esefle kınıyoruz. 60 milyon için yapılan sanatı niye bize kullandırmak istemiyorlar." diyor.

Müftüoğlu boşuna "esef" ediyor. Siz "Dağlara Gel" şarkısının kelle avcısı faşist itler için mi bestelendiğini sandınız? Üstelik piyasada size yakışacak şarkı mıydı sanki... Sizin için birini örnek olarak seçtik, beğeneceğinize eminiz:

"Benim cici köpeğim
Hav hav hav
Sana kemik vereyim
Hav hav hav"

Bamteli

ÇİLLER - BUTTO BOSNA'DA

İsrail-TC ilişkisini emperyalizm çıkarları belirliyor

Wiesman Türkiye'deydi

Ezer Wiesman, İsrail Cumhurbaşkanı olduktan sonra bir yıl yurtdışı gezisi yapmama kararı olmasına rağmen, bu kararını değiştirerek, 24 Ocak günü Türkiye'ye geldi. Wiesman'ın ziyareti TC yetkilileri ve burjuva çevreler tarafından memnuniyetle karşılandı. Ekonomik-ticari ilişkilerden "terör"e karşı ortak tavra kadar birçok konuda işbirliğini içeren görüşmeler esas olarak emperyalizmin bölgeye ilişkin politikalarının oturtulmasına hizmet ediyor.

Wiesman'ın ziyaretinin önemli bir boyutu da su meselesiydi. Emperyalizmin Suriye ile ilişkilerindeki son gelişmeler doğrultusunda Golan Tepelerini Suriye'ye bırakacağını açıklamış olan İsrail, buradaki su rezervlerinden de mahrum kalacağı için, su ihtiyacını Türkiye'den sağlamaya çalışıyor. Wiesman bu nedenle Türkiye'ye geldiğinden itibaren "Manavgat su projesi" ile ilgilendi ve görüşmelerin en önemli konularından bir de "su" konusu oldu.

Görüşmelerde İsrail'in TC'ye kirli savaş desteğinin ön adımları da atıldı. Wiesman'ın "Sadece PKK sorunu değil, ama bütünde Kürt sorununu kendiniz çözmelisiniz" demesi ise diplomasinin gereği olarak işin fiziki boyutuna İsrail'in karışmayacağı mesajını vermeye çalışmasıydı. Ne var ki, devrimci ve yurtsever hareketlerin boğulmasında İsrail desteğinin çok daha boyutlu olacağı açık.

Aynı İdealler, Aynı Yollar

TC-İsrail ilişkilerinin anlamı ve içeriğini '93 Kasım ayında İsrail'i ziyaret eden TC Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin, "İsrail'le aynı idealleri paylaşıyoruz. Aynı yolu izliyoruz" şeklinde açıklamıştı.

TC, İsrail'le "aynı idealleri" paylaştığını ve "aynı yolu" izlediğini, İsrail'e sözde "tavır" aldığı dönemlerde de, Filistin halkının mücadelesini destekleyen insanlara ve özellikle Kürt halkına İsrail yöntemleriyle saldırarak defalarca ortaya koymuştu. Tıpkı İsrail'in Filistin'e yaptığı gibi.

Uluslararası düzeyde yaptığı katliamlarıyla ün salan İsrail'in MOSSAD'ıyla girilen resmi ilişkiler ve İsrail'e yetiştirilmek üzere adam göndermeleri de TC'nin katliamcılığını var olanın da üzerine çıkarma hesapları peşinde olduğunu açıkça göstermektedir.

TC-İsrail ilişkileri emperyalizmin Ortadoğu politikalarının yeniden inşa sürecine hizmet ediyor.

Ortadoğu'daki Diğer Gelişmeler

Emperyalizm, İsrail ve Arafat eliyle Filistin hareketini siyasi olarak kendi kontrolü altına aldıktan sonra, "yeni dünya düzeni" çerçevesinde Ortadoğu'da hakimiyetini pekiştirmeye yönelik adımlarını son dönemde iyice hızlandırdı.

Bu adımlardan en önemlisi, kuşkusuz Filistin hareketinin tasfiyesini tam anlamıyla sağlamak amacıyla Suriye'nin kontrol altına alınma girişimiydi.

Geçtiğimiz günlerde yapılan Esad-Clinton görüşmesi birçok noktada anlaşmazlıkla sonuçlandı gibi görünse de, emperyalizmin bu noktada ısrarlı olacağı, bunun için her yöntemi deneyeceği açıktır.

Emperyalizm, Suriye üzerinde sağlayacağı denetimle Filistin hareketinin önemli bir desteğini yok etmeyi, Filistin sorununu tümüyle gündeminden düşürmeyi ve kendi çıkarlarını güvence altına almayı planlamaktadır.

Ortadoğu'da emperyalizm için çıban başı bir diğer sorun da Kürt sorunudur. Ve bu sorunun "çözülmesi" de emperyalizm açısından hayati önem taşımaktadır.

Emperyalizm "çözüm"leri, tümüyle Ortadoğu'daki kendi çıkarları ekseninde düşünmekte ve o yönde planlar yapmaktadır. Bu noktada TC'nin geleneksel politikalarına karşıt yaklaşımları da yadsımıyor. Kısacası emperyalizm, kendi çıkarları söz konusu olunca, hiçbir işbirlikçinin gözünün yaşına bakmayacağını tüm politikalarıyla ortaya koymaktadır.

Bu noktada "yeni dünya düzeni" çerçevesinde "her bölgeye bir NATO" anlayışı, Ortadoğu'da da hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Ve bunun pratik adımları bölgedeki işbirlikçilerin yakınlaşmasıyla aktif olarak atılmaktadır. Bu yakınlaşma öncelikle, uzun süredir "mesafeli" görünen TC ile İsrail arasında gerçekleşmeye başladı. Bunun devamı da İsrail'in gerici Arap rejimleriyle yakınlaşması şeklinde olacaktır. Daha önce aralarında çeşitli ittifaklar oluşturan Mısır ve Ürdün dışında, TC'nin emperyalizm adına Müslüman Arap ülkeleriyle işbirliğini geliştirmede önemli bir rol üstleneceği açıktır.

Emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarını güvenceye alma amaçlı ilişkiler, gerek Türk-Kürt ve Filistin halkları, gerekse de tüm Ortadoğu halkları açısından karşı tavır geliştirme noktasında iyi değerlendirilmeli ve halkların enternasyonal temeldeki mücadelesi örgütlendirilerek emperyalist politikalar boşa çıkarılmalıdır.

Emperyalizmin "yeni dünya düzeni" çerçevesinde Ortadoğu'da atacağı her adım, halkların mücadelesini boğmak içindir. Buna karşı halkların mücadelesini her yerde daha da yükseltmek ve emperyalist "barış" politikalarını reddetmek, emperyalizmin uzlaşma masalarını halkların mücadelesiyle yerle bir etmek, tüm devrimci ve yurtsever hareketlerin önündeki vazgeçilmez bir görev olarak durmaktadır.

İşte kapitalizmin yarattığı tablo

Rusya'da açlık ve ölüm

5 Kopeklik metro bileti şimdi 50 Ruble... Ölümler doğumları 2,5 kat aştı... Yüz binlerce işçiye zorunlu izin... Rusya'da en yeni kuyruk döviz kuyruğu...

Rusya'da ekonomik krizin derinleşmesi karşısında reformların baş mimarı Yegor Gaydar, Maliye Bakanı Boris Fyodorov ve Yeltsin'in iki danışmanı istifa etti. Güçlükle kurulan geçici koalisyon hükümeti de ekonomik ve siyasi sorunların çözümüne oldukça uzak görünüyor.

İşyerlerinde, işçilerin "zorunlu izin"e çıkarılmasıyla işsizlik patlaması yaşanırken, Ruble de Amerikan doları karşısında sürekli değer yitiriyor. Özel döviz bürolarında 1900 Ruble'ye yükselen Amerikan doları karşısında Rus halkı elindeki Rubleleri dolara çevirme telaşıyla uzun kuyruklar oluşturuyor. Yılbaşından bu yana yüzde 21 oranında değer yitiren Rublevi artık kimse elinde bulundurmak istemiyor.

On yıllarca hiçbir değişikliğe uğramayan fiyatlar da son birkaç yıl içinde yapılan sürekli zamlarla bin kata varan artışlar gösteriyor. 5 Kopeklik metro bileti şimdi 50 Ruble. İlk kez 1993 yılında ölümler, doğumları 2.5 kat gibi çok yüksek bir şekilde aşmış durumda. Cinayet, hırsızlık ve fuhuş gibi bütün suçlar şimdiye kadar görülmemiş boyutlara ulaştı.

İşte kapitalizmin Rusya'da yarattığı tablolardan sadece birisi...

Sosyalizmden geriye doğru atılan her adım, ülkeyi felakete sürüklerken, açlığın ve dilenciliğin ne olduğunu bilmeyen Rus halkı, şimdi bunları öğrenmek zorunda. Eskiden yiyecek kuyruklarını görüntüleyerek sosyalizmi kötüleyen burjuva basının şimdiki döviz kuyruklarını, sokaklarda çöpleri karıştıran insanları, fahişeleri görmezden gelmesinin nedeni "işte kapitalizmin yarattığı tablo" başlıklarını atmamak için mi acaba?..

"Rusya'da komünizm çöktü" başlıklarını sevinçle yazanlar, şimdi "Rusya'da ekonomi çöktü" başlıklarını yazıyorlar. Bu çöken sosyalizmin ekonomisi değil, kapitalizmin ekonomisidir. Ve kapitalizmin ekonomik-sosyal yıkıntısının altından yine sosyalizm çıkacaktır.

Cezayir'de siyasi kriz sürüyor

'92 başından bu yana siyasi krizin giderek derinleştiği Cezayir'de Yüksek Devlet Konseyi'nin düzenlediği "Ulusal Konferans" da krize çözüm olmadı.

25-26 Ocak tarihlerinde toplanan, ancak önemli siyasal grupların katılmadığı konferansa, İslami Selamet Cephesi (FİS) tarafından "Batılı ülkeler için göz boyama taktiği" olarak yorumlandı. Çeşitli sol partiler ve eski iktidar partisi Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi de konferansı çözüm olarak görmeyerek konferansa katılmadı.

Bir Haftada 300 Kişi Öldü

Cezayir'i derinden sarsan kriz sadece geçtiğimiz hafta içinde 300 kişinin hayatına mal oldu. Son bir buçuk yılda toplam 2 bin kişinin öldüğü olaylar, '92 Ocak seçimleri ile başlamıştı. Seçimlerin ilk turunda FİS'in seçimleri kazanacağının anlaşılmasıyla birlikte, ordu yönetime el koymuş, seçimleri iptal ederek FİS'i yasadışı ilan etmiş, örgütün Abbas Medeni, Ali Behac gibi önde gelen yöneticileri ile 9 bin üyesini tutuklamıştı.

'92 Ocak darbesiyle yönetime getirilen beş kişilik Yüksek Devlet Konseyi, Batılı emperyalistlerin onayıyla radikal İslamcıları askeri yöntemlerle ezmeye çalışırken, öte yandan uzlaşmalarla meşru bir yönetim oluşturmaya çalıştı. Ancak farklı sınıf çıkarlarını uzlaştıramayan Yüksek Devlet Konseyi'nin son olarak çoğu FİS üyesi yüzlerce siyasi tutukluyu serbest bırakarak "Ulusal Konferans" çağrısı yapması da bir işe yaramadı. FİS "despotlara karşı silahlı savaş" çağrısıyla çatışmaları hızlandırarak yanıt verirken, sol partiler de Konsey'in çağrısını inandırıcı bulmadıklarını ve çağrının çözüm üretemeyeceğini açıklayarak konferansa katılmadılar.

Küçük burjuvazinin tutarsızlığının adeta bir laboratuvarı olan Cezayir için iki yıl önce "iç savaşa gidiyor" demiştik. Sosyalistlerin halkın taleplerini kucaklamaktan uzak olduğu Cezayir'de, emekçi halkın "iç savaş"tan zaferle çıkması bugün için pek mümkün gözükmüyor. Cezayir giderek daha kanlı bir sürece yuvarlanıyor.

GERMİNAL

Yönetmen : Claude Berri
Senaryo : Claude Berri-Arlette Langmann
Oyuncular : G.Deperdieu, Renaud, Miou Miou
Fransız-İtalyan-Belçika ortak yapımı (1993)

Emile Zola'nın "Germinal" (Tohum Yeşerince) adlı romanından uyarlanan Filmin gösterimi halen Alkazar Sineması'nda devam ediyor. Film, ikinci imparatorluk döneminde Kuzey Fransa'daki maden işçilerinin zor çalışma koşullarını, maden sahiplerin azgın sömürüsünü ve madencilerin bu sömürü ve yoksulluğa başkaldırısını anlatıyor.

1993 yapımı olan filmin ilk gösterimi, geçtiğimiz aylarda romana konu olan direnişlerin yaşandığı küçük madenci kasabasında gerçekleştirildi. Yönetmen Claude Berri'nin babası da maden işçisi.

Sinemada roman uyarlamaları riskli bir iş olmasına karşın Germinal'de oldukça başarılı bir uyum sağlanmış. Bunun en anlaşılır nedeni Emile Zola'nın "gerçekçi" anlatım dilinin sinema diline çok uygun olmasıdır.

Madencinin gerçeği evrenseldir. Tıpkı geçmişte ve bugün yaşanan dünya işçi sınıfı gerçeği gibi... Yaşanan acılar, yoksulluk, sömürü, grizu ve ölüm... Hep aynı... Germinal'ı seyrederken, Türkiye maden ocaklarında can bedeli çalışan emekçilerin gerçeğini daha iyi görecek ve anlayacaksınız. İlkel çalışma koşullarına rağmen daha fazla çalışma teşviklerini ve grizuyla yanıp kavrulan, toprak, kömür ve kanla yitip giden bedenleri, geride kalan gözü yaşlı eşleri, yetim kalan çocukları ve umutları, bilinçleri birahanelerle, fuhuşla, kumarla kuşatılan ve köreltilen emekçilerin kısa ömürlü trajik dünyalarını... Ve bütün bunlara rağmen nasıl yürüdüklerini de göreceksiniz; ekmek ve özgürlük için... Zonguldak'ları, Yeniçeltek'leri hatırlayacaksınız. O büyük öfke ve coşku selinin doğru önderliklerle nasıl da her şeyi değiştirebilecek güçte olduğunu göreceksiniz... Ve bunların yanında grev kırıcıları, işbirlikçileri, kaypak oportünistleri, anarşistleri de göreceksiniz.

BİR ÜTOPİK SOSYALİST YAZAR: EMİLE ZOLA

Lukacs, "Avrupa Gerçekçiliği" adlı eserinde Zola için şunları söyler: "... önce edebiyat alanında, sonra ise açıkça politik alanda Fransız kapitalizminin gerici evrimine karşı yüreklilikle dövüştü. Yaşamı boyunca, sosyalizme adım adım yaklaştı, fakat hiçbir zaman, Fourier'nin ütopyacılığının soluk bir biçimden; yine de Fourier'nin parlak diyalektik toplumsal eleştirisinden yoksun bir biçimden öteye gidemedi."

Zola, madencilerin gerçeğini anlattığı Germinal'inde, Fransız işçi sınıfı tarihine tanıklık ederken ütopyacıdır ve dolayısıyla çözümlemelerinde eksiklikler, yetersizlikler vardır. Ancak doğalcılığından gelen tasvirleri olağanüstü güçlüdür. Romandaki bu tasvirlerin zenginliği filmde de görülebiliyor.

"Germinal"de mekan-insan malzemesi, oyuncu kadrosu, kostüm, kamera hareketleri ve müzik oldukça başarılı bir dengede buluşturulmuş. Özellikle grizu patlamasının olduğu sahnelerdeki teknik efektler, insanı yerinden sıçratacak kadar başarılı.

Özelde madencilerin, genelde işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yürüyüşü bugün benzer trajedilerle devam ediyor. Ancak daha bilinçli, daha doğru önderlikler bu gerçeği değiştirecektir. ✪

BİR ULUSUN TÜRKÜLERİNİ YAPANLAR, YASALARINI YAPANLARDAN DAHA GÜÇLÜDÜR

Egemenlerin halklarımıza karşı yürüttüğü kirli savaşta devrimci sanatçılar da payına düşeni alıyor. Onca baskıya rağmen halkın acısını, sevincini, öfkesini dile getirmekten vazgeçmeyen Grup Yorum'un türkülerinden korkuyorlar. Grup Yorum 8 yıllık onurlu mücadelesiyle emeğini satan işçinin, coplanan memurun, gecekondu emekçisinin, yozlaşmaya karşı direnen devrimci gençliğin, katliamlara uğrayan Kürt halkının, ve halklarımızın susmayan sesidir.

BU SES HİÇ SUSMAYACAK

Elif Sumru Gürel ve Kemal Sahir Gürel tüm hukuk kuralları hatta düzenin yasaları dahi çiğnenerek 1 yıl 8 ay hapis ve 42 milyon para cezasına çarptırıldı. Elif Sumru Gürel ve Kemal Sahir Gürel hakkında alınan karar derhal geri alınmalıdır. 15.1.1994 tarihinde tutuklanan Kemal Sahir Gürel serbest bırakılmalıdır. Biz aşağıda imzası bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar alınan kararı protesto ediyor ve herkesi halklarımızın sesi olan Grup Yorum'la dayanışmaya çağırıyoruz.

TÜRKÜLER SUSMAZ, HALAYLAR SÜRER!

Marvan ABADO (Filistin'li sanatçı) Viyana- AİB (Anti-Emperyalist Müzik Gurubu) Brüksel, AMERLİNGHAUS Kültür Merkezi Viyana, Johann ANTHOFER (Anti-faşist direnişçi) Viyana, ASKERE GİTMEME İNSİYATİFİ Viyana, ASYLKOORDİNATİON Viyana, BACH Kültür Merkezi Viyana, Angelika BEER (Yeşiller, Milletvekili) Bonn, Uwe Bolius (yazar) Viyana,BORB (Müzik Grubu) Viyana, Macel BOSONNET (Avukat) Zürih, Volker BULLA (Yeşiller sözcüsü) Köln, Monika BÜTTNER (sanatçı) Berlin, Katrin DİX (Öğrenci) Dortmund,EXTENDED VERSİONS (Müzik Grubu) Viyana, Christian FENEZ (sanatçı) Viyana, FİLİSTİN'LE DAYANIŞMA GRUBU Viyana, Astrid FİSCHER (sosyal danışman) Dortmund,GENÇLİK MERKEZLERİ BİRLİĞİ Dornbirn, Heinz HAMMER (Küba ile Dayanışma Komiteleri Başkanı) Bonn,HTU (Teknik Yüksek Okullar Birliği) Viyana, İNFOLADEN Viyana, Luis JALANDONİ (Ulusal Demokratik Cephe Temsilcisi) Filipin, Elfriede JELİNEK (yazar) Viyana, Susi Jerusalem (Belediye Meclis Üyesi Viyana) KAPU Kültür Merkezi Linz, Chris KAYLAN (gazeteci) Zürich, Prof. Karam KHELLA (Hamburg üniversitesi), Jocelyne KLEFF (öğretmen) Dortmund, KPÖ (Avusturya Komünist Partisi) ,KÜBA İÇİN BİR GÜNEŞ Viyana, Christof KURZMANN (sanatçı) Viyana, Otto LANGER (KPÖ Viyana), Jean MARGULİES (Belediye meclis üyesi) Viyana, MÜLLİTANT (Müzik Gurubu) Viyana, NİKARAGUA İLE DAYANIŞMA GRUBU Avusturya, ÖH Viyana (Yüksek Okullar Birliği), ÖH-ZA (Yüksek Okullar Birliği Avusturya Temsilciliği) , ÖZGÜR HALKLAR KOMİTESİ Amsterdam, Köln, Viyana, Zürich, ÖZGÜR TİYATROLAR BİRLİĞİ Viyana, PDS (Demokratik Sosyalist Parti) yönetim kurulu adına, Almanya, Petra PAU, Berlin, Irkçılığa Karşı Enternasyonal Çalışma Birliği PDS Berlin,Angelika PAPADOPOULOS (müzik öğretmeni) Kamen, Sabine PRAUSNER (öğretmen) Kamen, PVDA-PTB (Belçika İşçi Partisi-Enternasyonal İlişkiler) Brüksel, Gerhard RUİSS (yazar) Viyana, Erich SCHMİD (Gazeteci, Rejisör) Zürich, Kristin T. SCHNİDER (yazar) Zürich, SJÖ (Avusturya Sosyalist Gençlik), SPK(sosyalist Anit-pisikrati kolektivi) Viyana, SPÖ/JG (Avusturya Sosyal Demokrat Partisi/ Gençlik Örgütü), STGB(müzik Grubu) Viyana, Gabriel STRÖHLEİN (Küba-Almanya Dostluk Derneği Başkanı), Peter Turrini (Sahir) Retz, Reinhard WACHENFELD (öğretmen) Unna, Avusturya YAZARLAR BİRLİĞİ -YEŞİLLER PARTİSİ Viyana

Kısa... kısa... kısa...

"Dostluğa davet" şenliğine saldırı

Uludağ Üniversitesi'nde jandarmanın öğrencilere saldırması sonucu 17 öğrenci gözaltına alındı.

26 Ocak günü İİBF A Kantini'nde "Dostluğa Çağrı" adıyla bir şenlik düzenlemek isteyen UL-DER, DPG ve MG'li öğrenciler, henüz şenliğe başlamadan jandarma saldırısıyla karşılaştılar. Şenliğe çağrılı olan Grup Kutup Yıldızı üyeleri daha kantine adım atar atmaz gözaltına alındılar. Bu durumu protesto eden öğrenciler, olayın hemen ardından bir forum düzenlediler. Jandarma bu kez de foruma saldırarak 14 öğrenciyi gözaltına aldı. Öğrenciler ve Kutup Yıldızı üyeleri 29 Ocak'ta çıkarıldıkları mahkemede serbest bırakıldılar. ✪

■ ■ ■

Yalova'da demokrasi şenliği

Yalova Halkevi 22 Ocak günü Demokrasi Şenliği düzenledi. Beşa Düğün Salonu'nda yapılan şenliğe Grup İkbal Güneş, Mehmet Gümüş ve Halkevi Müzik Grubu katıldı. Yalova'da son dönem yapılan gecelerin içinde atılan sloganlar ve çekilen halaylarla, coşkusuyla öne çıkan geceye katılamamasına rağmen, Grup Yorum türküleriyle kitlelerle omuz omuzaydı.

MHP'li faşistlerin seçimlerde kullanmaya çalıştığı "Dağlara Gel Dağlara" türküsü söylendikten sonra atılan "Halkız Haklıyız Kazanacağız" ve "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganları Yalovalıların faşistlere tepkisini de yansıtıyordu. ✪

■ ■ ■

Kırklareli'nde Kültür Bakanı'na protesto

Kültür Bakanı Fikri Sağlar'ın Kırklareli'ne geleceğini duyan devrimci demokratlar, bakanı pankartlar ve sloganlarla karşılayarak Grup Yorum üyesi Kemal Sahir Gürel'in tutuklanmasını ve sanatçı-aydınlara yönelik baskıları protesto ettiler. 19 Ocak günü Kültür Bakanı Kırklareli'ne geldiğinde "Kültür ve Sanat Üzerindeki Baskılara Son" pankartını açarak, "Grup Yorum'a Özgürlük" sloganlarını atan gruba polis müdahale etmesine rağmen, grup dağılmayarak protestosunu sürdürdü. Protesto sırasında "Halkın Türkülerini Yapan Grup Yorum Susturulamaz", "Sosyalist Basın Susturulamaz", "İsmail Beşikçi'ye Özgürlük" dövizleri taşınırken, önceden protestoya katılacağını söyleyen bazı çevrelerin katılmamaları ilgi çekiciydi. ✪

✓ GENÇLİK

OKULLARDA FAŞİST KADROLAŞMANIN TARİHİ

- Sivil faşist hareketin örgütlenmesinde okulların rolü büyük... MHP Genel Sekreteri: "İktidarın yolu okuldan geçer. Biz MHP olarak önce okullara ve devlet dairelerine kendi kadrolarımızı yerleştirdik."

- Devlet destekli faşist katliamların yoğunlaştığı MC dönemleri Milli Eğitim'deki topyekün faşist kadrolaşmanın tohumlarının atıldığı yıllar oldu.
- Komando Ayvaz'ın başlattığı faşist kadrolaşmayı 12 Eylül'cüler sürdürdü. Binlerce öğretmen meslekten atıldı ve yeni bir kavram doğdu: 1402'likler.

Yazısı sayfa 17'de

✓ KÜLTÜR/SANAT

- SİNEMA

GERMİNAL

Umutları, bilinçleri birahanelerle, fuhuşla, kumarla kuşatılan ve köreltilen ama yine de ayağa kalkan, yaşama ve onur savaşı veren Fransız maden işçileri...

- AVUSTURYA'DA GRUP YORUM'LA DAYANIŞMA

BU SES HİÇ SUSMAYACAK

Elif Sumru Gürel ve Kemal Sahir Gürel tüm hukuk kuralları, hatta düzenin yasaları dahi çiğnenerek 1 yıl 8 ay hapis ve 42 milyon para cezasına çarptırıldı.

Elif sumru Gürel ve Kemal Sahir Gürel hakkında alınan karar derhal geri alınmalıdır.

Kemal Sahir Gürel serbest bırakılmalıdır.

BİZ AŞAĞIDA İMZASI BULUNAN KİŞİ VE KURULUŞLAR ALINAN KARARI PROTESTO EDİYOR VE HERKESİ HALKLARIMIZIN SESİ OLAN GRUP YORUM'LA DAYANIŞMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

TÜRKÜLER SUSMAZ HALAYLAR SÜRER!

Yazısı sayfa 23'te

Tekstilde işçi kıyımı ve sendikal barikat

- Tekstil işkolunda 6 ay içinde 10 bin işçi işten çıkarıldı. İşçi kıyımı sürüyor.
- DİSK Tekstil Sendikası'nın yöneticileri işçilere engel olmaya çalışıyorlar.
- "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" sloganı, şimdi daha bilinçli ve daha gür haykırılıyor...

Yazısı sayfa 16'da

İşçilerin mücadelesinden...

✓ Tramvay işçileri sorunlarının çözümü için örgütleniyor.

✓ "Yetki itirazı"na karşı belediye işçilerinin mücadelesi.

✓ Gaziosmanpaşa ve Eminönü işçileri eylemde...

Memurlar sokakta

- Memurlar, Ankara'da Demokrasi Platformu'nun düzenlediği mitingde, İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Caddesi'ndeydiler. Bıkmadan, usanmadan "Grevli-Toplu Sözleşmeli Sendika" taleplerini dile getiriyorlar...
- Sürgün politikaları SAĞLIK-SEN'i susturamayacak.
- Kamu çalışanlarından Orhan Taşanlar için suç duyurusu.

Yazısı sayfa 15'te

Kriz ve devalüasyon

- Hazinenin 15 trilyon lira civarında nakit açığının olduğu bir ortamda, dövizin değer kazanmasını önleyecek paranın bulunması imkansızdı. IMF de belirli bir oranda devalüasyon yapılmasını "istikrar" tedbirleri için uygun görüyordu. Artık Türk lirasının resmi olarak devalüe edilmesinden başka çare kalmamıştı.

- Devalüasyon aynı zamanda ulusal para biriminin değerini ve satın alma gücünü yitirmesinin de bir sonucudur. Yalnızca enflasyonu azdırmakla kalmaz, ekonomik yapıda zincirleme bir reaksiyon yaratır.
- Devalüasyon ihracatı ucuzlattığı ve ithalatı pahalılaştırdığı için yabancı ülkelerden alınan çeşitli mal girdileri zam görmektedir. Bu, emekçi halk açısından biraz daha sefalet ve yoksulluk sonucundan başka bir anlama gelmez.
- "Gizli",ya da açık, bütün devalüasyonlar aynı kapıya çıkar. Nitekim şimdiden hammaddesi ya da kendisi ithalata bağlı olanlar başta olmak üzere, bütün mal ve hizmetlere gelen zamlar birbiri ardına açıklanmaya başladı.
- Ülkemizdeki döviz krizinin on yıllık hikayesi ve dünyada ekonomik bunalımlar, devalüasyon ilişkisi...

Yazısı sayfa 11'de